ATA ATABEK
Ticarethanesi
Muvakkaten Aşirefendi Kütübhane caddesinde Yositidis hanına
nakletmiştir.

Cumhuriyet

Onbeşinci yıl sayı 5320

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Salı 7 Mart 1939

Hüseyin Cahid Yalçın
tarafından tercüme ed len
Jacques Bainville'in
Fransa tarihi
André Maurois'nin
ingiltere tarihi
ikinci cildleri çıktı.
Her iki cild Fransa tarihi 225, İngiltere tarihi 250 kuruştur.
KANAAT Kitabevi

Millî Şefimiz İsmet İnönü dün kendisini hasretle bekliyen Üniversite gencliğinin candan ve coşkun tezahüratile karşılandı. Şefin tarihî nutkunun hemen her cümlesi alkışlarla kesildi. Yukarıki resimde Cumhur Reisimize bütün kalbile tezahüratta bulunan Üniversiteliler ve İsmet İnönünün onlara ayni samimiyetle mukabele edişi görünüyor

Millî Şefin Büyük Nutku

İsmet İnönü dün İstanbul Üniversitesinden gencliğe ve millete mühim bir hitabede bulundu

Cumhur Reisimiz diyor ki:

« Atatürkün ebedî adını hep beraber yüreklerimizden taşan sevgi ve tazim hislerile bir daha yadedelim. Onun hatırasına karşı samimiyet tezahüratımızla yeryüzü göklere kadar çınlasın»

«Bütün meselelerin, önümde ortaya dökülmesinde, ve imkân derecesi üzerinde hayalâta kapılmaksızın millet derdlerinin açıkça mütaleasında halk idaresinin büyük nimetini bulurum»

İnönü Genclik Arasında

Atatürkün aramızdan ayrıldığı gündenberi yüreği kan ağlayan Türk gencliği, dün ilk defa olarak içten gelen bayram saatleri yaşadı. Millî Şef İsmet İnönüne Üniversitede yapılan coşkun ve canlı tezahürat bunu açıkça gösteriyordu. Ölmez Türk inkılâbının en salâhiyetli mümessilini yakından kucaklamak fırsatı, bu inkılâbın yarınki nöbetçilerini sonsuz bir sevince boğmuştu. İman dolu göğüsler onun havasile şişiyor ve koca meydan binlerce ağızdan fışkıran:

— Yaşa!

Seslerile inliyordu.

İsmet İnönü, çok sevdiği ve iyi tanıdığı yüksek tahsil gencliği arasında memnun dakikalar yaşadı; sınıflara girerek onların arasında bir müddet yer aldı ve sonra Üniversitenin balkonuna çıkarak evvelâ gencliğe, arkasından da bütün vatandaşlara hitaben, iki gündenberi heyecanla beklenilen nutkunu okudu.

Dünyanın şu karışık anlarında en salâhiyetli Türkün ağzından dinlediğimiz sözler bütün memleketi, hatta bütün komşularımızı aydınlatacak kadar kuvvetlidir.

Evet, dünyanın işleri karışık gidiyor. Sulhu, her an uçması muhtemel bir güvercin halinde gören milletler var. Ve biz bunu bilmiyor değiliz. Fakat korkmuyoruz; çünkü Şeflerimizin millî mücadele hamurunu yuğuran yenilmez ve sağlam elleile kurdukları rejimimize inancımız tamdır. İsmet İnönü dünkü sözlerile kalbimizdeki sarsılmaz itimadı tazeledi, gür ve erkek sesile içimize yeni kıvılcımlar kattı.

Düşünelim:

Öyle memleketler var ki, oralarda «birlik» bir hayal, bir rüyadır. Birbirile çarpışan haris menfaatler, mariz fikirler yüzünden insanlar birbirine girmektedir. Oralarda halkın karşısına çıkan aklı başında fakat âciz devlet adamları:

— Ey vatandaşlar birleşelim! Başka türlü kurtulamıyacağız!

Diye haykırıyorlar.

İşte, her tarafta şiddetle arzu edildiği halde birçok yerlerde temin edilemiyen millî Birlik, Cumhuriyet Türkiyesinde bütün kuvvetile yaşıyan bir hakikattir. İsmet İnönü Birlikten bahsederken gözlerimizin önünde özlenen bir hayal değil, bizi her tarafımızdan kavrıyan ve saran her

NADİR NADİ

[Arkası Sa. 9 sütun 2 de]

İnönü gençliğin kalbden ve coşkun tezahürlerile uzun uzun alkışlandı

Cumhur Reisi Millî Şef İsmet İnönü, dün saat 10,15 te Üniversiteyi şereflendirmiştir.

Daha sabahın çok erken saatinden itibaren, Üniversite methali ve meydan kesif genclik ve halk kütleleri tarafından örülmüş, genc talebelerin gruplar halinde akını saat ona kadar devam etmiştir.

İnönünün otomobili, Üniversitenin dış büyük kapısında görününce şiddetli ve sürekli bir alkış tufanı başlamış, Millî Şef iç kapının önünde otomobilden inince bu coşkun tezahürat son haddini bulmuştur. Bütün gencliğin içten gelen bir heyecanla ve samimî sevgi tezahüratile karşılanan Cumhur Reisi, beraberinde Dahiliye Vekili Faik Öztrak, Vali Lûtfi Kırdar, İstanbul Komutanı, yaverler ve Hususî kalem müdürü olduğu halde birinci katta bulunan Rektörlük odasına girmşi, orada on dakika kadar istirahat etmiştir.

[Arkası Sa. 6 sütun 1 de]

İnönü, Üniversitenin Rektörlük odasında

Millî Şef ve Bayan İnönü Çatalcada Orduevinden çıkıyorlar

İnönü Çatalca ve Silivride

Büyük Millî Şef İsmet İnönü, Üniversiteden saat on bir buçuğa doğru Dolmabahçe sarayına avdet etmiş ve bir müddet istirahat ederek öğle yemeğini yedikten sonra, saat tam 13 te, refakatlerinde Bayan İnönü, olduğu halde, hususî otomobillerlie, Çatalcaya hareket etmişlerdir.

Reisicumhura, Umumî kâtibleri Kemal Gedeleç, Hususî Kalem müdürü Süreyya, yaverlerden Cevdet, Şükrü, Cahidden başka Dahiliye Vekili Faik Öztrak, İstanbul Valisi Lûtfi Kırdar, İstanbul Kumandanı General Halis Bıyıktay, Kütahya meb'usu Vedid, Muhafız alayı kumandanı İsmail Hakkı, müstakil tabur kumandanı Cemal Tüzünkan, eski yaverleri Fikret Atle refakat etmekte idiler.

On beş otomobilin teşkil ettiği seyahat kafilesile, Galata, Köprü yolunu takiben Bahçekapıya gelindiği sırada, Millî Şef, geçen geceki yangının tahribatını görmek arzusunu izhar etti ve yolu değiştirerek

[Arkası Sa. 9 sütun 3 te]

TARİHDE BÜYÜK DENİZ MUHAREBELERİ

Tetrıka No. 113 — Nakleden: *ABİDİN DAVER*

Preveze zaferi

Dorya, bir türlü, Barbarosun karşısına atılmağa ve harb meclisinde ileri sürdüğü muharebeye tutuşmağa cesaret edemiyordu

Türk ve ecnebi tarihlerinde bu ilk çarpışmanın ve hareketlerin günü ve şekli hakkında birbirini tutmıyan malûmat vardır. Yukarıda kaydettiğimiz gibi 26 ve 27 eylûl tarihlerinden bahsedilmektedir. Bu tarih farkları, Preveze deniz cenginin 27 veya 28 eylûl günlerinden hangisinde vuku bulduğunu tespite imkân bırakmamaktadır. Fakat 27 eylûlde vuku bulduğunu kabul etmek daha doğrudur.

Fransız amirali Jurien de la Gravière, geceleyin Murad Reisin, düşmanın kalyonlarından birine birkaç gemile bir baskın yaptırdığını; fakat kalyonun tetikte bulunduğunu ve yeniçeri dolu kayıkların geri dönmeğe mecbur olduklarını yazıyor.

Birbirini tamamile tutmıyan tafsilât arasında kat'iyetle malûm olan bir nokta var ki o da Preveze muharebesine tekaddüm eden gecede, Dorya'nın donanmasına Lepanto körfezine ric'at emrini vermiş olduğudur. Galerlerin bir kısmı kalyonları yedekliyerek ağır ağır kibleye doğru çekildiler. Bütün Haçlı donanması, frenklerin (Sainte Maure) dedikleri Aya Mavro adasının garb sahilini takiben cenuba indi.

Ayni gecenin dördüncü saatinde Barbaros da donanmasına hareket emrini verdi. Fransız amiralinin, İspanyol müverrihi Sandoval'den naklen yazdığı bir masala göre, Monuk (?) isminde bir hadım ağası -ki Barbarosa refakat ve ona nezarete(?) memur ve amiralin kanunî müşaviri imiş!- düşmanın çekildiğini görünce Derya kaptanına:

— Kâfirleri muharebeye icbar etmiyecek misin? Onların kaçıp gitmesine razı olacak mısın? Cesaretinizi ve korsanlık bilginizi göstermenin ve yediğiniz ekmeği hak etmenin zamanı geldi. Kumandanızdaki donanmayı düşman imha ederse Padişah yeni bir filo yaptıracak kadar kereste bulur. Kumandan ve kaptan da yok değildir. Eğer etmek elinizde iken muharebe etmezseniz, sultanımız bu kusurunuzu asla affetmez, demiş.

Bunun üzerine Barbaros da Salih Reise demiş ki:

— Düşman bizden sayıca çok üstündür amma haydi çıkıp muharebe edelim. Tereddüd edersek ne erkek ne de kadın olmıyan ve güzel söz söyliyen bu adam, bizi padişahın nezdinde itham eder; efendimiz de ağlebi ihtimal bizi astırır.

Bu, şüphe yok ki Fransız amiralinin de inandığı bir İspanyol masalından ibarettir. Hakikatte kahraman amiralimiz, düşmanın çekilip gittiğini görünce, levendlikten yetişme bir Türk amiraline lâyık azimkârlık ve şecaatle Haçlı donanmasını takib emrini vermiştir.

Türk kadırgalarında, forsalar iri küreklere yapıştılar. Sabaha kadar seyredilerek Yahşiler - Pakso adası önüne gelindi. Düşmanı arayıp bulmak için, daha evvel, her tarafa gönderilmiş olan keşif gemilerinden kıbleye doğru gideneler, Aya Mavro adasının İncir limanı önünde düşman donanmasının direklerini gördüler ve gelip Barbarosa bildirdiler. Barbaros düşmanın Korfu istikametine çekildiğini düşünerek yıldıza doğru seyretmişti. Bu haberi alınca, donanmayı geri çevirdi ve yelkenle seyre başladı.

Hava, hıristiyanlara müsaiddi. Eğer hava böyle devam ederse yüksek bordalı düşman kalyonları, alçak bordalı Türk kadırgalarını çiğniyerek parçalıyabilirdi.

Vaziyetin vahametini gören ve mürettebatın maneviyatı bozulmağa başladığını anlıyan Barbaros hemen iki kâğıd üzerine Kur'andan âyetler yazdırarak kendi gemisinin sancak ve iskele taraflarına suya dokunacak surette astırdı. Zevale doğru rüzgârın kesildiği görüldü. Bu hal mürettebatın Barbarosa karşı tam bir emniyet ve itimad göstermesine sebeb oldu. 1]

Hıristiyan donanması 26-27 eylûl gecesi Preveze önünden çekildikten sonra, kıble istikametinde 30 mil kadar yürümüştü. Fırıska bir rüzgâr çıkmış ve tamamen aksi istikametten esmeğe başlamıştı. Bunun üzerine Dorya, Aya Mavro adasının garbında küçük Sesola adacığı önünde demirlemişti. Geceleyin, Dorya, bir harb meclisi daha toplamış ve Türk donanmasını muharebeye icbar etmek için İnebahti (Lepanto) kalesine hücum edilmesi müzakere edilmişti. Dorya, kumandası altına topladığı büyük armadanın Barbarosu korkuttuğunu sanıyor ve onu Prevezeden çıkarıp kat'î neticeli bir meydan muharebesine mecbur etmek için böyle tedbirler düşünüyordu. Sabah olup da ortalık aydınlanınca aldandığını anladı. Çünkü onun keşif gemileri de Barbarosun bütün kuvvetile denize çıkmış olduğu haberini getirdiler.

Bir gece evvel, Barbarosu bir muharebeye icbar etmek istiyen ve harb meclisinde çok cesur görünen Dorya'da, şafakla beraber aldığı haber üzerine şafak atmış, büyük Türk amiralinin, kendi azim sayı üstünlüğünü hiçe sayan emsalsiz cür'et ve cesareti onun esasen Barbarosa karşı pek sağlam olmıyan maneviyatını kırmıştı. Dorya, ne yapacağını bilmiyor, bir türlü karar veremiyordu. Müttefik kumandanlardan bazılarının gönderdikleri haberlere ve yaptıkları tazyika rağmen, bir türlü Barbarosun karşısına atılmağa ve harb meclisinde ileri sürdüğü muharebeye tutuşmağa cesaret edemiyordu. Avrupa müverrihleri ve bu arada Fransız amirali Jurien de la Gravière, onun bu tereddüdünü ve cesaretsizliğini tenkid ederler. Bu amiral bakınız, ne diyor?

«Barbarosun donanmasını arkasından sürüklemek iddiasında bulunan Dorya, emellerinin bu kadar çabuk tahakkuk edeceğini ummuyordu. Sabırsız rakibinin kendisini çarpışmağa davet ettiği saha, muhakkak ki onun istediği yer değildi. Düşman topundan ziyade en küçük bir fırtınanın daha tehlikeli olduğu bu sığınaksız kıyıda muharebe etmek, tedbirli ve ihtiyatlı bir kumandan için cazib birşey değildi. Beynini kemiren bu endişeye kendini kaptırmış olan Dorya, düşmanın karşısına çıkmak için üç saat tereddüd etmişti. Efkârı umumiyenin tazyiki, Kapello ile Grimani'nin döğüşmek hırsı, nihayet ağır bastı. Dorya, teessüfle demir kaldırıp hareket emrini verdi. Yolda, geceleyin geri kalmış olan Kondulmiero'nun kalyonile diğer navilerin kendisine yetişeceklerini hesablıyordu. Fakat kalyon dik bir yar şeklinde uzayan Zuana burnu altından geçerken tamamile rüzgârsız kaldı ve bir hisar gibi iri teknesile olduğu yerde durdu.»

Kondulmiero, yanındaki hafif muhabere firkatasını Dorya'ya gönderdi ve yardım istedi. Şu cevabı aldı:

«Siz muharebeye başlayınız. Çok geçmeden yardım görürsünüz.»

Biz Kondulmiero'nun Venezya kalyonile Türk kadırgaları arasında cereyan eden muharebenin hikâyesini sonraya bırakarak Barbarosun kumandasındaki donanmamızın harekâtını tetkik edelim.

Barbaros, hareketten evvel, gemi fırka ve filo kumandanlarına şu talimatı icra etmişti:

1 — Gemiler muharebeye hazır edilecek, yelkenler kaldırılacak, direkler aşağı alınacak, filo ve tümen kumandanları sancak ve fors çekmiyeceklerdir.

2 — Asıl hedef, düşmanın çektirileridir; navilere çatılmıyacak, bunlar uzaktan top ateşile batırılacak, ele geçenler bile yedeklenmiyerek yakılacaktır.

3 — Gemiler başkumandanın hareketlerini dikkatle takib edecekler ve o, ne yaparsa aynini yapacaklardır.

4 — Ocak gemilerinden teşkil edilen ihtiyat filo, muharebeye doğrudan doğruya karışmıyacak, hattımızın sıkışan yerlerine yardım edecek, fırsat bulursa düşmanın arkasını saracaktır. 2]

(Arkası var)

1] Barbaros Hayreddin Paşa: Fevzi Kurdoğlu.

2] Deniz Muharebelerimizin Krokileri: Güverte teğmen Nejad Kosal.

İzmirde hastane ücretleri

İzmir (Hususî)— Vilâyet Umumî Meclisi dünkü toplantısında, Memleket hastanesine yatırılacak vakti hali yerinde hastalardan günde, bütün masraflarına karşılık 200, diğer orta hallilerden de yetmiş beşer kuruş alınmasını ve civar vilâyetlerin bütçelerine bu maksadla birer mikdar tahsisat konmasını istemeği kararlaştırmıştır. Sıhhiye Vekâletinin İzmirde yaptıracağı 500 yataklı yeni Emrazı Sariye hastanesi için bugün mevcud olan hastanenin ittisalindeki bahçelerden, (10) bin metre murabbaında arazi istimlâk edilmiştir. Hastaneye Vilâyetçe yeni eklenen elli kişilik yeni paviyonun inşası da devamdadır. Vilâyet bütçesinden bu paviyonun sıva vesaire işleri için 18 bin lira ayrılmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

«Etrüsk» meselesi

İkinci Alman mütehassıs heyeti dün geldi

Etrüsk vapurunun şartnameye aykırı olan noktalarını tespit etmek üzere Denizbankla müzakerelerde bulunmakta olan Alman heyetince davet edilen mütehassıs heyet, şehrimize gelmiştir. Bu Alman heyeti bir güverte ve bir de makine, kazan mütehassısından mürekkebdir.

Mütehassıslar, Türk mütehassıslarının huzurile dünden itibaren tetkiklere başlamışlardır.

Malûm olduğu üzere Etrüsk şartnameye 60 muhtelif cihetten uymamaktadır. Makine ve kazanlar da arızalıdır. Müvazenesizliğin sebebi güvertenin fazla yüksek oluşundandır. Alman mütehassısları bütün bu cihetleri ayrı ayrı tespit etmektedirler. Bu tetkikattan sonra, Etrüsk, tadil edilecektir.

Vapurda İktısad Vekâleti namına tetkikat yapan Vekâlet Hukuk müşaviri Mazhar Nedimin riyaseti altındaki heyet, Ankaraya dönmüştür. Bu heyet sadece Etrüsk vapurunun şartnameye ne dereceye kadar uygun olduğunu tetkik etmiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

Belediyenin yeni sene bütçesi

Belediyenin yeni sene bütçesi bugünlerde daimî encümen tarafından tetkik olunmağa başlıyacaktır. Muayyen ve muhtelif işler için bütçeye mevzu tahsisattan bir kısmı o işe tamamile sarfedilememekte ve tabiatile işlerin bir kısmı da başarılamamaktadır. Bu cihet nazarı dikkate alındığından yeni sene bütçesinde tayin olunacak tahsisatın tamamile o işe sarfını temin maksadile bir de mesai programı yapılması kararlaşmıştır. Programda her işe aid tahsisat mikdarı ayrı ayrı aid oldukları şubelere göre gösterilecek ve sarf şekillei de tespit olunacaktır.

Gıda maddelerinin tağyirine karşı yeni tedbirler

Gıda maddelerini tağyir ve tağşiş edenler hakkında tatbik olunacak cezalar zabıtai belediye talimatnamesinde gösterilmiş ise de mevcud cezaların maksadı temine kâfi gelmemekte olduğu görülmüştür. Esasen muhtelit bir komisyon tarafından yeni bir talimatname hazırlanmakta olduğu cihetle bu hususta yeniden daha müessir maddeler konması kararlaşmıştır.

Terşih havuzu genisletiliyor

Şehre verilmekte olan Terkos suyu miktarının çoğaltılmasını temin maksadile İngiltereden yeni makineler sipariş olunmuştu. Bir taraftan bu makinelerin yerlerine konmasına çalışılmakla beraber bir taraftan da Terkos civarındaki terşih havuzunun tevsii için tertibat alınmaktadır. Yapılacak ameliyatın proje ve şartnameleri hazırlanarak bir münakasa açılmıştır. Yakında bu işe de başlanacaktır.

5 milyon liranın muamelesi

Belediye namına Belediyeler Bankasından temin edilen beş milyon liralık istikraz muamelesinin tekemmülü için Şehir Meclisinin nisan içtima devresinde Meclisten salâhiyet alınarak Belediyeler Bankasile temasa geçilecek ve kanunî muamele ikmal olunacaktır. Alınacak para en âcil ve mübrem ihtiyaclara sarfedilecektir. Bu hususta şimdiden tetkikat yapılmaktadır.

Adaların suyu

Adaların su ihtiyacını temin maksadile Denizbankla Belediye arasında bir anlaşma yapılmıştı. Bu ise aid teferrüat bugünlerde halledilmek üzeredir. Tanklarla naklolunacak sular adada en müsaid bir iskeleden alınacağı cihetle yeniden yapılması lâzımgelen bu iskelenin veri hakkında tetkikat yapılmaktadır. Yakında iskelenin insasına ve bu da biter bitmez su naklıyatına başlanacaktır.

MÜTEFERRİK

İkinci müntehib seçimi

İstanbul Vilâyeti dahilinde müntehibi sani intihabının ayın yirmi birinde yapılacağını yazmıştık. Haber aldığımıza göre, meb'us seçimi memleketin her tarafında martın yirmi altıncı pazar günü yapılacaktır. Parti namzedleri bir, iki gün evvelden ilân edilecektir. Cumhur Başkanımız Ankaraya avdet ettikten sonra Parti idare heyeti toplanacak, meb-us namzedlerini kendisine arzedecektir.

Küçük san'atler kanununa aykırı olarak . . .

Son zamanlarda küçük san'atler kanununun hükümlerine aykırı olarak bazı yerlerde yabancı tabiiyetindeki bazı küçük san'at erbabının iş yaptıkları haber alınarak polis tarafından şüphelenilen yerlerde araştırmalar yapılmaktadır. Dün Kalafatyerinden Yorgi ve Yani isminde iki şahsa aid imalâthanelerde ânî kontrol yapılmış ve birisinin dört, diğerinin iki yabancı tebaalı işçi çalıştırdığı tespit edilmiştir.

Soruyoruz

Bir kuyucumuz bize yazıyor:

— Bundan 4 ay kadar evvel Türk milleti en kara gününü yaşadı. Bu kara günde bütün genclik ağladı ve Üniversiteliler de bir toplantı yaparak Atalarının eserine kanlarını feda edeceklerine dair and içtiler.

Bu andı içen gencler arasında yalnız Yüksek Mühendis mektebi talebeleri yoktu.

Gencliğimizden şüphe edemezdik. Bu hâdisenin sebebini aradık ve öğrendik ki, ogün yapılacak toplantılara iştirak için, gerek toplu olarak ve gerekse ayrı ayrı mekteb idaresinden izin istiyen talebelere red cevabı verilmiştir.

Aradan dört ay geçti. Genclik büyük bir gün daha yaşıyor. Atasının en aziz arkadaşı ve Millî Şefi, ona hitab edecek, onunla konuşacak... Bütün genclik Üniversite meydanında toplanıyor; fakat içlerinde, gene Mühendis mektebi talebeleri yok. Gene öğreniyoruz ki, sabahleyin talebe tarafından yapılan müracaat, mekteb idaresi tarafından, hiç bir talebeye izin verilmemek suretile, toptan reddedilmiştir.

Mekteb idaresinin her iki hâdisede talebeye izin vermemesinin, belki mekteb disiplini bakımından bir çok sebebleri olabilir; fakat şu muhakkaktır ki, gencliğin, Millî Şefinden alacağı ders, derslerin en büyüğüdür.

Bu vaziyet karşısında, mekteb idaresinin bu şekilde hareket etmesine mana veremiyor, acaba sebebi nedir? diye:

Soruyoruz

Otellere dadanan cür'etkâr hırsız

Dünkü muhakemede, bütün suçlarını inkâr etti

Sirkecide birkaç otele müstear isimlerle inerek oteldeki müsterilerin parasını aşırmaktan maznun Abdürrahman Ziyanın muhakemesi, İstanbul Asliye Üçüncü Ceza mahkemesinde dün başlamıştır.

Sirkecide «Yeni Aydın» oteline, Devlet Şûrası azasından biri olduğunu söyliyerek inen Abdürrahman Ziyanın, ayni otelin bir odasında yatan Adapazarı Osman Müdürü Şerefin iki yüz lirasını aşırıp savuştuğu ve bıraktığı bavullar açılınca paçavralarla taş parçaları bulunduğu iddia olunmaktadır. Diğer taraftan «Özipek Palas»a Şefik Çiftçi imzasile telgraf çekerek tek yataklı bir oda istemiş, gelmiş, bir hafta kalmış ve Dr. Behiçin iki yüz lirasını alıp savuşmuştur. «Alemdar» oteline de Konyalı bir tacirmiş gibi yerleşerek, bir müşteriye aid yüz beş lirayı aşırmış, kaçmıştır.

Kendisi, bütün bu iddialara karşı inkârda ısrar etmektedir. «Yeni Aydın» oteli sahibi Nusrat, «Özipek Palas» oteli sahibi Osman, «Alemdar» oteli kâtibi Ali, şahid olarak dinlenilmişlerdir. Muhakeme, bir şahidin daha çağırılmasına kalmıştır.

Antrepoda hırsızlık

İki yüksek kıymetli sandık, ortada yok!

Sirkecide Denizbanka aid antrepolardan birinde mühim bir hırsızlık olmuş, gümrüğü verilmemiş eşyalar meyanından kaybolduğundan mesele daha büyük bir ehemmiyet kesbetmiştir.

Dün bu hususta yaptığımız tahkikata göre, mesele şu şekilde cereyan etmiştir:

Sirkeci antreposunda gümrüğü tediye edilmemiş iki sandık yüksek kıymetli eşyanın kaybolduğu tespit edilmiştir. Bu iki sandığın nasıl olup da kayıblara karıştığının tespitine çalışılmış ve Gümrük Başmüdürlüğü bir taraftan bu işle meşgulken diğer taraftan zabıta da meseleden haberdar edilmiştir.

Tahkikat sırasında bu neviden eşyaların piyasada iki büyük mağazada satıldığı ihbar olunmuştur. Gümrük idaresi keyfiyetten derhal zabıtayı haberdar etmiş, zabıta dün akşam geç vakit iki mağazada araştırma yapmıştır.

Henüz bu husustaki tahkikat ikmal edilmemiştir. Araştırmanın neticesi belli değildir.

DENİZ İŞLERİ

Karadenizdeki fırtına

Karadenizde birkaç gündür devam eden fırtına, dün de hüküm sürmüştür. Fırtına biraz yatıştığı için Boğazdan bazı vapurlar girmiştir. Bu meyanda cumartesi günü büyük tehlikeler atlatan ve Ereğliye sığınabilen Ülgen vapuru da dün sabah limanımıza gelmiştir.

«Saldıray» geliyor

Krup fabrikalarında inşa edilmiş olan saldıray denizaltı gemimizin limanımıza gelmek üzere yola çıktığı haber alınmıştır. Ayni fabrikalarda inşa edilen Batıray denizaltı gemimiz de Millî Müdafaa Vekâleti Deniz Müsteşarı Hüsnünün huzurunda denize indirilmiştir. Bu gemimiz, tecrübeleri yapıldıktan iki ay sonra limanımıza gelecektir. Saldıraya merasimle bayrak çekilecektir.

Cumhuriyet vapuru

Denizbankın İstinyedeki havuzlarında tamir edilen ve çok para sarfedilerek tamirinden dolayı üzerinde tetkikat yapılmasına lüzum görülen Cumhuriyet vapuru, bugün sefere çıkacaktır. Denizbankça verilen malûmata nazaran, vapurun sür'ati bir mikdar artmıştır.

İki serseri torpil

Karadenizde, biri Silenin batı karayel istikametinde, diğeri Midyenin Çanak mahallinde iki serseri torpil görülmüş ve imhası için müfreze gönderilmiştir.

İstinye fabrikalarında çalışan işçiler

Denizbankın İstinyedeki fabrikalarında bir kısım işçiler mevsim dolayısile işlerin azlığından işsiz kalmışlardı. Denizbank Umum Müdürlüğü, bu işçilerin işsiz kalmamaları için münavebe usulünü ihdas etmiştir. Bu suretle ücretler düşmekte, fakat bir kısım işçiler işsiz kalmamaktadır.

Kaptansız bir motör yakalandı

Akçakoca limanına bağlı dokuz tonluk Atay motörü kaptansız olarak sefer yaparken Liman kontrolünce yakalanmış ve seferden menedilerek motör kaptanı ve sefere çıkaran hakkında tahkikata başlanmıştır.

Macellanos - Kapopino vapurlarınà aid dava

İki tarafın vekilleri, dünkü muhakemede

Çanakkalede «Macellanos» isimli İspanyol vapuru tarafından batırılan «Kapopino» isimli İtalyan vapurunun batırılmasına aid davanın, İstanbul İkinci Ticaret mahkemesinde girdiği mühim safhadan geçende etraflı surette bahsetmiştik. Dün bu muhakemeye devam olunmuştur.

Yeni safhada, Frankistlerin arazisinde toplanan şirket mümessillerinin kendi şirketlerinin malı olan «Macellanos» işinde temsil salâhiyetini verdikleri avukat Abdürrahman Münib, mahkemeye gelerek, bu işte evvelki vaziyete göre «Macellanos» tarafını temsil eden avukat Gad Franko'nun temsil salâhiyetinde itirazda bulunmuştu. Dünkü celsede mukabil taraf, itirazını tespit eden bir lâyiha vermiş, iki tarafın bu işteki mülâhaza ve mütaleaları tespit olunduktan sonra, mahkemece müzakerede bunlar esaslı surette karşılaştırılarak, ondan sonra bir karar ortaya konulmak üzere, muhakemenin devamı mart sonuna bırakılmıştır.

Siyasî icma

Dünya piyasalarını taksim

Dünya sulhunun atisi, siyasî heb kavgalarından ve şu bu araziye tasarruf dav dan çıkacak neticelerden ziyade, meselelerin büyük medenî milletler devletleri tatmin edecek bir surette dilmesine bağlıdır. Filvaki Am Cumhurreisi Ruzvelt, 150 sene evv giltere Krallığından silâhlı kıyamla lan bu yeni büyük Anglo-Sakson kanunu esasisinin yıldönümü münas söylediği nutukta, Almanya ve İt bugün cari rejimleri, iki bin sene zamanlara avdet gibi birşey olarak ve tenkid etmekle siyasî mezheb zaasını tekrar alevlendirmiş ve Al yada bilmukabele demokrasi rejim hinde birçok mütalealar yürütülmüş

Fakat bu münazaralar söz sa kalacaktır; ancak iktısadî silâhlarla edildiği zaman bu münakaşalardan yük tehlikeler doğabilir. Şimdilik devletler uzlaşmayı ve sulhu temin müessir vasıta olan iktısadî anlaş meydana getirmeğe çalışıyorlar.

İngiliz İmparatorluğu, Ottava masile bir iktısadî kül haline gel zerine İngiltere ile Amerikanın ara sî menfaatleri arasında müşabehet masına rağmen soğumuş ve 150 s velki kanlı mücadelelerin hatıraları uyanmıştı. Bu iki memleket arasınd carî mübadele bütün dünya dörtte birini teşkil ettiğinden aradaki rük harbi, iki taraf için de yıkım Ancak birkaç ay evvel halkları konuşan ve dünya altınlarile hav de membalarının beşte dördünü bulunduran İngiltere ile Amerika muahedesi akdi için anlaşabilmişler

Bu anlaşma, Amerikalıların İn ye karşı muamelelerini değiştirmi giltere ile Fransaya silâh ve tayy mak suretile yardımda bulunm bar... saik olmuştur.

İngilizlerle Almanların aras anlaşmasına ve Münih'te Hitler berlayn arasında imzalanan ve sil racaat edilmiyeceği karşılıklı taah nan beyannameye rağmen, bir t zelmemesinin asıl saikı da, bu iki ketin bütün dünya piyasalarind nin ticaretini ve iktısadî menfaat tırmak için yaptıkları rekabet şe ledi.

Şimdi gerek İngiltere, gerek A bu rekabetin sulh için çok tehlik ğunu düşünerek dünya piyasala laşıp uzlaşmak için ciddî surette mak hususunda mutabık kalmışla hususta şimdiden mühim adımla İngiltere Haricive Nezareti iktısad reisi Guvatkin Berline giderek anlaşma müzakereleri için zemin mıştır. Alman İktısad Nazırile ba za erkânı Londraya giderek lar yapmışlardır.

İngiltere Ticaret Nazırı Sta ber berinde İngiliz sanayi kralla halde, yakında Berline gelerek müzakerelere başlıyacaktır.

İktısadî rekabeti kaldırmak iç mahiyetteki çalışmalar devam filiyat sahasında mühim bir adım tır. İngiliz ve Alman maden kömü ri aralarında anlaşarak cihan kömü sasını taksim etmişlerdir. Avrupa pılacak kömür ihracatının yüzde şi, İngiltereye ve yüzde otuz beşi yaya tahsis edilmiştir.

Kalan yüzde yirmisi de Fransa Çek-Slovakya gibi müstahsili memleketlere bırak Bundan sonra İngilizlerle Almanl birinin piyaslarına tecavüz etmey ve fiatı kırmıyacaklardır. Berlinde zakereler müspet olarak neticelen man, İngiltere ile Almanya, kömür diğer her maddenin sarfiyat mahal fiatları üzerinde anlaşarak arala rekabeti kaldıracaklardır.

İngiliz Ticaret Nazırı Sir Stanle velki gün Mançster'de söylediği Berline seyahatinden İngilizlerle A ların kendilerine taallûk eden m daha iyi takdir etmeleri gibi, bi beklediğini ve cihan piyasasında İn ile Almanyanın sığışmasına kâfi ye lunduğunu ehemmiyetle kaydet İngilterenin Berlin sefiri Sir Hen da Kolonyada söylediği nutukta, İn re ile Almanya arasındaki rekabet lihat yarışı sırf suitefehhümden ileri ğini ve bunun izalesile silâhlanmak tarafa da yıkım olan bir halin son ceğini beyan etmiştir. Berlin müza ri çok müsaid bir hava içinde b demektir.

Muharrem Feyzi TO

Refi Bayar geldi

Geçen hafta Ankaraya gitmiş Millî Reasürans Umum Müdürü Refi yar şehrimize dönmüştür.

SON HABERLER

Fransada partilerin vaziyeti

Fransız sosyalistlerinin kongrede verdiği karar

Sosyalist partisi, dahilî siyasette hükûmete muhalefete, komünistlerle teşriki mesai etmemeğe karar verdi

Paris 6 (a.a.) — Cumartesi akşamı başlıyan ve pazar günü gece nihayet bulan sosyalist partisi millî meclisinin toplantısı esnasında söz alan hatibler, beynelmilel bir sulh konferansının toplanmasını istemişlerdir. Şiddetli bir gripten mustarib olan Blum, toplantıya iştirak edememiştir.

Dün akşam bir nutuk söyliyen eski Dahiliye Nazırı Max Dormoy, Bonnet'nin siyasetini şiddetle tenkid, fakat dahilî ve haricî siyasetlerin birbirine bağlı olduğunu kaydeylemiştir.

Hatib, demiştir ki:

«— Daladier ve Reymond ile Bonnet arasında hiç bir fark yoktur. Çünkü dahilde faşizmin işlerini teshil edenler, haricde de ayni suretle hareket etmiş olurlar.»

Dormoy, harb tehlikesinin her zamandan daha büyük olduğunu kaydederek, Libya'da İtalyan kıt'aları tahşidatından ve İtalyadan gelmesi muhtemel bir tehdide karşı İsviçrede alınan tedbirlerden bahsettikten sonra şöyle demiştir:

«— Franko'nun önünde yerlere kadar eğildik. Şimdi de bir İtalyan - Alman şantajına mı şahid olacağız? Ne yapacağız? Harb çıktığı takdirde Franko'nun hiç olmazsa bitaraf kalacağına inanmak için cidden pek saf olmalıdır.

Bonnet'nin sistemi boyun eğmekten ibarettir. Bu sistem ise zaaf içinde, binaenaleyh en kötü şerait içinde memleketi harbe sürüklemektedir.»

Hatib, Polonyada, Yugoslavyada, Macaristanda ve Romanyada görülen mukavemet ve kalkınma alâmetlerinden ve İngiliz - Sovyet yakınlığından bahsederek şöyle demiştir:

«— Henüz herşeyi kurtarmak mümkündür. Fakat daha şimdiden bir fedakârlık siyaseti hazırlanıyor. Haricî meselelerin hallini feragatle hazırlıyacak olan iki veya üç kişilik konferanslarda değil, böyle bir alanda aramalıdır.

Vasatî ve şarkî Avrupa milletlerini inkisara uğratmaktan çekinelim.»

Hatib, bundan sonra Hitler'in muvafakati olmadan Fransada bir sosyalistin memleketi idare etmesi şüpheli olduğunu kaydettikten sonra Pariste komünist bir hükûmetin iktidar mevkiine gelmesine karşı müsamaha göstermiyeceğini söyliyen Hitler'in bu sözlerini hatırlatmıştır.

Dormoy da komünist bir hükûmetin idareyi ele alması taraftarı olmadığını, fakat bu işin Hitler'i alâkadar etmemesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Paris 6 (a.a.) — Sosyalist partisi millî meclisinin kararları aşağıdaki neticeleri göstermektedir:

Dahilî siyasette:

Daladier hükûmetine muhalefet eden ve 1936 daki parlamento ekseriyetinin toplanmasını istiyen takrir lehte 6700 ve aleyhte de 490 rey toplamıştır.

Sosyalist partilerle komünist partisinin beraber çalışmaları hususunda Arnol'un aleyhteki takriri 3330 rey ve Syromskinin lehtarı takriri de 1287 rey toplamıştır. 2642 müstenkif vardır.

Haricî siyasette:

Blum ve Siromsky'nin temyüllerine uygun olan ve mukavemet siyasetini tervic eden Aoriol takriri 4018 ve totaliter milletlerle doğrudan doğruya temasları reddetmiyen Faure takriri de 3140 rey almışır.

Tunus ve Fasta askerî harekât

General Nogues askerî müesseseleri teftiş ediyor

Tunus 6 (a.a.) — General Auguste Nogues, dün Tunusa gelmiştir. Mumaileyh, umumî vali Erik Labonne ve Tunus kıt'aları kumandanı General Amedee Blanc tarafından karşılanmıştır.

General Nogues, dün Labonne ile birkaç kere görüşmüştür. General, refakatinde General Blanc olduğu halde bugün cenubî Tunus ekspresile teftişe gidecektir. Salı günü de tayyare ile Fasa hareket edecektir.

Labonne da Souset ve Safax'a gidecektir.

Cezayir Valisinin seyahati

Cezayir 6 (a.a.) — Cezayir umumî valisi Lebeau, Parise gitmek üzere bugün buradan hareket etmiştir.

İtalyanın endişesi

Roma, 6 (a.a.) — Birçok mühim Fransız şahsiyetlerinin Tunusa seyahate çıkmaları İtalyada hususî bir alâka uyandırmıştır.

Lavoro Fascista gazetesi, Tunus makamlarının birçok İtalyan gazete ve kitablarını musadere ettiklerini, Fransanın İtalya ile olan zorlukları artırmak için hiçbir fırsatı kaybetmediğini ve Tunustaki İtalyanların bir nevi temerküz kampı hayatı geçirmekte olduklarını yazıyor.

Kör dağında karışıklıklar

Beyrut 6 (a.a.))— Haleble Hatay bölgesi arasında bulunan Kör dağında karışıklıklar çıkmış, muhtelif mıntakalarda ahali jandarmaya hücum etmiştir. Fransız makamatı demiryolunu himaye için zırhlı otomobillerle kıt'at göndermiştir.

İngilterede 539 milyoner var

Londra 6 (Hususî) — Resmî bir istatistiğe göre İngilterede milyonerlerin miktarı bir sene zarfında yüzde on nispetinde artmıştır. Halen İngilterede senevî 40 bin sterlin vergi veren 539 milyoner vardır. Bu vaziyet İngiliz ticaret ve sanayiinin inkişafına canlı bir delil addedilmektedir.

800 milyonluk bütçe kabul edildi

Londra 6 (Hususî) — Avam kamarası, 800 milyon İngiliz lirasına baliğ olan Millî Müdafaa bütçesini tasvib etmiştir.

Filistinde yeni suikasdler

Yafada Fransız konsoloshanesi kâtibi yaralandı

Kudüs 6 (a.a.) — Suikasdler devam etmektedir. Dün İngiliz kıt'alarile yapılan musademeler neticesinde 7 Arab ölmüştür.

Londra konferansının mesaisi

Londra 6 (a.a.) — Filistin konferansının İngiliz - Arab komitesi bu sabah toplanmıştır. Yahudi ajansının icra komitesi de bir içtima akdetmiştir.

Bazı mahfillerde zannedildiğine göre konferansın büsbütün akim kalmasının önüne geçilecek ve Arablarla Yahudiler arasında bir anlaşma temin edilebilecektir.

Müfti ile müzakere

Kudüs 6 (a.a.) — Büyük Britanya ile Arab murahhasları arasında Filistin işinin hallini tacil için hararetli müzakerelere devam edilmektedir. Londradaki Arab komitesi, Mısır Hariciye müsteşarı Emin Osman Paşayı İngiltere hükûmetinin son tekliflerini büyük Müftiye bildirmek üzere Lübnana gitmeğe memur etmiştir. İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre bu tekliflerde beş senelik bir muahede imzasından maada Yahudi muhaceretinin devamı ve altı ay müddetle arazi satışının devam etmesi istenilmektedir.

Altı ay sonra bu iki mesele yeniden müzakere edilecektir. Ayni mahfillerde söylendiğine göre, büyük Müfti bu sureti tesviyeyi kabul etmiyecektir. Irak Başvekili Nuri Paşanın bu hususta tekrar tavassutta bulunacağı tahmin edilmektedir.

Mareşal Göring Libyaya gidiyor

Roma 6 (Hususî) — Mareşal Göring bugün San Remo'ya muvasalat etmiştir. Mareşal 15 gün Romada kaldıktan sonra, Libya'yı ziyaret edecektir.

PARİS BORSASI

Paris, 6 (Hususî) — Paris Borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 173,91 1/2, Nevyork 37,73, Berlin 1516.—, Brüksel 634,87 1/2, Madrid—, Amsterdam 2003,— Roma 198.55, Cenevre 856.—, Kurşun 14,9,4 1/2, Bakır 48 - 48 1/2 Kalay 214,17,6, Altın 148,3 1/2, Gümüş 20,9/16, Çinko 13,14,4 1/2.

Başvekil ve İnhisarlar Vekili şehrimize geliyor

Ankara 6 (Telefonla) — Başvekil Refik Saydam ve İnhisarlar Vekili Rana Tarhan bugünlerde, dairei intihabiyeleri olan İstanbula gideceklerdir. Başvekille İnhisarlar Vekili, müntehiblerile temaslarda bulunacaklardır. Başvekilin bu ziyaret vesileile mühim bir nutuk irad edeceği söylenmektedir.

Kursuna dizilen iki casus

Bir Fransız ve bir İtalyan zabiti idam edildi

Toulon, 6 (a.a.) — Vauguelin torpido muhribi subaylarından teğmen Aubert casusluktan dolayı idama mahkûm olmuş ve bu sabah kurşuna dizilmiştir.

Bir İtalyan bahriye zabiti de kurşuna dizildi

Roma, 6 (a.a.) — (Havas) Eski Avusturya Bahriyesinden iken İtalyan donanmasına geçen Bahriye zabiti Antonio Scarpa, casusluktan suçlu olarak bu sabah kurşuna dizilmiştir.

Hususî liselerin Vekâletle muhaberelerine dair tamim

Ankara, 6 (Telefonla) — Maarif Müdürlükleri talimatnamesine ilâve edilen bir madde ile lise ve muallim mekteblerinin Vekâletle doğrudan doğruya muhabere edebilecekleri kabul edilmişti. Maarif Vekâletince alâkadarlara gönderilen yeni bir tamimde bu usulün hususî liselere şümulü olmadığı ve bu mekteblerin eskisi gibi Maarif Vekâletile, Maarif müdürlükleri vasıtasile muhabere etmeleri lüzumu bildirilmiştir.

Orta tedrisatta vazife alacak doktorlar

Ankara 6 (Telefonla) — Maarif Vekâleti, Orta öğretim okullarile meslek okullarına alınacak doktorların bizzat okul direktörlerince seçilmesini karalaştırmıştır. Kız mekteblerine alınacak doktorların tercihan kadın doktorları arasından secilmesi kararlaştırılmıştır.

Devlet Demiryolları ve limanları bütçe projesi

Ankara, 6 (Telefonla) — Devlet Demiryollar ve limanları umum müdürlüğünün 1939 malî yılı bütçe projesi Meclise verilmiştir. Yeni yıl bütçesi geçen seneden 3,350,000 lira fazlasile varidat ve masraf denk olarak 39,130,000 lirayı bulmaktadır.

Ismarlanan vagonlar

Devlet Demiryolları idaresi tarafından haricde yaptırılmakta olan 25 yolcu ve 275 yük vagonundan ilk parti gelmiştir.

Karadenizde fırtına devam ediyor

Sinop, 6 (a.a.) — Üç gün evvel başlayan fırtına bütün şiddetile devam ediyor. Deniz çok dalgalıdır. Vapurlar sığındıkları limanlarda kalmışlardır. Sinop, Boyabat yolu karadan kapanmış ve münakalâtın temini için karla örtülü yollara amele çıkarılmıştır.

Orta Anadoluda şiddetli soğuklar

Ş.Karahisar, 6 (a.a.) — İlçemizde bir haftadır rüzgâr fırtınası ve soğuk devam etmekte iken dün kar yağmağa başlamış ve kasaba içerisine dokuz santim kar düşmüştür. Bugün de Eğribel dağında yol kapandığından fırtınaya tutulan on bir erkek, üç kadın Eğribel jandarma karakoluna sığınmıştır.

Bulgar Başvekili ayın 18 inde geliyor

Sofya 6 (Hususî) — Bulgar Başvekili Köseivanof Sofya elçimiz Şevki Berkeri kabul ederek görüşmüştür. Bu görüşmede Bulgar Başvekilinin Ankaraya yapacağı seyahat mevzuu bahsolmuştur. Köseivanof'un bu ayın 18 inci günü Sofyadan hareket ederek ertesi günü İstanbula gideceği ve İstanbulda kalmadan ayni gece Ankaraya hareket edeceği bildiriliyor. Ankarada iki gün kalarak Cumhur Reisimiz tarafından kabul edilecek olan Köseivanof dönüşte İstanbulda 24 saat kalacak ve şehri gezecektir.

Belçika parlâmentosu feshedildi

Brüksel 6 (Hususî)— Yeni kabineyi kurmak hususundaki zorluklar neticesinde Parlâmentonun feshine karar verilmiştir. Yeni intihabat Nisanın ikisinde yapılacaktır. Pierlot kabinesi yeni seçimin neticesine kadar iktidar mevkiinde kalacaktır.

Almanyada iki tren çarpıştı

Karlsbad, 6 (a.a.) — Bir yolcu trenile eşya vagonları arasında vuku bulan müsademede 5 kişi ağır ve 40 kişi de hafif surette yaralanmıştır.

Madridde hükûmet darbesi

Negrin hükûmeti askerî bir kıyamla iskat edildi

Sol cenah fırkalarından mürekkeb Millî Müdafaa Meclisi kuruldu, Negrin Madridden kaçtı, Franko orduları da yeni bir taarruza hazırlanıyorlar

Londra 6 (Hususî) — Biri Madridde, diğeri Kartajena'da olmak üzere, Negrin hükûmeti aleyhine iki isyan çıkmıştır. Madrid'de çıkan isyan neticesinde Negrin hükûmeti devrilmiş ve sol cenah fırkalarından mürekkeb bir millî müdafaa meclisi iktıdar mevkiine geçmiştir. Komünistler millî müdafaa meclisine alınmamıştır.

Cumhuriyet orduları başkumandanı General Miaja dün Madrid'e dönerek millî müdafaa meclisi erkânile görüşmüştür. General Miaja'nın millî müdafaa meclisi erkânile hemfikir olduğu anlaşılmaktadır. Hareketin başında geçen hafta Negrin tarafından kendisine teklif edilen generalliği reddeden Madrid cephesi kumandanı Albay Kasado bulunmaktadır.

Kartaca isyanına gelince, bu hususta müspet bir haber alınamamıştır. Madrid'de neşredilen bir tebliğ, isyanın bastırıldığını bildirmekte ise de, Fransız Fasına iltica eden İspanyol tayyarecileri isyanın devam ettiğini söylemektedirler.

Madrid ve Kartajena isyanları hakkında dün alınan telgrafları aşağıya dercediyoruz:

Frankistlerin ihtarı

Burgos 6 (a.a.) — Nasyonalist radyo dün akşam bir nota neşrederek Negrin'le arkadaşlarının milletin Franko hükûmetine iltihak arzusuna rağmen mukavemete devamda ısrar ettikleri bildirildikten sonra milletin bu arzusuna karşı geleceklerin cinayetle itham edilerek o suretle tecziye edileckleri ilân olunmaktadır.

Notada deniliyor ki:

«İsyan hareketi milletin düşüncelerini gösterir. Askerler esasen kaybedilmiş bulunan bir harbe nihayet vermek için ayaklanmışlardır. Nasyonalist İspanya, aldatılmış olan milisyenlere karşı âtıfetle müdafaa edecektir. Fakat katiller katiyyen ceza göreceklerdir.»

Millî müdafaa komitesinde kimler var?

Saint - Jean 6 (a.a.) — Madrid'de Negrin hükûmetine karşı isyan çıkmış ve Negrin iskat olunmuştur. Muhtelif siyasî liderler bir müdafaa komitesi teşkil etmişlerdir. Bu isyan hareketinin General Franko idaresile hiç bir alâkası yoktur. Madrid garnizonu da siyasî şeflerin bu hareketine iltihak etmiştir.

Dün geceyarısına doğru en mühim şahsiyetler ve generaller Madrid radyosunda beyanatta bulunmuşlar ve Negrin hükûmetinin iskat edilerek bir millî müdafaa komitesi teşkil edildiğini bildirmişlerdir. Bu komite aşağıdaki kimselerden mürekkebdir:

Ordu mümessili ve Madrid cephesi kumandanı Albay Casado, meb'usan reis vekili mutedil nasyonalist ve General Franko ile müzakerelere tarafatr Basteiro ve gene sosyalist Carillo ve San Andres.

İsyan nasıl çıktı?

Madrid 6 (a.a.) — Hükûmet değişmesi, hiç bir hâdiseye meydan vermemiştir. Sokaklar sakindir. Umumî efkârı aksettiren millî müdafaa konseyinin beyannamesine askerî elemanlar muzaheret etmektedir. Ameliyat sür'atle ve büyük kuvvetlerin nezareti altında yapılmışsa da bu kuvvetler, müdahale etmek fırsatını bulmamışlardır. İhtiyaten evvelce birkaç kişi tevkif edilmiştir. Harekete muhalif olan bazı siyasî şahsiyetlerin evleri muhafaza altına alınmıştır.

Negrin, memlekete hiyanet etmiş

Madrid 6 (a.a.) — Millî iş konfederasyonundan dördüncü kolordu kumandanı Miralay Cipriano Mera, Madrid radyosunda bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

«— Memleketin bir kısmını hiyanet neticesinde kaybettik. Hiyaneti geniş mikyasta irtikâb eden Negrin, yalnız para biriktirmekle meşguldü ve milleti düşmanın eline birakarak ecnebi bir memlekete kaçtı. Bugünden itibaren İspanyanın bir hükûmeti ve bir vazifesi vardır: Sulhu temin etmek. Fakat bu sulh şerefli, adalet ve uhuvvete müstenid olmalıdır. Sesimiz maalesef duyulmıyacak olursa, İspanyanın istiklâlini temin etmek için ölünciye kadar çarpışacağız.»

Kartaca isyanı bastırıldı mı?

Madrid 6 (a.a.) — Başvekâlet dün akşam aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

«Pazar günü saat 18 de cumhuriyet kumandanlığı Kartaca'da vaziyete tamamile hâkimdi. Kartajena garnizonuna mensub asi elemanlar, pazar sabahı isyan etmişlerse de isyan hareketi sürâtle ve tamamen bastırılmıştır. Kartacaya gönderilen cumhuriyet kıt'alarile deniz kuvvetleri azimkârane ve şayanı takdir bir sadakatle hareket etmişlerdir.»

Frankistler yeni taarruz hazırlıyorlar

Burgos 6 (a.a.) — Havas: Katalonya'nın işgalinden hemen sonra başlıyan taarruz hazırlıkları faaliyetle devam ediyor. Eğer Madrid hükûmeti derhal ve mutlak olarak teslim olmadığı takdirde bu hafta sonunda askerî harekâtın başlaması muhtemeldir.

Negrin Madrid'den kaçtı

Londra 6 (Hususî) — Eski İspanya Başvekili doktor Negrin'le, eski Hariciye Nazırı Del Vayo tayyare ile Madrid'den firar ederek Fransanın Tuluz şehrine muvasalat etmişlerdir.

Diğer bir tayyare ile sekiz Rus Cezayirdeki Oran şehrine muvasalat etmişlerdir.

Beynelmilel Radyo konferansı açıldı

Montrö, 6 (a.a.) — Montrö Palasın büyük salonlarında 40 memleket heyeti murahhasalarının iştirakile İsviçre posta ve şimendifer nazırı Pile Gola'nın riyasetinde ilk toplantısını 2 martta yapmış olan enternasyonal radyo konferansı mesaisine Berne Telgraf ve Telefon şubesi Müdürü Muri'nin riyaseti altında devam etmektedir. Sovyetler konferansa iştirak etmemektedir. Konferans Lucerne radio mukavelesinin tetkikile tadili ve buna bağlı radyo dalga tevziat plânının yeniden tanzimi ile iştigal edecektir. Konferans 200 den 2000 metreye kadar olan orta ve uzun dalgalar işi ile alâkadardır. Tetkik edilecek birçok mühim teknik meseleler içinde heyeti murahhasamız 1600 metreden yukarı bir dalga teminine tercihan şimdiki 1639 metreyi muhafaza etmeğe çalışacaktır.

Dobrica Türkleri anavatana dönmek istiyorlar

Bükreş 6 (Hususî) — Dobruca'nın Pazarcık kasabasında çıkan «Türk Birliği» gazetesinin yazdığına göre, bu yıl anavatana yapılacak olan göçmen nakliyatına Pazarcık sancağı Türklerinin de karıştırılmasını rica eden yüzlerce imzalı bir istida Bükreş Elçiliğimize takdim edilmiştir.

Müstemleke meselesi canlanıyor

Londra, 6 (a.a.) — Daily Mail gazetesine Kaptown'dan bildiriliyor:

«— Cenub Afrikası Başvekili General Smuts ile Nazır Pirow, eski Alman müstemlekeleri meselesindeki fikir ve kararlarını bildirmişlerdir.»

General Smuts demiştir ki:

«— Cenub Afrikası ittihadı cenub - batı Afrikasını kat'î olarak muhafazaya karar vermiştir. İttihad sonuna kadar bu kararını tatbik edecek ve icab ederse harbden de çekinmiyecektir. Bununla beraber, Cenubî Afrika İttihadı eski Alman müstemlekelerinin ilhakı niyetinde değildir. Böyle bir teşebbüs bilhassa Milletler Cemiyetile faydasız müzakere ve ihtilâtlara yol açar.»

Müdafaa Nazırı Pirow da şu beyanatta bulunmuştur:

«— Cenub Afrikası ittihadı, stratejik vaziyet itibarile, Doğu cenub Afrikasını terkedemez. Batı-cenub Afrikasının ziyaı ise ittihadın bütün politikası üzerine tesir edebilir. İttihad, ayni sebebler dolayısile, Almanyaya Tanganika'nın da iadesine muhalefet edecektir.»

Bununla beraber, Pirow müstemleke meselesine umumî bir tarzıhal bulunması lüzumunu, aksi takdirde dünya sulhünün bir hülya olarak kalacağını kaydeylemiştir.

Hâdiseler arasında

İnönü ve genclik

Dün gencliğin ortasında beliren kahraman, yamaclarında bembeyaz ve tertemiz çağlıyan sularının köpürdüğü bir dağ başı gibi, kendisini memleketin en fışkırıcı ve sıçrayıcı kuvvetlerile sarılmış buldu. Belki her yerden fazla Üniversitede İnönünün zirvesine doğru fırlıyan büyük aşk ve ideal dalgasının terkibi üstüne, açık bir tahlil bakışile eğilmenin günüdür.

Gencliğin Birtek Şefi önündeki coşkunluğunun en yüksek vasfı şu: Samimiyet. Üniversite genci, ferd olarak, ondan bir menfaat zerresi beklemiyor; fakat Üniversite gencliği, toplu olarak ve bir milletin en dinc parçası olarak, millî aşkının ve idealinin bütünile ona bağlanıyor. Gencliği başka zümrelerden ayıran bu farkın içinde, samimiyetin, hiç bir şüphe kurduna nefes aldırmıyan apaçık delili var.

Gencliğin İsmet İnönü karşısındaki sevinc galeyanı iki zamandan işaret aldı: Geçmişten ve gelecekten. Karşısında, muzaffer bir dünü temsil eden kahraman inkılâbcile kudretli bir yarını haber veren büyük müjdecinin, reel olduğu kadar da ideal bir terkible birbirine karışması, gencliğe, iki tarih arasındaki en derin anın coşkunluğunu yaşattı.

Genclik, İsmet İnönünden ahlâkta ve kültürde iki İnönü zaferi daha bekliyor; biliyor ki bu yeni birinci ve ikinci İnönü davasında onun ordusu gencliktir ve bunun için, İstanbula gelir gelmez onun ilk ziyaret ettiği müessese, Üniversite olmuştur; ve gene bunun için onun gencliğe verdiği en büyük iki ileri işaretinden biri metodlu ve sürekli çalışma, öteki de sağlam ahlâk ve karakterdir.

Bu kültür ve fazilet emri, münevver ordunun, yeni mücadele devresinde, Başkumandanından aldığı en büyük iki istikamet şuurudur. Genclik, bugün olduğu kadar yarın da samimî, kendi nefsine kaydedilebilecek her hangi bir yalama ve çimlenme emelinden uzak, bütün kuvvetlerini millî idealin emrine hazır bulundurmağa davetlidir. Dün, hiç bir menfaat kâsesine uzanmadığı için tertemiz kalmış dilile «yaşa!» diye haykıran gencliğin sesinde bu lekesiz ahlâkın ve karakterin bütün samimiyeti kükredi. Büyük Şefle beraber bizim olanca isteğimiz de, bu ahlâkın ve karakterin, bugünden yarına, hiç değişmeden, sapasağlam çıkabilmesidir.

PEYAMİ SAFA

Tüccar mı haklı, Gümrük idaresi mi?

İçinde sun'î pamuk bulunan bir nevi kumaşlar ortaya bir mesele çıkardı

Ötedenberi memleketimize pamuklu olarak gelen ve siparişleri de bu şekilde verilmiş olan mensucatta görülen bazı vaziyetler üzerine ortaya mühim iktısadî bir mesele çıkmıştır.

İstanbul ve İzmir gümrüklerine pamuklu mensucat olarak gelen bir kısım emtianın kimyahanelerde yapılan tahlilinde bunların içine Zeluvol denilen sun'î pamuk ipliği karıştırıldığı neticesine varılmıştır. Bazı Alman sanayiinin hakikî pamuk ipliğine karıştırarak meydana çıkardığı bu kumaşlarda yüzde on beş kadar sun'î pamuğa tesadüf edilmiştir.

Bu gibi vaziyetlerde malı getirten tüccar yanlış beyandan dolayı kanun nazarında mes'uldür. Halbuki tüccar da bu halden kendilerini mes'ul görmemektedirler. Burada masnuatla mevcud vaziyet birbirine taaruz etmekte ve her iki taraf da haklı görülmektedir.

Şehrimize gelen malûmata göre, İzmir Gümrüğü bu şekilde malı gelen birkaç tüccarı mahkemeye vermiştir.

Vaziyet İktısad Vekâletine bildirilmiş, yapılacak muamele sorulmuştur.

Romanya Başvekili dün gece öldü

Kai, 6 (a.a.) — Sıhhî sebeblerden dolayı burada bulunmakta olan Rumen Başvekili Patrik Miron Kristea saat 21.30 a doğru vefat etmiştir.

Küçük Hikâye

Katil

Ch. - Louis Philippe'ten

Rahib Réveillard'ın tuttuğu bu pansiyonda üç kişiden başka kimse kalmamıştı. Evvelâ, tabiî rahib Réveillard'ın kendisi, sonra acayib bir ihtiyar ve ayni zamanda tabiî ilimler profesörü olan rahib Patin, nihayet Henri Leray. Henri, evvelâ nereye gideceğini bilemediği için, sonra da zaman zaman icab edecek temizliği yapmak üzere altı hizmetçiden hiç olmazsa birinin bulunması zarurî görüldüğü için pansiyonda kalmıştı. O da, her hizmetçi gibi aç gözlü, ve yarın daha büyük adam olmayı uman soyundandı.

İşte, güzel bir sabah, tam saat yediye çeyrek kala, rahib Réveillard'ın pabuçlarını boyarken Henri'nin aklına acayib bir fikir geldi.

Kendi kendine dedi ki:

— Benim yerimde bir başkası olsa bu fırsattan hemen istifade ederdi. Rahib Réveillard geceleri daima oda kapısını açık bırakıyor. Odamı onunkinden ayıran kısımdan geçip, uyurken odasına girmek, rahibi öldürmek, sonra da çantasındaki paraları aşırmak...

Henri bunları düşündüğü zaman, sanki fikirler boyluboyunca kafasının içinde uzanmış, ve arkalarından birçok tasavvurları daha sürüklemişlerdi.

— Rahib Patin yukarı katta yatıyor, aşağıda olup bitenden haberi olmaz.

O zaman delikanlı, etrafı kolaçan etmek, ve bu türlü işlerin sık sık vuku bulduğu bir âlemde yaşamadığını anlamak için pencereden parka baktı. Hava çok güzeldi, gün ışığı göz kamaştırıyordu, ağaclarda kuşlar şakıyordu. Velhasıl, insanın elinden kötü işlerin çıkmasına müsaid olmıyan bir gündü. Bilirsiniz, kötü işler biraz karanlık günleri ararlar.

***

Ne olursa olsun, Henri derhal ihtiyat tedbirleri aldı. Hüsnüniyetini anlatmak için, rahib Réveillard'ı buldu ve:

— Rahib efendi! dedi, pabucunuz sökülmüş. Ben bu söküğü dikinciye kadar odada terlikle dolaşmağa razı olur musunuz?

Pabuç tamirini pek beceremiyordu. Bızı yoktu. Bir iki kalın iğne kırdı. Epey zaman uğraştı. Rahibin de sabrını tüketti. Fakat, sonunda ihtiyarı tamir parasından kurtardı.

Sonra, bir saniye bile düşünmeden, günlerce sürecek bir işe giriştı. Pansiyonda umumî bir temizliğe başladı. Her tarafı sildi, süpürdü, yıkadı. Masaların, yatakların üstüne çıkıyor, merdivenleri tırmanıyor, salonların tavanlarına yetişmek için akla gelmedik çarelere başvuruyordu. Üç gün uğraştı, kan teri döktü. Ancak rahib karışınca biraz dinlenmek lüzumu hissetti:

— Evlâdım, bu kadar yorulma! Onlar dönmeden birkaç gün evvel temizliğe başlarsın.

Müsterihti, işler yolunda gidiyor demektir. İhtiyar rahib kendisine tatlı dille hitab etmişti, şimdi, ona minnettardı; binaenaleyh, ihtiyara kötülük etmek elinden gelmiyordu.

***

Ertesi gün, Henri başka birşey düşündü. Projesini tatbik edebilmek için bir tecrübe yapmak istedi. Akşam, saatin onu çalmasını bekledi. Rahib Réveillard bu saatte yatmış olmalıydı. Homurdaması tehlikesini göze alarak odaya girdi.

İhtiyar uyuyordu; komodinin üstünde bir idare lâmbası vardı. Henri, içinde adamı öldürmek hevesi olmadığını hissedince, biraz ferahladı. Rahib gürültüden uyandı. Delikanlı söyliyeceği cümleyi hazırlamıştı.

— Muhterem rahib efendi! dedi. Uyuyamadım. Sizden bir kitab istemeğe geldim.

Rahib Réveillard bu gece ziyaretinden hayrete düşmüş görünmedi. Delikanlıya:

— Bunu bana daha evvelden de söyliyebilirdin? cevabını vermişti.

Henri'ye ne kitab versin? Delikanlı rahibin kısa süren nutkunu hiç dinlemedi. Kafasında beliren bir fikir onu büsbütün sarmıştı:

— Şimdi, herşey suya düştü. Tam cinayeti işlemenin zamanı imiş!

Kitabı alıp gitti. Efendisine sahiden itaat etmek için, kitabı sadıkane okudu. Bu bir kitabı mukaddesti. Her kelimeyi anlamak, her mecazi sökmek için uğraştı, ve rahib Réveillard'ın gözüne girmek için bu okumadan kendini faydalanmış göstermek istedi. Dağ başındaki hutbeye kadar okudu; fakat, zambaklar faslına, ve Hazreti Süleymanın haşmetine rağmen kıyafete ehemmiyet vermediği faslına gelince durdu. Arz üzerinde güzellik denilen birşey vardı. Bu kadar yüksek bir fikir karşısında gözlerinden saadet yaşları akıyordu. O zaman, kafasında bağa, buğdaya, serçelere aid hayaller yer etti; Hazreti İsanın: «Çocuklara benzemeğe çalışınız!» sözünü sevincle hatırladı.

Ne çare ki, kötü niyetler bir kere insanın kafasına girdi mi, onları çıkarıp atmak çok zor olur. Ertesi gün, Henri uyanınca, vücudünde birşeyin dolaştığını ve içini yaktığını hissetti. Kendi kendine:

— Hastayım! sözünü tekrarlıyordu. Öğleden sonra, hastalığını kendine de kabul ettirmek için elbisesile yatağa uzandı. Sahiden, derhal ağır bir uykuya daldı.

***

Ancak saat altıda, akşam yemeğini hazırlama saatinde kalkabildi. İki rahibe yemeklerini getirdi, kendisi de yedi, fakat iştihası yoktu. Saat sekiz olunca gene yatağa girdi, ve uyudu.

Kendini affettirecek bir derdi vardı. Saat on birde, onu bir uyandıran olmuş, kalkmasını emreden biri varmış gibi uyandı. Giyindi. Bütün düşündüklerine şu da ilâve edilmişti: «Ben bir hizmetçiyim; ayda ancak otuz frank kazanabiliyorum; halbuki, rahib Réveillard'ın çantasında belki binlerce frank vardır.» Evvelce, neye bunu akıl etmemişti, acaba?

Elinde lâmba ile, Henri mutfağa indi, büyük çekici aldı. Merdiveni çıktı, kulvarı geçti, rahib Réveillard'ın odasına girdi. Lâmbayı komodinin üstüne koydu. Cinayeti işlemek gayet kolaydı. Derhal, büyük çekici rahibin şakağına indirdi...

— Nihayet, bu işi hallettik! diye bağırmaktan kendini alamadı. Sonra, geniş ve rahat bir nefes aldı.

Henri, rahib Réveillard'ın odasında beş dakika kadar kaldı. Bu müddet zarfında duyduğu hisler çok gülüncdü. Para çantasının yanında ayakta duruyor, bakıyor, fakat bu paralara sahib olmak arzusunu duymuyordu. Evvelâ, bu arzunun uyanmasını bekledi. Çok yorgundu; çantadan paraları çıkarabilmek için, sanki kollarında, omuzlarında ve ensesinde, bir dağı deviren devin kuvveti bulunması lâzımdı. Çıkardığını da farzetse, bu para ile ne yapacaktı?

Ansızın, kafasından korkunc bir fikir geçti: Burada uzun müddet kalamazdı. İçinde şayanı hayret bir kaçmak ihtiyacı vardı. Bir saniye beklemedi, kaçtı.

Uzun müddet parkta koştu. Duvara yaklaşınca, iki elile, onu devirmeğe azmetmiş gibi kuvvetle vurdu. Sonra, duvar boyunca yürümeğe başladı; bu dolaşmanın sonu gelmiyeceğini anladı, vazgeçti. Durdu; evvelâ etrafa, sonra da göklere baktı. Acayib şey: Yıldızlar gözlerini kamaştırıyordu.

İyi bir fikir yardımına koştu. Yarım sağa döndü, ve eve girdi. Ne yapacak? Parmak uçlarına basarak merdivenleri indi. Nereye gidiyordu? bilmiyordu. Mahzene girdi. Elile duvarları yokluyordu. Ne saadet! Her taraf karanlıktı, bütün hayatınca burada barınabilirdi. Karanlıklar bütün düşüncelerini sımsıkı sarmıştı; deliklerde saklanan ve başkaları tarafından görünmeği iştemiyen gece kuşları gibiydi. Yattı, uyudu.

Ertesi gün, uyanınca kendini daha iyi hissetti. Rahib Patin'in odasına çıktı, ihtiyar hâlâ uyuyordu. Adamı sarstı, ve:

— Rahib Réveillard'ı öldürdüm! diye bağırdı.

Sonra, rahib Réveillard'ın odasına girdi. Bir müddet sonra, rahib Patin ayni odaya geldiği zaman, katil Henri'yi ihtiyarın üstüne yatmış, onu kolları arasına almış, ihtirasla yanaklarından öper bir halde gördü...

Çeviren:
ŞERİF HULÛSİ

Viyana baletleri ve büyük dans filmlerinin sarışın ve sevimli yıldızı

LİLİAN HARVEY

Yarın akşam **SÜMER sinemasında**

Valsleri... Dansları... Lüks ve ihtişamı ile c dden şayani hayret ve göz kamaştırıcı

KIRIK ZAMBAK

emsalsiz, zengin ve muhteşem filminde görünecektir.

Beşiktaş **SUAD PARK** sinemasında

3 MODERN KIZ — Deanna Durbin

KIZIL DENIZ ESRARI — Harry Baur

ilâveten: Millî Şeflimiz **İnönünün** istanbula muvasalatları

Seanslar: 2,30 - 7 ve 9 dadır. Telefon: 43143

SİNEMA

Serseri Kral

Amerikada yeniden çevrilen bu filim Pariste gösteriliyor

«Serseri Kral» da şair Villon'u temsil eden Ronald Colman

Paristen yazılıyor:

Vaktile sesli filmin meydana çıktığı zamanlarda güzel sesli artist Denis King ile Jeannette Mac Donald'ın birlikte vücüde getirdikleri «Serseri kral» kordelâsının yeniden vücude getirildiğini biliyorsunuz. Amerikadan hemen getirilerek fransızcaya duble edilen eser derhal burada gösterilmeğe başlandı. «Serseri kral» malûm olduğu üzere bundan asırlarca evvel yaşamış Fransız şairi Francois Villon'un başından geçen bir macerayı tasvir etmektedir. Şair, ateşli şiirlerile halkı istibdad aleyhine kıyama teşvik ederken teptili kıyafetle dolaşmakta olan Kral XI inci Louis'ye tesadüf ediyor. Kral, bu meczubla alay etmek hevesine düşüyor, onu sarayına alıp götürüyor ve maiyetine kendisine bir hafta, hükümdar muamelesi yapılmasını tenbih ediyor. Fakat ne dersiniz, serseri şair bu vaziyeti ciddiye alıyor ve sekiz gün içinde kralın maiyetile halkın müthiş bir teveccühünü kazanıyor. Kral bakıyor ki, vaziyet tehlikeli.. Şairi idam ettirmeğe kalkıyor.. Lâkin Francois Villon diğer bir şekilde hayatını tehlikeye koyarak, yani Parisi aylardanberi muhasara eden hükümdarın aleyhtarı kuvvetleri dağıtmağa muvaffak olarak, boynunu ipten kurtarıyor.

Ronald Colman, şairi, Basil Rathbon XI inci Louis'yi, Frances Dee de şairin sarayda seviştiği güzel kızı mükemmel temsil ediyorlar. Eserin birçok noktaları tarihî hakikatlere uygun olmamakla beraber rejisör Frank Lloyd filmi iyi idare etmiştir.

Bir iki satırla

★ Claudette Colbert, M. G. M. şirketile uzun müddetli bir kunturat akdetmiştir. Yakında «Ne güzel hayat!» isminde bir filim çevirecek ve bu kordelâdaki partöneri James Stewart olacaktır. Eser, tanınmış rejisör Van Dyke tarafından idare edilecektir.

★ Amerikan filimlerinde ikinci derecede rolleri daima büyük bir muvaffakiketle temsil eden Edward Arnold bugünlerde gerek sahne ve gerekse sinema aktörü olarak geçen san'atkârlık hayatının 33 üncü yılını kutlulayacaktır.

★ Annabella ile Robert Young «Genc kız seyahate çıkıyor!» isminde bir filim çevireceklerdir. Bu kordelâda ikinci derecede rolleri Billie Burke ile Reginald Owen oynıyacaklardır.

★ Rejisör Frank Capra'nın yakında vücude getireceği «Mister Smith, Vaşington'a gidiyor!» filmindeki baş kadın rolünü Jean Arthur'un oynaması takarrür etmiştir.

★ Vaktile merkezî Avrupadaki temsillerile büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan Viyanalı artist Rose Stradner, Columbia şirketi tarafından angaje edilmiştir. Şehrimizde bir müddet evvel geçmiş olan «Son gangster» filminin Edward G. Robenson ile birlikte çevirmiş olan bu san'atkâr, Columbia hesabına «Çıkmaz sokak» kordelâsını vücude getirecektir. Erkek partönerleri Ralph Bellamy ile Chester Morris'tir.

Hukuk gecesi

Hukuk Fakültesi talebeleri 11 martta Maksim salonlarında bir Hukuk gecesi tertib etmişlerdir. Hukukçularımızın dostları ve ailelerile birlikte hoş bir gece geçirebilmeleri için bol sürprizli zengin bir program hazırlanmaktadır. Hoca, hâkim, avukat ve diğer hukukçularımızın dolgun bir mevcudla iştirak edecekleri söylenen bu gecenin şimdiye kadarkilerden daha mükemmel ve daha güzel olacağı tahmin edilmektedir.

Bu yaz gelecek seyyahlar

Bu yaz limanımıza gelecek seyyah grupu ve vapurları şunlardır:

10 Mart	(Satorniy)	Amerikanlar
17 »	(General Fonş Töben)	Almanlar
19 »	(Milfoke)	Almanlar
21 »	(İmpres of Sktland)	İngilizler
3 Nisan	(Milfoke)	Almanlar
13 »	(Kraliçe Marya)	Yugoslavlar
18 »	(Letiotyi)	İngiliz papazları
1 Mayıs	(Milfoke)	Almanlar
9 »	(Stoyven)	Almanlar
20 »	(Milfoke)	Almanlar
22 »	(Arkodes)	Almanlar
22 Temmuz	(Roma)	İngilizler
12 Haziran	(General Fostübe)	Almanlar

Yukarıki listeden anlaşıldığına göre, bu sene gelecek seyyahların kısmıazamını Almanlar teşkil etmektedir.

ÖLÜM

Edremidin kıymetli eczacılarından Ali Bilen eşi ve Kırıkkale eczacılarından Muhsin Bilen ile Münir, Hamdi, Melâhat, Refahat, Semahat Bilen anneleri İclâl Bilen 1 mart 1939 tarihinde müptelâ olduğu anjin dö puatrin hastalığından hayata gözlerini yummuştur. Vatana altı çocuk yetiştiren merhumeyi hayrı çok sever olması dolayısile bütün Edremidliler severdi. Ebedî medfenine ulaştırmak üzere cenaze törenine kalabalık bir halk kütlesi iştirak etmiştir. Cenazeye lûtfen iştirak eden muhterem Edremid halkına Ali Bilen ve çocukları teşekkürlerini sunmaktadır. Geride kalanlara sabır, merhumeye rahmet dileriz.

TEŞEKKÜR

Ailemin ebedî gaybubeti dolayısile elemlerime iştirâk eden ve yazı ve telle taziyetlerde bulunan kıymetli dost ve arkadaşlarıma teşekkürlerimin gazeteniz vasıtasile iblâğ buyrulmasını saygılarımla dilerim.

Mülkiye Müfettişi
Hikmet Soyman

* * *

Amca kızımın müptelâ bulunduğu (Kist dermoit)den dolayı ameliyat ve tedavisini muvaffakiyetle yaparak hayatını kurtaran Antalya Memleket hastanesi Nisaiye mütehassısı muhteremi Operatör Dr. Bay Mazhar Ataya en kalbî minnet ve şükranlarımızı aile efradımız namına alenen arzederim.

Antalya Belediye tahsildarı
Hakkı Akbay

Bütün Istanbul halkı hazırlanınız. Dünyanın 9 uncu harikası ve sinemacılığın son tekniği muazzam ve müstesna bir film

ÖLDÜREN ÖRÜMCEK

25 kısım

tekmili birden gösterilecektir.

Baş rollerde:

RALPH BYRD
KAY HUCHES

Bu film, Amerika ve Ingilterede birçok sinemalarda birden aylarca oynamış müthiş heyecanlı, büyük bir macera romanı.

Yarın

matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında başlıyor

Yarın matinelerden itibaren

YILDIZ

sinemasında

Zarah Leander ve Villi Berjen'in en güzel filmi

MAVİ TİLKİ

Sinema tekniğinin en son sözü

25 sene içinde Istanbulda ilk defa olarak

3 büyük sinemada birden gösterilecek

Baş rollerde:

Dorothy Lamour - Jon Hall

Fransızca sözlü nüshası — **YARIN AKŞAM** — Büyük sinema müsameresi olarak **MELEK'te**

Türkçe nüshası — **PERŞEMBE AKŞAMI** — **SARAY ve İPEK** — **SINEMALARINDA BIRDEN**

Dikkat: Yarın gece için bütün localar satılmıştır. Numaralı koltuklar bugünden aldırılmalıdır.

Tel: MELEK: 40868 - IPEK: 44289 - SARAY: 41656

ATATÜRK'ün Samsuna girişi: TÜRKÇE

AYNAROZ KADISI

Bugün 2 Türkçe film. Seanslar 1 - 3 de ve 8.30 da

Karagümrük **AYSU** Sinemasında

15 Mart

YAŞASIN AŞK

Türkçe sözlü - Arabca şarkılı

Abdülvehab - Leylâ Murad

SÜMER ve TAKSİM

sinemalarında birden

Biletlerin evvelden tedariki rica olunur.

RADYO

Bu akşamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postası

DALGA UZUNLUĞU		
	1639 m.	183 Kcs.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs.

12,30 Program. 12,35 Türk müziği - 13,00 Memleket saat âyarı, ajans, meteoroloji haberleri. 1315 Konuşma (Kadın ... Pl. 13.30 - 14 Müzik (Karışık program ... Pl.) Halkevinden naklen. 18,30 Program ... 18.35 Müzik - Pl. (Melodiler) 18,45 ... (Flüt solo - Ahmed Andiçen) Riyaseti ... hur bandosundan. 19,00 Konuşma (Ta... postası) 19.15 Türk müziği (Fasıl ... Tahsin Karakuş ve Safiye Tokayın ... le. 20,00 Ajans, meteoroloji haberleri, ... borsası (fiat) 20.15 Türk müziği Çalan: ... Vecihe, Ruşen Ferid Kam, Cevdet ... Okuyanlar: Mustafa Çağlar. Radife ... dik. 1 — Osman Beyin Nihavend ... 2 — Faik Bey Nihavend beste (Visal ... 3 — Rakımın Nihavend şarkısı (Ne ... kalbime). 4 — Arif Beyin Nihavend ... (Söyle nedir balsi âhın). 5 — Vecihe ... fından kanun taksimi. 6 — Rahmi ... Nihavend şarkısı (Saçlarına bağlar ... peri). 7 — İsmail Hakkı Bey Nihavend ... semaî (Seni hükmü ezel). 8 — Salâh ... Pınar Kürdilihicazkâr şarkı (Aşkın ... nan kalbime). 9 — Salâhaddin Pınar ... dilihicazkâr şarkı (Ne gelen var ne ... 10 — Salâhaddin Pınar Kürdilihicazkâr ... kı (Akşam gene akşam). 11 — Sepo ... dilihicazkâr oyun havası. 21,00 Müzik ... saat âyarı. 21.00 Konuşma (Hukuk ... ma kurumu) 21,15 Eşham, tahvilât, ... yo - nukud borsası (fiat) 21,25 Neşe ... lar. 21.30 Müzik (Radyo orkestrası. Şef ... san Ferid Alnar) 22,30 Müzik (Viraf ... Pl). 23.00 Müzik (Cazband - Pl.) ... Son ajans haberleri ve yarınki program ...

BRÜKSEL 620 - 484):
22.05 Konser: Beethoven'in eserleri
23,20 Belçika musikisi.

SOFYA:
20,35 Orkestra konseri.
21,05 Kuvartet musikisi.

PARİS (Radio)
21,05 Orkestra konseri: Fransız kârlarının eserleri.
24,20 Faure'nin oda musikisi ...

PARİS (P. T. T.):
20,10 Piyano musikisi.
20.35 Şan konseri.
22,35 Nanuşa (Cassard'ın operetti ...

PARİS (Poste Parisien):
22,25 Orkestra ve solistler konseri.
24,15 Senfonik musiki.

STRASSBURG:
18.30 Eğlenceli konser.
21,35 Hafif musiki.
22,15 Karmen (Bizet'nin) ...

İTALYA (Birinci grup. 421 - 713 ...
22.05 Lodoletta (Mascagni'nin ... rası).

VARŞOVA:
20.05 Orkestra ve şan konseri.
22,05 Orkestra konseri: Mozart, ... ven, Wagner'in eserleri.

BÜKRES:
21.05 Senfonik konser.

BUDAPEŞTE:
19.15 Çingene orkestrası.

NÖBETÇİ ECZANE

Bu gece şehrimizin muhtelif semtlerindeki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetî:

Eminönünde (Beşir Kemal - ... Cevad), Alemdarda (Abdülkadir), ... pıda (Asadoryan), Küçükpazarda ... Hulûsi), Eyübde (Eyübsultan), Fa... tali), Bakırköyde (Merkez) eczaneleri.

Beyoğlu cihetî:

İstiklâl caddesinde (Dellasuda), ... köyde (Hüseyin Hüsnü), İstiklâl ... de (Limonciyan), Pangaltıda (Na... yan), Beşiktaşta (Nail Halid Tipli), ... paşada (Müeyyed), Hasköyde (Sa... duman) eczaneleri.

Üsküdar Çarşıboyunda (İttihad), ... yerde (Asaf), Kadıköy Eskiliskelesi ... yük), Yeldeğirmeni Karakol ... (Yeldeğirmeni), Heybeliadada (He... zaneleri.

EVLENME

Eski Van Valisi Bay Haydar ... kerimesi Bayan Muazzez Erman ... kat Memleket hastanesi Sertabip ... tor Sedad Ermanın düğünleri ... şam Tokatliyan salonlarında yapı... Yeni evlilere saadet dileriz.

* * *

Şehrimizin maruf eczacılarından ... zım Can'ın kerimesi Bayan Nerm... ile eczacı Bay Mahmud Derman ... kâh merasimi dünkü pazartesi gü... oğlu Evlenme dairesinde her iki ... akraba ve dostları huzurunda ... mıştır. Tarafeyne saadetler dile...

ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYA...

Bu akşam Hal... Ertuğrul Sadi ... arkadaşları, iki ... den. Vedad Nedi... leme aldığı (KÖR ... KİRALIK PANSİYON ... vil 1 P. (Se) atila Revüsü. Büyü... yete. Localar 100. Her yer ... Paradi 10 kuruş.

HALK OPERETİ

Bu akşam saat ... (ŞİRİN TEY... Macar Ba... Pek yakında: ... DALMAS ... OPERETİ...

Mekke artık siyasî bir Turizm merkezi halini alıyor

BEYRUT MEKTUBLARI

Dünyanın güzel şeylerini bid'at sayan Vehhabilik tekkeye otomobil, elektrik, radyonun girmesine şimdi muhalefet etmemektedir

Mekkeden umumî bir manzara

Beyrut, 1 şubat

— Lebbeyk! Allahümme, lebbeyk! [Sana geliyorum! Allahım, sana geliyorum!]

Onbinlerce insanın, derin bir huşu duygusu içinde, göğüslerini yaka yaka çıkardıkları bu seslerden mürekkeb bir gulgule, bu sene de Kâbenin etrafında, uzun uzun çınladı. Hacer ül Esved dedikleri mukaddes taşın etrafında toplanmış olan bütün bir müslüman kütlesi, bu sene de Kâbeyi tavaf ettiler, kurbanlarını kestiler ve göğüslerini şişire şişire:

— Lebbeyk!

Diye bağırdılar. Şimdi de dönüyorlar ve anlatıyorlar. Onların verdikleri malûmata göre, herşeyde ve her yerde olduğu gibi, orada da hayat süratle değişiyor. Uzun zaman, yabancı dünyaya karşı kapılarını kapamış, harimine yalnız müslümanları kabul etmiş olan mukaddes şehir, Mekke, şimdi, yavaş yavaş kendisini dünyanın yeniliklerine ve herşeyine karşı açmaya başlamış. Artık hacılar, develerin üstünde ve devecilerle dakika soyulma tehlikesine maruz olarak, Cidde ile Mekke arasındaki çölleri günlerce devam eden aç ve susuz bir yolculuk yaparak değil, otomobillere ve otobüslere binerek katediyorlar. Ekserisi eski ve pis, fakat, hepsi de pahalı olan bu kuyruksuz nakil vasıtaları sayesinde artık develer de, insanlar da, develeri çekip götüren A'rabî de rahattırlar.

Mekkeye gelen hacılar artık orada mukaddes zemzem kuyusundan içtikleri sularla kâh koleraya, kâh dizanteriye uğrıyarak bir tarafa kıvrılıp mukaddes topraklarda ebedî hacca nail olmaktan kurtulmuşlardır. Şimdi Mekkede içecek su, bir dereceye kadar yatılabilecek otel ve pansiyon var. Hele, İbn El Saud'un Mısır hükûmetile yaptığı bir itilâf sayesinde Mısır çeyrek milyon Mısır lirasile mütehassıslarını gönderip de Ciddeyi Mekkeye bağlıyacak yol yapıldıktan sonra hac işi daha kolaklaşacak ve Mekke, kapılarını bütün islâm dünyasına daha geniş açacak.

Mekkeden gelenlerin anlattıklarına göre, son senelerde hac âlemi, büsbütün manzarasını değiştirmeğe başlamış: Ötedenberi her sene enternasyonal bir islâm âlemi toplamakla maruf olan Mekke, şimdi daha ziyade Arab âleminin bir merkezi oluyor; kendisine Arab âlemini çekiyor. Suriyeden, Iraktan, Yemenden, Filistinden ve Mısırdan ve Şimalî Afrikadan, çok insan ve bu arada bilhassa ileri gelen insanlar, politikacılar, her hac mevsiminde birbirlerine Mekkede randevu vermiş gibi, hep oraya gidiyorlar. Bunların haricinde bir miktar Hindli, pek az Türk ve pek sayılı İran Türkü görünüyormuş. Uzak memleketlerden Mekkeye gitmek, para ihracatındaki müşkülât hasebile gittikçe zorlaşmakta ve gelenler gittikçe azalmakta olmasına mukabil, Arabların miktarı gittikçe artmaktaymış. Bundan başka, daha mühim bir amil: Dünyanın her tarafı millilesiyor. Dünyanın her tarafını istilâ eden bu hareketin Arab âlemindeki tesirleri de böyle olursa hiç hayret etmemelidir.

* * *

Mekkedeki bu istihalenin sebeblerini izah etmek kolaydır. Mekke, müslümanlığın mukaddes bir şehri olmazdan evvel Arablığın mukaddes şehri idi. İslâmiyetin zuhurundan çok evvel, senelerin sayısı ancak hikâyelerle tespit edilebilecek eski bir zamandan itibaren çölün bir kenarında kurulmuş bir Arab merkezi, bir pazar yeri idi. Kureyş kabilesinin diğer kabilelere karşı haiz olduğu şeref ve imtiyaz Mekkeye sahib olmaktan ve Mekkenin kutsiyeti de Kureyş kabilesinin elinde bulunmaktan ileri gelirdi. Mekke, hâkim bir kabilenin kurduğu ve herkesçe mukaddes olarak tanındığı bir merkez ve senelik bir pazar yeri olarak asırlarca yaşadıktan sonra islâm hareketinin doğduğu yer oldu. Müslümanların peygamberleri orada doğdu, orada büyüdü. Kureyşle orada mücadele etti, sonra, siyasî bir mücadeleyi müteakib Medineye hicrete mecbur oldu ve orada öldü. Hatırası ve kanunları on üç asırdanberi yaşıyan büyük Peygamberdir ki islâm dünyasının maddî ve manevî temellerini kurdu. Böyle olduğu halde enternasyonal müslümanlık, hacca, esas itibarile onun ziyaretine değil, Kâbenin, cahiliyet zamanından kalma an'aneler içinde tavafı maksadile giderler ve Mekkede hatırlanmaz asırlardanberi kurulan pazar gene kurulurdu. Hac, bir müslümanlık an'anesi olmazdan çok evvel bir Arab an'anesi olduğu için müslümanlık bu millî an'aneyi yıkmamış, onu olduğu gibi muhafaza etmişti.

Arab devleti, merkezini Şama ve Bağdada naklettikten sonra Mekke, uzun bir zaman metrûk bir halde kaldı. Hac vazifesini yalnız çöl Arabları yaptılar ve Vehhabî müslümanlık da bu suretle, orada doğdu. Vehhabîler, kendilerini Arablığın bekçisi ve muhafızı saydılar ve müslümanlığı bir Arab ve çöl dini yapmak üzere gayet şiddetli ahkâm koydular: Bir Vehhabî için, musiki dinlemek, servet sahibi olmak, raksetmek, hulâsa, insanı dünyaya bağlıyan güzel ve sıcak şeylerle meşgul olmak haramdır. Vehhabî, kendisinden olmıyanı pek müşkül olarak müslüman ve Arab sayar.

Fakat, bu çöl dini uzun müddet orada yaşıyamadı. Abbasilerin inkırazından evvel Mısırda hüküm süren Fatımîler, onu oradan çıkarıp tekrar çöle attılar. Mekke, Arablık kuvvetini kaybederek enternasyonal bir islâm muhiti oldu. Osmanlılar da, tabiî olarak ayni şeyi yaptılar, Mekke, enternasyonal karakterini muhafaza etti.

Beynelmilel ve beynelmezahib bir imparatorluk olan Osmanlı devletinin yıkılmasıdır ki çöl Arablarına, Vehhabî Seaudî'lere tekrar Mekkeye hakimiyet imkânlarını verdi. Şimdi Mekke bir Arab merkezi olmuştur. Gelen haberlere göre, bu sene ilk defa olarak, Mekkede, hac merasimini müteakib Hicaz hükümdarı İbn El Saud, büyük bir askerî geçid resmi yapmış ve yeni teşkil edilmekte olan nizamî ordusile henüz başıbozuk aşiret ordusunu kendi önünden geçirmiş. Üç buçuk saat devam eden bu geçid resmini, etrafında prensleri, bütün Arab memleketlerinden gelmiş birçok mühim misafirlerile ve Mekkeyi ziyarete gelmiş hacı kütlesile seyretmiş!

* * *

Mekke artık, bir Arab merkezi oluyor. Dünyanın güzel şeylerini bid'at sayan Vehhabilik, Mekkeye otomobil, elektrik, radyo, gramofon gibi yeni icadların girmesine şimdi muhalefet etmiyor; hatta, eğer siyasî bir mahiyeti haizse Mekkeye hıristiyan, para getiriyorsa Yahudi de ayak basabilir. Mekkede modern oteller, sinemalar açılması da mukarrerdir. İradının büyük bir kısmını hac sayesinde temin eden Hicaz devleti, kendisinin tam manasile müstakil yegâne Arab devleti olduğunu iddia ediyor ve bu yolda yürüyerek Arablığın müstakbel ittihadını kendi etrafında tesis etmek için, asrileşmek lâzım geldiğini, rakibi olan Mısırdan pek güzel öğrenmiş görünüyor. Mısır zengin olmasa ve hilâfeti elde etmek için değilse bile Arab âleminde Führer rolünü oynamak üzere kesesinin ağzını geniş açıp Hicaza yardımlar vadinde bulunmasa, Hicaz hükümdarı, son hilâfet dedikoduları münasebetile kıyametleri koparabilirdi. Fakat, şimdilik susmak yolunu tercih ediyor; çünkü henüz Mekkenin asrileşmesi için paraca yardıma ihtiyacı var.

İşte, Mekkenin ve Vehhabî Arablığının istihalesi. Bu sene oradan dönenler şu kanaati getiriyorlar: Mekke, bütün islâmlar için mukaddes bir şehir olmaktan çıkarak bu vesile ile Hicaz ve çöl Arablığı için bir siyaset ve bir siyasî turizm şehri olmaya doğru gidiyor. Hicaz hükümdarı, şimdilik İngiliz dostluğu ve Mısır kardeşliği siyasetine ehemmiyet vermekle beraber, eğer ömrü vefa ederse, günün birinde Arab âleminde hâkim bir rol oynamak iddiasile birdenbire meydana çıkmak üzere, mütemadiyen hazırlanıyor...

T. C.

İktısadî hareketler

Nakil ve navlun meselesi

Birkaç gün evvel «ihrac mallarımızın nakli» mevzuu üzerindeki yazımızın bazı yanlış tefsirlere yol açtığını ve o yazıda düşüncelerine tercüman olduğumuz ihracat tacirlerile diğer alâkadarların noktainazarları arasında esaslı bir fark bulunduğunu, yazının intişarından sonra yaptığımız temaslardan aldığımız mektublardan anlıyoruz.

O yazıda hulâsatan, Denizbank vapurlarile Avrupaya ihrac edilmek üzere İstanbul limanına gelen ihrac mallarımızın sadece Yunan vapurlarına verilmesi noktasında durulup bu malların burada uzunca bir müddet vapur beklemesindense limanda bulunan her hangi başka bir vapura verilmesi mümkün görüldüğü ileri sürülmüştü. Bu, ihrac malının fiatını, kalitesini muhafaza, ihrac piyasalarına bir an evvel yetiştirmek gibi zaruret ve vaziyetlere göre ortaya konulmuş bir fikirdir. Fakat bunun yanıbaşında ortaya sürülen bir mesele var:

Denizbankın transit olarak aldığı ihrac mallarını İstanbuldan şimalî Avrupa limanlarına sevk için münhasıran istifade ettiği vapurlar, Elen Layn Limitedted'in vapurlarıdır. Bunu temin için Denizbankla bir mukavele akdetmiş olan Türk umumî merkez acentalığı limited şirketi ihrac mallarımızın tonunu şimalî Avrupa limanlarına 32 şilinden nakletmektedir. Hatırlarda olsa gerektir ki iki sene evvel ihrac mallarımız için istenen navlun 60 şilindi.

Şimdi burada Yunan vapurları lehine kaydedilecek bir cihet hasıl olmaktadır. O da navlundan yapılan istifadedir. Diğer kumpanyalar da bugün ayni navlun haddini kabule adame görünmektedirler. Fakat fiatı kıran kumpanya ortadan çekilirse ayni had muhafaza edilecek midir? Hâdisat bize şimdiye kadar bunun aksini göstermiş bulunuyor. Şu hale göre, Denizbankın en aşağı navlunu teklif edene, ihrac mallarımızın nakli işini ihale etmesi tabiî olarak ortaya çıkıyor. Yalnız, vapurların biraz daha sıkça olması temennisini de burada tekrar edelim.

F. G.

KÜLTÜR İŞLERİ

Ecnebi, ekalliyet mektebleri muallimlerinin içtimaı

Ecnebi ve ekalliyet mektebleri ilk kısım muallimleri, dün saat 16 da Noterdam Dösyon lisesinde Maarif Müdür Tevfik Kutun riyasetinde toplanarak Maarif Şûrasında kendi sahalarında yapılacak dilekleri tespit etmek üzere konuşmuşlardır. Bu toplantıda dört komisyon seçilmiştir: 1 — İdare, 2 — Talebe, 3 — Tedrisat, 4 — Öğretmen dilekleri... Komisyonlar, Zapyon kız lisesinde muhtelif toplantılar yaparak raporlarını hazırlıyacaklardır.

Okul kitabları için yapılan tetkikler

Orta mekteblerde okunan okuma kitablarını tetkik eden komisyonlar faaliyetlerini bitirerek birer rapor hazırlamışlardır. Dün İstanbul Kız lisesinde saat 14 te Maarif Müdür Muavini Rüştünün riyasetinde toplanan türkçe muallimleri raporları gözden geçirmişlerdir. Muallimler, encümenlerin tespit ettiği okuma parçalarını tasvib etmek üzere çarşamba günü bir kere daha toplanacaklardır.

İkinci yazılı imtihanlar

Lise ve orta mekteblerin ikinci yazılı imtihanları bu ayın yirminci günü yapılacaktır.

ÜNİVERSİTEDE

Talebe Birliği nizamnamesi

Üniversite talebeleri için kurulacak birlik nizamnamesinin tanzimi için bir müddettenberi devam eden hazırlıklar bitmek üzeredir. Yarın Rektör Cemil Bilselin riyasetinde toplanacak olan Dekanlar Meclisi, esasları kat'î olarak tespit edecektir.

BEYNELMİLEL PORTRELER

Gral Franko

İki buçuk senedenberi dünya efkârını ikiye bölen General Franko, dünyanın en genc ve en kısa boylu diktatörüdür. Yaşı kırk altı, boyu beş kadem üç buçuk pus. Bu iki vasfa, isminin uzunluğile, iktidar mevkine, siyasî bir partinin dinamik lideri, yahud yeni bir siyasî doktrinin mübeşşiri olarak değil, kılıcının kuvvetile gelmiş olduğunu ilâve edersek, öteki diktatörlerle onun arasında esaslı farkların hepsi birden tebarüz etmiş olur.

Francisco Paulino Hermenfildo Teodulo Franko, pek gençliğindenberi kabına sığamıyan, yaratılışta asker ve yaratılışta cidalci bir adamdır. Vatanı olan İspanya toprağına çok kuvvetle bağlı olmasına rağmen, hayatının büyük bir kısmını, anavatan sınırları dışında geçirmesi, mahdud hayatı sevmeyişindendir. Bir küçük burjuva ailesinin çocuğu olan Franko, kendi hayatını kendi elile hazırlamak mevzuu bahsolunca, o dar çerçevenin dışına çıkmakta tereddüd etmemiştir.

14 yaşında iken girdiği İspanyol piyade zabit akademisinden 18 yaşında çıkan müstakbel diktatör, ilk hamle olarak Fasa gitmişti. İki sene sonra, askerlik hayatının ikinci kademesi olan yüzbaşılığa, likayatine binaen terfi ederek bir Faslı bölüğün kumandanlığına tayin edilmiş, Tetuan'a gitmiştir. Aradan çok geçmeden, Buit'te cereyan eden şiddetli bir muharebede ağır bir yara aldı. Ciğerinden giren bir kurşun mideyi delerek geçmiş, fakat Franko'nun ne sıhhati, ne maneviyatı üzerinde hiçbir muzır tesir yapmamıştı.

Franko, 23 yaşından itibaren, askerlik silkinde, pek az kimseye nasib olan sür'atli terakkilerle yükselerek Fastan ayrıldıktan sonra, diktatörlük rejiminde, Saragos'taki harb akademisi kumandanlığını deruhde etti. Fakat Primo de Rivera'nın sukutu, akademinin lâğvını, cumhuriyet rejiminin teessüsü Frankonun açıkta kalmasını intac etti. Ancak, iki sene süren bu militarizm aleyhtarlığından sonra siyasette hasıl olan değişikliği müteakib ordunun ihyası sırasında, Franko'yu erkânharb reisi olarak buluyoruz.

Franko, belki istiyerek, belki de mektebden çıkar çıkmaz Fasa gönderilmek suretile doğrudan doğruya harb ve darba atılmak sebebile vakit bulamadığından, siyasetle uğraşmamış, siyasî faaliyetlerden daima uzak kalmıştı. Ona, bugün beynelmilel siyaset sahasında en büyük rollerden birini oynatan hâdise, 1934 senesinde dolayısile alâkadar olduğu bir ayaklanma işidir. Komünist isyanını bastırmağa o tarihte, muhafazakârlar tarafından memur edilmiş olmasaydı, belki General Franko'yu bugünkü diktatörlük mevkiinde görmiyecektik.

Muhafazakârların sukutunu müteakib iktidar mevkine geldiği halk cephesi hükûmeti tarafından Kanarya adalarına valilikle gönderilen, daha doğrusu sürülen Franko, 1936 da tayyare ile Fasa geçmek ve orada, 16 temmuzda, millicilerin hazırladığı ihtilâl hareketinin idaresini ele almak suretile, dahilî harbi tahrik etmiş oldu.

General Franko'nun, politika işlerinden uzak kaldığını, ötedenberi takib ettiği partisizlik siyaseti esasen ispat eder. Bunun içindir ki, iş başına geçtikten sonra, onu, müfrit politikacılar hakkında takibata geçmiş buluyoruz. Falanjist müfritleri hapsettiren, Kral Alfons taraftarlarını olduğu kadar, Karlistleri de, hükümdarcı olmaları itibarile, bizazt emirler vererek tevkif ettiren Franko'nun bu icraatında, partisizlik temayülünden eser bulmak gerektir.

Franko'nun bariz olmamakla beraber, mühim vasfı siyasî ideolojist değil, tam bir realist oluşudur. Mücadelesinin öz hedefi İspanyayı büyük devletler arasına sokmaktır.

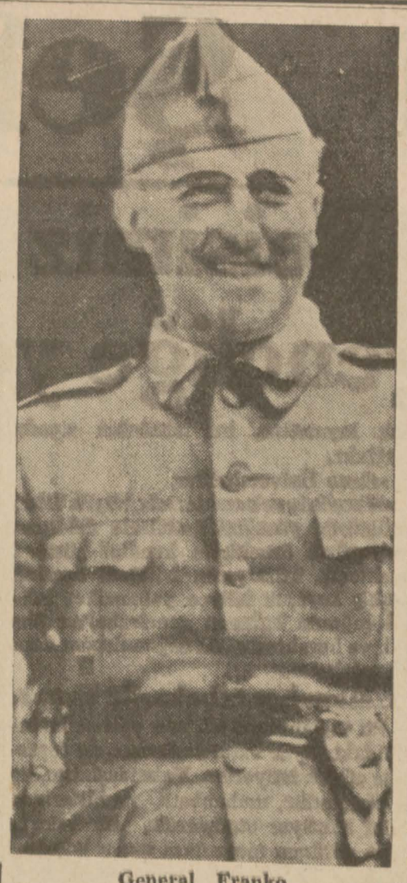

General Franko

* * *

General Franko'nun, akademiden zabit çıktığı günden, ihtilâlin arifesine kadar geçirdiği hayat nekadar fazla hareketli olursa olsun, o, kabil olduğu kadar münzevî ve silik yaşamağa çalışmış, ismi etrafında gürültüye meydan vermemek için imkân nisbetinde uğraşmıştı. İspanyol devleti hükûmetinin en büyük şefi sıfatını ihraz etikten sonra da bu temayülünü aynen muhafaza ettiği münakaşa kabul etmez bir hakikattir. Esasen, gününün on sekiz saatini haritalar ve kararnameler üzerine iğilerek çalışmakla geçiren bir devlet reisinin, bundan daha başka türlü hareket etmesine imkân bulunup bulunmadığı cayi sualdir. Franko, zafere ulaştırmak istediği davaya kendini tamamen vermiş olmak bakımından nasıl tam bir diktatörse, ismini, etrafa, gürültülerle yaymaktan çekinmesi itibarile de, diktatörün o nisbette makûsudur.

General Franko'nun nutuk söylediği pek nadiren vakidir. Arasıra, İspanyol milletine hitab eden sözlerinde de, büyük ve şerefli bir İspanya yaratmak, içtimaî sahada adalete ve an'anelere hümreti, manevî kıymetlerin müdafaası fikrini telkin etmek yolunda sarfettiği cümleler, tantanadan, tumturaktan azade olduğu kadar aşikâr bir samimiyet taşıdığı için mutlaka tesirlidir.

Franko'nun memleketinde popüler olduğuna şüphe yoktur. Bunun sebebi de, askerî mazisinin şerefle dolu olmasıdır. Onu yakından tanıyan ve kendini söylemesindeki sırrın en başında bu sebebi gösteren kimseler, memleketine karşı beslediği aşkın, idealini müdafaa hususunda bütün enerjisi, bütün azmi ve bütün zekâsile çalışmasının; tantanadan ve alkıştan hoşlanmamasının; düşmanlarının bile, onu, mevki hırsından münezzeh görmekte müttefik bulunmasının, o şebebe ilâve edilecek noktalardan olduğunu iddia ederler.

* * *

İki buçuk senedir süren İspanya harbinin uyandırdığı lehtar ve aleyhtar gürültülerde, bir fasıla var. Harbin çehresi nisbî bir sükûnet gösteriyor. Franko, 17 temmuz 1936 danberi kovaladığı hedefe varmış, bir devlet şefi sıfatile beynelmilel siyaset sahnesinde yer almıştır. Eski İspanyanın yerine, küllerden ibaret harab bir memleket ortasında yeni bir İspanya yükselirken, dünkü diktatörün yerine de, yeni bir Franko geliyor. Siyaseti, kılıcının ucuna taktığı müddetçe çok iyi kullandığını gösteren Franko'nun kılıcını kınına iade ettikten sonra, ayni siyaseti ayni mehareti kullanıp kullanamıyacağını da zaman bize anlatacak.

ADLİYEDE

Camie giren hırsız

Yenicamide namaz kılan Salâhaddinin şapkasını, bu sırada aşırıp kaçarken yakalanan Şevki, İstanbul Asliye Dördüncü Ceza Mahkemesine getirilmiştir. Bu meşhud suç davası, Şevkinin iki ay yirmi gün hapsine karar verilerek, derhal tevkif edilmesile bitmiştir.

Bir senede görülen işler

Müddeiumumîlik, umumî hükümlere göre 1938 senesi içerisinde gelen ve giden işlere dair mukayeseli bir istatistik hazırlamıştır. 1938 de gelen ceza işleri sayısı 19,700 dür; giden işlerin sayısı da 19,688 dir. Hukuk ve ticaret işi olmak üzere 36,645 iş gelmiş, 17,883 iş gitmiştir. İcra işi olmak üzere 40.981 iş verilmiş, 54,961 iş bitirilmiştir. Müddeiumumiliğe gelen 127,563 işten 127,204 iş çıkarılmıştır.

İNHİSARLARDA

Umum Müdür Londraya gitti

İnhisarlar Umum Müdürü Mithat Yenel şehrimize dönmüş ve dün akşam Londraya hareket etmiştir. İnhisarlar Umum Müdürü, bu seyahatin kısa süreceğini, tütün satışları ile alâkadar bulunduğunu söylemiştir.

Kutuluk keresteler

İzmir, (Hususî) — Şehrimizdeki ithalât müesseselerinden bir kısmı, İktısad Vekâletine müracaat ederek kutuluk kereste ithali hakkının kendilerine de verilmesini, bu takdirde, hatta gümrük resmi tediye edilmiş olarak, bugünkü fiatlardan biraz daha kutu satabileceklerini bildirmişler ve Türkofis de bunu tasvib ile Vekâlete yatırmıştı. İktısad Vekâleti, mevzuu tetkik etmiş, talebi red ile kutuluk kerestenin, eskisi gibi gene incir, üzüm satış kooperatifleri birliği tarafından teminini muvafık bulmuştur. Keresteden bir kısmı kendi ormanlarımızın mahsulü olacaktır.

DUYDUNUZMU?

Kedi eytamhanesi

Amerika, binlerle sayılabilecek kadar çok cemiyetlerine bir tane daha ilâve etmiş. Kedi sevenler cemiyeti. Bütün hayvanları himaye edenlerin sayısız cemiyetlerine, bilhassa kedi himayesi için bir cemiyet daha ilâvesine neden lüzum görüldüğünü bilmiyorum. Belki de, bu teşekkülün, ötekilere nazaran daha etraflı hayır işlemeğe murad ettiğindendir.

Kedi sevenler cemiyetinin maksadı, sahibsiz kalmış, aç, biçare kedileri korumak. Karınlarını doyuracak, hastalanırlarsa hastaneye yatıracak, üşürlerse ısıtacak, hulâsa bir kedi eytamhanesi vazifesi görecek. Cemiyet, hayatlarile bu derece alâkadar olduğu kedilerin, ölümlerinden sonraki hallerini de düşünmüş; bir de kedi mezarlığı yapmış. Cemiyetin himayesine sığınan bikes kediler, cemiyetin şan ve şerefile mütenasib cenaze merasimile gömülecekmiş.

Kedi sevenler cemiyetinin programı kat'î şeklini almamışsa unutulan bir maddeyi de ben hatırlatayım. Bu kadar hayırsever bir teşekkül, kedilerin hoşça vakit geçirmesini de elbette ister. Hiç durmadan bir fare kümesi hazırlamalı.

Radyo ve zenciler

Uganda yerlilerine radyo dirletmeğe başlamışlar. Yarı çıplak zencilerin, oparlör karşısındaki intibalarını kaydeden bir Avrupa gazetesi, cidden şaşılacak şeyler söylüyor. Meselâ, en fazla alâkadar oldukları şey, hayvanların hayatına dair verilen malûmat, ormanlarda geçen sergüzeştler, büyük seyyahların ve kâşiflerin menakıbı gibi şeylermiş...

Musiki bahsinde, zencilerin duyguları daha şayanı hayret. Meselâ Şopen, Vagner, Mozar gibi üstadların eserlerini, ağızları bir karış açık, hayran ve meftun dinliyorlarmış.

Bir de beğenmedikleri musiki var; cazband! Oparlörde, saksofonun viyaklamasına hiç tahammülleri yokmuş. Caz başlar başlamaz hepsi çil yavrusu gibi dağılıyor, radyo susmadıkça yanına gelmiyorlarmış.

Buna şaşanlar var. Ben pek tabiî buluyorum. Medeniyet, klâsikten bıkmıştı. Vahşinin cırlak sesli musikisini «caz» dedi, kendine mal etti. Vahşi de kendi malından bıkmış şimdi medeniyetin musikisine bayılıyor. Bu değiş dokuş, medeniyetin lehine midir, aleyhine midir, orası da ayrı mesele.

Türkkuşuna rağbet çok artıyor

Bu sene talim için 40 tayyare ve 260 plânör hazırlandı

Türkkuşu bu sene geçen yıl olduğu gibi temmuz ayında faaliyete başlıyacak ve bütün şubelerde havacılık kampları açılacaktır. Türkkuşuna yazılmakta olan talebe miktarı büyük bir nispette artmakta olduğu için İnönü kampı tesisatı ihtiyacları karşılamamakta ve bu sebeble şubelerde de kamp kurulması mecburiyeti hasıl olmaktadır.

Bugüne kadar yapılmış olan kayıdlar geçen sene ayni devrede kaydolanların sayısından en az iki misli fazladır. Bundan başka Gazianteb, Balıkesir, Denizli liselerinden de Türkkuşuna üye kaydına başlanmış olduğu için bu senenin mevcudu geçen seneye nazaran üç, dört mislidir.

Türkkuşunun eski şubeleri bulundukları yerlerde hava kampları hazırlıklarına şimdiden başlamışlardır. Gazianteb, Balıkesir, Denizli talebesi de İnönüne getirileceklerdir.

Haber aldığımıza göre, Maarif Vekâleti, Türkkuşuna ve Türkkuşu uçucularına azamî kolaylık gösterilmesi için alâkadar direktörlüklere emirler vermiştir.

Türkkuşu Umum Müdürlüğü, bu seneki talim ve terbiye için 40 tan fazla tayyare, 260 kadar da plânör hazırlamıştır. Bu suretle Türkkuşunun önümüzdeki yaz devresinde yetiştireceği talebe sayısının bini geçeceği tahmin edilmektedir.

Millî Şefin büyük nutku

Cumhur Reisimiz coşkun tezahürat arasında gencliğe yeni direktifler verdi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Millî Şef, müteakıben ikinci kata çıkarak Hukuk fakültesinin ikinci sınıfında profesör Tahir Tanerin ceza dersine girmiş, beş dakika kadar burada kaldıktan sonra İktısad fakültesi birinci sınıfındaki profesör Dobretsberger'in dersinde de bir müddet bulunmuştur. Daha sonra Fizyoloji Enstitüsünde Doçend Sadi Irmağın dersni de takib eden İnönü, saat 10,55 te büyik kabul salonuna geçmiştir.

Millî Şef, büyük balkonda gencliğin içten gelen sevinc tezahüratına cevab olmak üzere:

«— Daha beş dakika bekliyeceksiniz...» demiş, bu samimî hitab da sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Cumhur Reisimiz, tarihî nutkuna başlıyacağı ana kadar profesör ve doçentlerin arasında bulunmuş, Rektör Cemil Bilselle görüşmüştür. Bu arada Millî Şef, Rektörden, imtihanlara ne vakit başlanacağını sormuş, Cemil Bilsel şu izahatı vermiştir:

«— İmtihanlara 25 mayısta başlıyacağız. O zamana kadar hiç tatilimiz yoktur. Tıb fakültesinde dershaneye ihtiyac fazladır. Bugün talebenin bir kısmı, nutku dinlemek için dışarıda bulunuyor.»

Saat 11 de...

Saat tam 1 de, Millî Şef İnönünün asil çehresi büyük salonun balkonunda ikinci defa görününce, sürekli ve şiddetli alkış tufanı tekrar başlamış, Cumhur Reisimiz, tarihî nutkunu irad etmiştir.

Nutuk bittiği zaman, alkışların arkasının kesilmediğini gören Millî Şef, çok sevdiği gencliğe gene samimî bir hitabda bulunmuş:

«— Ben size gene gelirim. Siz davet etmeğe bakın...» demiştir.

Cumhur Reisimizin avdeti, çok coşkun tezahürata vesile olmuş, Millî Şefimiz, kendisine gönülden bağlı olan vatan gencliğinin ihtiram kordonu arasında otomobiline binmiş, saat 11.40 ta Üniversiteden ayrılarak Dolmabahçe sarayına avdet etmiştir.

Millî Şefin nutku

İstanbul Üniversitesinin kıymetli mensubları:

İstanbula gelişimde beni muhabbetle selâmladınız. Bugün de Üniversitenin, müesseselerinde yakından gördüğüm memleket ve millet için ümidlerle dolu olan çalışmaları, bende iyi intibalar bıraktı. Size teşekkürlerimi ve takdirlerimi söylemek isterim. Bilirsiniz ki Cumhuriyet İstanbul Üniversitesinin mükemmel olmasını, rejimin ilk gününden itibaren emel edindi. Muhtelif istikametlerde samimî gayretlerden sonra Üniversitenin bugünkü şekli teessüs etmiştir. İlim seviyesinde ve tedrisat malzemesinde, İstanbul Üniversitemizin kıymetine umumî olarak güvenebiliriz. Cumhuriyet hükûmeti, yeni Ankara Üniversitesini tedricen meydana getirirken İstanbul Üniversitesinin eksiklerini de durmadan tamamlamağa çalışacaktır.

Fakat, asıl mühim olan nokta, Üniversite mensubu talebemizin istikbal için verdiği teminattır. Kız ve erkek Üniversiteli arkadaşlarımız, çalışkanlıkta, idealde, ahlâk ve karakterde, Türkiyenin sağlam istikbaline en inandırıcı delil olmak mevkiindedirler. Dikkat ediyor musunuz, talebemizin meziyetlerinden bahsederken zekâ ve istidadlarından, yani daha ziyade fıtrî olanlarından, bahsetmedim. Çünkü, bu meziyetlerin daima bol bol talebemizde mevcud olduğu malûmdur. Bugünkü medeniyette asıl lâzım olan ve bir iki asırdanberi bilhassa ihmal ettiğimiz temel ve hassa, muntazam, metodik, yorulmak bilmeden çalışmak kabiliyetidir. Onun için Üniversitelilerimizin çalışkanlığı, benim için çok kıymetli bir hassadır. Hocalardan ve talebelerden bilhassa rica ettiğim nokta da budur.

Bizim idealimiz

Gene talebenin idealist olması, vatanın istikbali için büyük temeldir. Bizim ideallerimiz, vatan ve millet hizmetinde toplanır. Her meslekte yetişen Üniversiteli için, Türk milletine ve Türk vatanına hizmet edecek faydalı bir unsur olmak ideali, bütün çalışma hayatına hâkim olmak lâzımdır. Cumhuriyet, Türk milletine, millî devleti ve yeni cemiyeti temin etti. Bu iki esas ile Türk milleti, insaniyet ailesinde, kıymetli bir varlık vaziyetini almıştır. Bu vaziyet, ancak, temiz idealle yetişen genc nesillerin karakter kuvvetlerile muhafaza olunur, yükselebilir. Bilmenizi isterim ki, ahlâk ve karakter sağlam olmadıkça, cemiyette, esaslı bir hizmet görmeğe imkân yoktur. Cemiyetin kudret ve ehemmiyeti, vasatî ahlâk ve karakterinin yüksek kıymetine, her faktörden ziyade bağlıdır.

«Genc Üniversiteliler,

«Moraliniz ve karakteriniz, büyük Türk milletinin yüreğini ümidlerle dolduracak güzel örneklerle kendini göstermektedir. Türkiyenin istikbali üzerine teşhiş koymak istiyen yabancılar, tahsil çağında bulunan genclerimizin ahlâk ve karakterindeki sağlamlıktan ders almalıdırlar.»

Halkın her tabakasile temas

Bu toplantıdan istifade ederek İstanbuldaki sayın vatandaşlarıma da teşekkür etmek istiyorum. Vatandaşlarım, üç dört gündür, muhabbetli muhitlerinde beni bahtiyar etmişlerdir. Bir bakışta sade görünen mevzulara temas ederken istifade edebilmemi temin edecek ciddî bir dikkat ve samimiyet göstermişlerdir. Halkımızın her tabakasile memleketin her köşesinde doğrudan doğruya aradığım bu temaslar, benim için çok istifadeli, hattâ çok zevkli bir usuldür.

Küçük, büyük meselelerin benim önümde ortaya dökülmesinde ve imkân derecesi üzerinde hayalâta kapılmaksızın, millet dertlerinin açıkça mütalea edilmesinde, halk idaresinin büyük nimetini bulurum. Çok defa, konuşulan şeyler, zaten bilinen şeylerdir. Bununla beraber, ayni şeyin muhtelif muhitte muhtelif vatandaşlar tarafından söylenmesinde bile bir istifade vardır. Sonra, bazan hic umulmıyan köşelerde, insan, yeni meselelerin vücudünden haberdar olur, inanılmıyacak kadar ufak tedbirler, millet için büyük faydalar temin edecek hizmetlere fırsat verir. Bu uzunca esbabı mucibe ile anlatmak istiyorum ki, vatandaşlarımla yakından memleket meselelerini görüşmek benim için şuurlu bir zevktir.

Yeni seçimin başında

Sevgili vatandaşlarım,

Şimdi, İstanbul Üniversitesinden bütün vatandaşlarıma hitab ediyorum. Memleketimizin, Büyük Millet Meclisinin yeni seçiminin başında haiz olduğu kıymet ve kudret, göz kamaştıracak bir vaziyette bulunuyor. Türk milleti, her türlü nifak tesirlerinden uzak ve salim bir birlik ve beraberlik havası içinde kendini göstermektedir. İnsaniyetin geçirdiği buhran içinde birçok milletler, ufuktaki hâdiselere, bilhassa kendi içlerindeki nifak ve zâftan dolayı, ıztırabla bakıyorlar. Türk milleti, beynelmilel siyasetin yarın için beklenmedik hâdiseler hazırlaması ihtimali karşısında, her türlü nifaktan masun ve müteneffir bir halde, kendine güvenir vaziyettedir. Milletler için en büyük kuvvet, her silâhtan keskin, her kudretten üstün en büyük kuvvet, kendi evlâdları arasındaki birlik kuvvetidir. Bilhassa, nüfusları çok milletlerin henüz insaniyet ideali için istikrar bulmamış hırs siyasetleri karşısında, nüfusları daha az milletlerin başlıca dayanacakları kuvvet, kendi içlerindeki, kendi aralarındaki nifaksız beraberlik kudretidir. Memleketimizin hali, bu bakımdan çok kuvvetli ve çok ümidlidir. Kırk elli senenin türlü nifaklarını, türlü tecrübesizliklerini ve felâketlerini okumuş ve içinde yaşayarak geçirmiş olgun bir siyaset neslimiz var ki, yeni yetişen nesillerimizi, siyasetin zehirlerinden koruyarak, onlara, Türkiyenin uygun olan en iyi siyasî muaşeretin hem örneğini, hem terbiyesini vermek mevkiindedir. Gerek matbuatımızda ve gerek siyaset adamlarımızda gördüğüm hal ve mesleğin, istikbal için çok ümid verici olduğunu vatandaşlarımın önünde zikretmek, benim için hakikî bir zevk, samimî bir sevincdir.

Cumhuriyet Halk Partisi

Aziz vatandaşlarım,

Cumhuriyet Halk Partisi, şimdiden memleketin bütün menfaatlerini ve bütün evlâdlarını kucaklayan bir siyasî aile haline gelmiştir. Vatandaşlar, büyük Partinin teşkilâtı içinde, her türlü hizmet ve inkişaf imkânını bulmaktadırlar. Partinin bu mahiyeti, istikbalde daha ziyade kendini gösterecektir. Evvelâ, Halkevlerinde, memleketin içtimaî ve kültürel sahalarında, memlekete hizmet etmek için istidadlı vatandaşlardan geniş mikyasta hizmet isteyeceğiz. Sonra, Parti teşkilâtında, memleketin siyasî terbiyesi ve inkişafı için, vatandaşlarımız, geniş hizmet sahaları bulacaklardır. Diyebilirim ki, gelecek intihablardaki mebus namzedleri, Halkevlerinin ve Partinin dört senelik faaliyeti esnasında kendi kendilerini kolaylıkla göstermiş olacaklardır. Vatandaşlarım bilirler ki, bir siyasî Partinin yüksek idaresi tarafından, müntehiblere, namzed gösterilmesi tabiî birşeydir. Bizim an'anemiz de böyledir. Bununla beraber, namzedlerin halkla temasını daha ziyade arttıracağız ve riyaset divanının takdirile Parti teşkilâtının takdirini daha yakından birbirile temasa getirecek usulleri şimdiden tecrübe ve tekâmül ettireceğiz.

Halkçı idarenin tekâmülleri

Aziz vatandaşlarım,

Halkçı bir idarenin bütün yüksek ve ileri tekâmülleri, siyasî hayatımızda mütemadiyen tahakkuk ettirilecektir. Milletin mürakabesi, idare üzerinde hakikî ve filî olmadıkça ve böyle olduğuna milletçe kanaat edinmedikçe, halk idaresi vardır denilemez.

Onun için, Büyük Millet Meclisinin vazife ifa etmesi en ufak bir tereddüde mahal vermiyecek salâbetle olacaktır. Büyük Millet Meclisi, milletin dahilî ve haricî bütün emniyetlerinin hakikaten kudretli ve uyanık teminatı olacaktır. Büyük Millet Meclisi, milletin menfaat ve ideallerini hakikaten temsil eden bir millet hulâsası vaziyet ve itibarında bulunacaktır. Onun için, onun teşekkülünde ve onun çalışmasında hepimizin en temiz gayretlerimiz ve emellerimiz mündemic bulunacaktır.

Geçmiş Meclisler, İstiklâl Zaferinin kazanılmasında ve on beş senedir iftihar ettiğimiz bütün icraatta, başlıca mesned ve kudret olmuşlardır. Geçmiş Büyük Millet Meclislerini, milletimiz ve tarihimiz hürmetle yâdedecektir.

Bizim Büyük Millet Meclisinin yeni intihabı vesilesile onun vasıflarından ve vazifelerinden yeniden bahsetmemizin sebebi, ona millet hayatında yeni bir tekâmül temin ettirmek içindir. Şüphe yoktur ki, bugün istikrar bulmuş bir millî varlıktan ve feyizli inkılâblarla teşekkül etmiş yeni cemiyetin emniyet ve huzurundan bahsedebilmemiz, onbeş senelik Atatürk idaresinin müspet neticesi olarak mümkün olmaktadır.

Atatürkün ebedî adı

Atatürkün ebedî adını hep beraber yüreklerimizden taşan sevgi ve tazim hislerile yâdedelim. Onun hatırasına karşı samimiyet tezahüratımızla yeryüzü göklere kadar bir daha çınlasın.

Halk idaresinin en nâ[...] tarafı

Aziz vatandaşlarım,

Biz, halk idaresinin, milletimi[...] yesine ve arzusuna en uygun ge[...] naatindeyiz. Halk idaresinin en n[...] rafı, bunun anarşiye ve zora mey[...] memesini tanzim edebilmektir. [...] gerek anarşi, gerek zor, halk id[...] muhitinde külfetsizce dolaşabil[...] idareyi kökünden tahrib etmeğe [...] lı olan hastalıklardır. Bu has[...] karşı, yetişmiş vatan evlâdlarım[...] derecede olgun ve yurd düşün[...] larile mukavemet edilebilir. Büy[...] let Meclisinin bünyesinde ve şu[...] ki tesanüd ve vatanın yüksek em[...] muhafaza kaygusu, teminatlarım[...] şında olanıdır. Görüyorsunuz ki [...] daresinin feyizli hizmetlerini t[...] ve tekâmül ettirebilmek için de [...] şartlar vardır.

Birlik ve beraberlik

Sevgili vatandaşlarım,

Yeni seçim başında, hükûmet[...] mının ve icraatının çerçevesi h[...] olan bir iki noktadan aziz m[...] hitab etmek istedim. Bütün [...] dikkatli gözleri önünde, birlik [...] berlik kütlesi gösteren kudret[...] milleti, kendine ve idaresine [...] göstermek için yeni bir fırsat b[...] Hep beraber bu imtihandan ş[...] muvaffakiyetle çıkacağımıza e[...]

Millî Şef, Üniversite dersanelerinden birinde

Cumhur Reisimiz Silivride dünkü temaslarından birinde

Çatalcada bir köylü vatandaşla karşı karşıya

Millî Şef, İstanbul Üniversitesinden ayrılırken

İnönünün nutkunu dinlemek için Üniversitenin önünde toplanan genclik

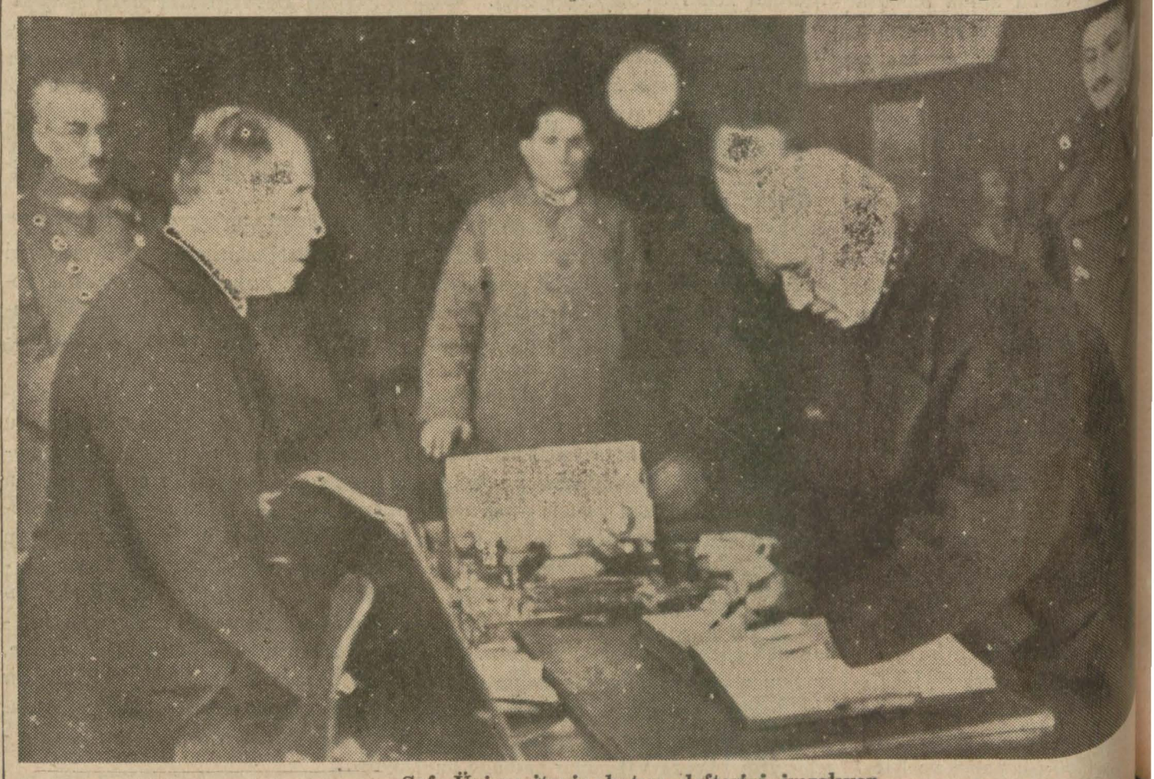

Şef, Üniversitenin hatıra defterini imzalıyor

Millî Şef İstanbul Üniversitesinde

Cumhur Reislmiz, dünkü büyük nutkunu irad ediyor

İnönü, bir sınıfta gene talebeler arasında

Millî Şef, Üniversitenin hatıra defterini gözden geçiriyor

İsmet İnönünün nutkunu irad ederken bir başka pozu

Millî Şefin Üniversite binasına girişinden bir intıba

Şef, Üniversite koridorlarında

İsmet İnönü, Rektörlük odasındaki meşguliyetleri sırasında

Şef, sınıflardan birinde verilen dersi takib ediyor

Millî Şefin Üniversiteye gelişi

GÜNÜN BULMACASI

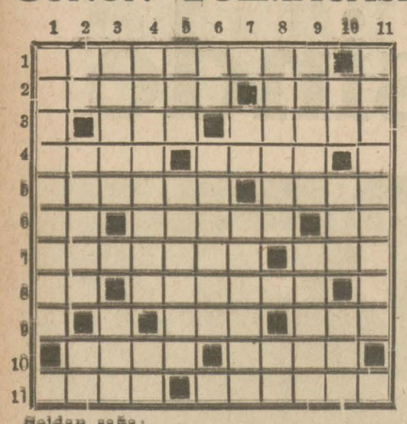

Soldan sağa:

1 — Rayiha hisseden (iki kelime). 2 — Sıhhat, fevkalâde müsamere. 3 — Yerden fırlıyanlardan, büyük değnek. 4 — Duanın sonunda gelir, sıra. 5 — Bir cins taş, yad eden. 6 — Bir sıfat edatının tersi, rağbet kazanmaklık, nota. 7 — Anadoluda bir kasaba, elektrik levazımatından. 8 — Karnı doyanın çıkardığı ses, dokunaklı söz söyleme. 9 — Akar sulardan, o suyun çıkardığı seslerden. 10 — Bir hayvan, hakkı bulup çıkarmak istiyen. 11 — Başımıza giydiklerimizden, bulunmaya çalışılan.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Cahil (iki kelime). 2 — Canı sıkılanın tekrar ettiği kelime, eski bir mabud, bir edat. 3 — Halıya benzer ama ucuzdur, toprak. 4 — Uykudan kendine gelerek, bir edat. 5 — Masalların korkunç şahsiyeti, uzun sene. 6 — Bir musiki aleti, kaçırça. 7 — Nota, su ortasındaki karalar (cemi). 8 — Mürekkeb bir emir, ismin tersi. 9 — İnce ve zarif, veresiye değil. 10 — Bir sıfat edatı, caka, mükemmel. 11 — Kendi kendine işliyen aletlerden.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	K	A	L	A	B	A	L	I	K	■	S
2	O	Y	U	K	A	Ç	A	N	■	M	İ
3	C	A	K	A	■	A	F	A	C	A	N
4	A	B	A	N	A	N	■	K	A	Y	■
5	S	A	M	■	T	■	B	■	B	İ	T
6	İ	K	■	D	O	L	U	K	A	S	A
7	N	A	D	İ	M	■	L	A	L	■	■
8	A	N	E	L	■	M	A	R	A	Z	A
9	N	■	K	A	R	A	N	U	R	■	S
10	■	K	A	R	A	Ş	I	N	■	E	M
11	B	A	N	A	B	A	K	■	A	T	A

Sinir hekimleri toplantısı

Sinir hekimleri aylık toplantısını martın 10 uncu cuma günü saat 1 de İstanbul Etıbba Odasında akdedeceklerdir. Mevzu (Erken bunamada İnsulin ve Cardiazol tedavileri) dir. Toplantı bütün hekimlere açıktır.

YENİ ESERLER

Servetifünun - Uyanış

Haftalık Serfetifünun - Uyanışın bu haftaki sayısi zarif bir kapak içerisinde İrfan Emin Kösemihaloğlu, Halid Fahri Ozansoy, Halikarnas Balıkçısı, Salâhaddin Enis, İbrahim Hoyi, İlhami Bekir, Nusret Safa Coşkun, Gavsi Halid Ozansoy, Glasko İbanes, Yaşar Sihay, Hüsameddin Bozok, Ömer Besim Koşolay, Revnekullah Serverin yazıları, Necmi Rızanın nefis bir karikatürile intişar etti. Bu sayıda Köprülüzade Fuadın ve Şekspir'in hayatlarına aid iki enteresan yazı, tablolar, resimli hâdiseler v.s. bulunuyor. Servetifünun - Uyanış hakiki fikir, san'at ve aile mecmuasıdır.

Bayrak, Sancak, Millî marş

Üniversite Talim taburu üçüncü bölük kumandanı önyüzbşı İhsan Kocaman tarafından Bayrak, Sancak, Millî Marş ismile, kendisi küçük, fakat kıymeti çok büyük bir eser neşredilmiştir. Kitabın başında Türk bayrağının hakiki rengini ve ölçüsünü gösteren bir resim, diğer bir sahifede bir alay sancağının resmi, sonra İstiklâl marşının güftesi ve notası vardır. Muharrir, bu eserinde bayrağa, sancağa ve İstiklâl marşına karşı vatandaşların vazifelerinin nelerden ibret olduğunu güzel bir üslûbla yazmıştır.

20 kuruşa satılan bu kitabı bütün vatandaşlara bilhassa tavsiye ederiz.

Varlık

Bu değerli fikir mecmuasının 135 inci sayısı Yaşar Nabi, Sabri Esad, İsmail Hüsrev, Salâhaddin Batu, S. Aydus, A. Caferoğlu, Hasib A. Aytuna, Türker Acaroğlunun yazılarile intişar etmiştir. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Tütün

İsmail Ziya Bersis tarafından neşredilmekte olan Tütün mecmuasının 10 ve 11 inci sayıları çıkmıştır.

Ankara Borsası 6/3/939

KAPANIŞI

		Açılış	Kapanış
1	İngiliz lirası		5,00
100	Dolar	126,8575	126,40
100	Fransız frangı		3,335
100	Liret		6,62
100	İsviçre frangı		28,595
100	Holanda florini		66,8275
100	Rayhismark		50,5125
100	Belçika frangı		21,1725
100	Drahmi		1,0725
100	Leva		1,5525
100	Çekoslovak kronu		4.31
100	Pezeta		5,00
100	Zloti		23,7225
100	Pengo		24.8425
100	Lev		0,00
100	Dinar		2,8225
100	Yen		34.445
100	İsvec kronu		30.375
100	Ruble		29,7625
	ESHAM ve TAHVİLAT		
	T. B. İ peşin		19,475

İstanbul Asliye Mahkemesi Altıncı Hukuk Dairesinden:

Mustafa tarafından Fatih Çırçır Haydar M. Babahasan sokak 4 numarada iken halen ikametgâhının meçhuliyeti mü başir meşruhatından anlaşılan Adile aleyhine açılan boşanma davasına aid ar zuhal sureti berayi tebliğ gönderilmişse de müddeaaleyhin ikametgâhının meçhuliyeti hasebile iade edilmekle mezkûr arzuhalin mahkeme divanhanesine asılmasına ve on gün zarfında cevab vermek üzere keyfiyetin onbeş gün müddetle ilânına karar verildiği tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

Osmanlı Bankası
İLÂN

Memlekette tasarruf hareketinin inkişafına hizmet arzusunda olan Osmanlı Bankası, Aile Sandığı (Tasarruf Cüzdanı) hesabına tevdiat yapanlara kur'a keşidesi suretile aşağıdaki ikramiyeleri tevzie karar vermiştir.

Keşideler 25 mart ve 25 eylûl tarihlerinde icra olunacak ve her keşidede aşağıdaki ikramiyeler dağıtılacaktir:

		Türk liralık
1	aded T.L.	1000.-
4	» »	250.-
5	» »	100.-
25	» »	50.-
50	» »	25.-
Yani ceman 85	aded T.L.	5,000.-

Türk liralık ikramiye.

Aile sandığı hesabındaki mevduatı kur'anın keşide edildiği tarihe tekaddüm eden altı ay zarfında: T.L. 50.- Türk lirasından aşağı düşmemiş olan her mudi bu keşidelere iştirak edecektir.

Bahçe Mimarı
Mevlûd Baysal

Dördüncü Vakıf Han dördüncü kat, 18 numara. Telefon: 23426
Telgraf adresi: Mim Baysal İstanbul

Büyük şehir ve kasaba parkları; Anıt, meydan, çocuk parkları ve villâ bahçeleri için modern proje ve plânlar hazırlar; keşifnameler tanzim eder. Projelerin arazide tatbikatını deruhde ve taahhüd eder.

Büket, nişan sepeti ve çelenkler için yapılan siparişler sür'atle hazırlanır.

Çiçek, sebze tohumları; fide ve fidanlar; süs, meyva ağaç ve ağaççıkları; bahçe alât ve edevatı ve ehliyetli Bahçivanlar gönderir.

KANSIZLIK

Nörasteni, zaflyet ve Chlorose

Benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Şuhud Belediye Reisliğinden:

1 — Şuhud kasabasının Nafıa Vekâletinden musaddak projesi mucibince yaptırılacak elektrik ve makine tesisatı (18963) lira (49) kuruş bedeli keşifle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 27/3/939 tarihine musadif pazartesi günü saat 15 te Şuhud Belediyesinde toplanan Encümen tarafından yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat (1422) lira (26) kuruştur.

4 — Bu işe aid olan proje, hulâsai keşif, malzeme, montaj şartnamelrei, hesabat ve münakasa şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi bir lira mukabilinde Şuhud Belediyesinden alınabilir.

5 — İstekli olanlar Nafıa Vekâletinden alınmış enstelâtörlük vesikası, buna mümasil tesisat yaptığına dair alınmış bonservislerle münakasa gününden en az sekiz gün evvel Afyon Vilâyetine müracaat ederek ehliyet vesikası almış olması ve bu vesaiki teklif mektubuna rapten ihale saatinden bir saat evveline kadar Şuhud Belediye Reisliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri veya posta ile göndermeleri ilân olunur. (1367)

ÇAPAMARKA

Pirinc - Mercimek - Arpa - Kornflör - Yulaf
Patates Unu ve sair müstahzaratı

Yavrularınızı neş'e ve sıhhate ulaştıran bir zafer yoludur.

Tarihi tesisi : 1915 **M. Nuri Çapa** Beşiktaş

Tabib alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankara, Kırıkkale ve Küçükyozgadda istihdam edilmek üzere üç tabib alınacaktır. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere şifahen veya istida ile Umum Müdürlüğe müracaatleri. (1280)

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

25/3/939 tarihine muşadif cumartesi günü saat 11 de eksiltmesi yapılacağı ilân edilen (102871) lira (94) kuruş keşif bedelli Yeşilköy Hava istasyonu iltisak yolu asfalt şose inşaatı eksiltmesinin görülen lüzum üzerine şimdilik tehir edileceği ilân olunur. (1474)

Ayar memuru aranıyor

Ölçüler nizamnamesi mucibince İktısad Vekâletinin vesikasını haiz Elektrik Sayaç Ayar memuruna müstacelen ihtiyac vardır. Taliblerin vesaik suretlerile 1449 numaralı posta kutusuna müracaatleri.

Türk Çimentosu
ve kireci anonim şirketi

Hissedarları Ticaret kanununun 361 inci maddesile Şirket esas mukavelenamesi ahkâmına tevfikan 1939 senesi martının 27 nci pazartesi günü saat 15 te Galatada Agopyan Hanının 4 üncü katındaki Şirket merkezinde in'ikad edecek Heyeti Umumiyei âdiye içtimaına davet olunurlar.

GÖRÜŞÜLECEK İŞLER:

1. — İdare Meclisi raporile mürakıb raporunun kıraati,
2. — 1938 senesi muamelâtına aid hesabların kabulü ve İdare Meclisi azasının ibrasile mezkûr sene muamelâtı netayicine dair İdare Meclisinin teklifi,
3. — Meclisi İdare azası intihabının icrası ve Şirket umurunu idareye memur azaya verilecek aidatın tayini,
4. — Ticaret kanununun 323 üncü maddesine tevfikan, şirketle muamelei ticariyede bulunmak üzere İdare Meclisi azasına mezuniyet itası,
5. — 1939 senesi için mürakıb tayinile aidatının tespiti.

En az 250 hisse senedine malik olup da içtimaı mezkûrda hazır bulunmak isteyen zevat, Ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini Şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek senedat makbuzları Şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

İDARE MECLİSİ

Haricî askerî kıtaatı ilânları

Merkezi Kayseride olmak ve Askeri binalar inşa işlerinde çalışmak üzere bir yüksek mimar hizmete alınacaktır. Aylık ücreti 250 liradır. Civarda garnizonlara muvakkat memuriyetle gönderilirse kanuna uygun olarak harcirah verilir. İsteklilerin 1 temmuz 933 Ta. ve 161 sayılı ordu emirnamesile neşredilmiş olan 551 No. lı talimatta yazılı şartları haiz olmaları lâzımdır. Bu talimat As. Şu. lerinde görülebilir. Bu vazifeye istekli olanlar her cins vesikalarının, diplomalarının, bonservislerinin musaddak suretlerini fotoğraflı dilekçelerine bağlıyarak bu ilânı yapan komisyon veya bulundukları mahallin As. Şu. başkanları vasıtasile Kayseride Askerî Satınalma komisyonu başkanlığına göndermelidirler. İsteklilerin en geç 15 mart 939 tarihine kadar müracaatle bu tekemmül etmiş evraklarını göndermiş bulunmaları. (1300)

İstanbul Komutanlığı ilânları

İstanbul Komutanlığı birlikleri için şartname ve evsafı dahilinde 19500 kilo zeytinyağı satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 9 mart 1939 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti 10335 liradır. İlk teminatı 77 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İstekllierinin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2, 3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarının Fındıklıda Komutanlık Satın alma Komisyonuna gelmeleri. (1092)

Ürolog - Operatör
Pr. Behaeddin Lütfi Varnalı

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı. Beyoğlu - İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya ap. No. 2 Telefon: 42203.

Adana Elektrik

Türk Anonim Şirketinde

Adana Elektrik T. A. Ş. hissedar mumî heyeti, Ticaret kanununun ei ve esas mukavelenamenin 33 üncü maddeleri mucibince, 28 mart salı günü saat 11 de İstanbul - Voyvoda caddesinde AEG Türk nim Elektrik Şirketi heyeti umu idarehanesinde alelâde olarak top aşağıdaki ruznamede yazılı işleri şeceğinden, hissedarların şirket es kavelenamesi ve Ticaret kanunu hü lerine göre, sahibi bulundukları leri muayyen vakitte şirket ve veya makbuz mukabilinde bir b teslim etmeleri ve o gün AEG şir darehanesinde hazır bulunmala olunur.

Müzakere ruznamesi:

1.) 1938 yılına aid bilânço ve kâr hesablarile idare meclisi ve mü raporlarının heyete arz ve idare meclisinin ibrası;
2.) İdare meclisi huzur haklarının rakıb tahsisatının tespiti;
3.) İdare meclisi intihabı;
4.) Mürakıb intihabı.

Salâhiyetname şekli:

Adana Elektrik Türk Anonim Şi nin, sahibi bulunduğumuz .... nu dan .... numaraya kadar .... T rası itibarî kıymette .... aded hi nedini, mezkûr şirketin 28 mart 19 rihinde İstanbulda yapılacak olan de umumî heyet içtimaında nam temsile Bay ..... nı tevkil ve yettar kıldığımızı beyan eylerizi.

Millî Reasürans

Türk Anonim Şirketi

Şirketimizin 1938 senesi alelâde darlar Umumî Heyeti aşağıda maddeler hakkında görüşmek ve vermek üzere 29 mart 1939 tarihi sadif çarşamba günü saat on bi karada Türkiye İş Bankası Umu dürlüğü binasında toplanacaktır esas mukavelenamesi mucibince Heyete iştirak edecek olan hisse hâmil bulundukları hisse senedle ya bunu müsbit vesikaları top bir hafta evvel Ankarada Türk Bankasına veya İstanbulda Türk nında Şirket muamelât merkezi di ederek mukabilinde duhuliye almaları lâzımdır. Hissedarların yen saat ve günde Ankarada bu ları ilân olunur.

Görüşülecek maddeler:

1. — İdare Meclisi raporunun okunması,
2. — Bilânço ve kâru zarar hesabının tetkiki,
3. — Murakıblar raporunun okunması,
4. — Yukarıdaki maddelerde yazılı rak ve vesikaların okunması, teakıb bu hususta ve temettü zii hakkında müzakere icrası, rar ittihazi ve İdare Meclisi, murakıbların ve müdürlerin nin ibrası,
5. — Şirket esas mukavelenamesi üncü maddesi mucibince müddeti biten İdare Meclisi azasının ne yenilerinin seçilmesi,
6. — Mürakıbların seçilmesi,
7. — Ticaret kanununun 323 ve 3 cü maddelerine tevfikan İdare lisi azasının gerek kendi namına gerek başka şirketlerin İdare lisi azası veya müdürü sıfatıyla ketimizle muamele yapabilmesine müsaade verilmesi,
8. — İdare Meclisile mürakıbların senesi hakkı huzur ve tahsisatın tespiti.

KADIN SEVERSE...

Yazan: *ESAD MAHMUD KARAKURD*

— 3 —

İki günlük hulâsa

Uludağda bir gece

Uludağ kar fırtınası içindedir. Zengin bir dekor içinde gece yürüyüşü.. Biraz ile ride Belediyenin sığınakları görünüyor. Bu esnada peydahlanan bir dağ yolcusu güçlükle kulübelere kavuşmak üzeredir. Sığınakta tatlı bir hararet, çay ve kahve var... Dağ yolcusu şimdi sığınakta ot mindere uzanmış vaziyettedir. Bu esnada «İmdad... İmdad...» sesleri duyuluyor. Sığınakta ocağın başında duran adam dışarıya fırlayarak karın içine gömülmüş olan meçhul sporcuyu kurtarıyor. Meçhul sporcu kadın mı, erkek mi? Tedavi edilmesi için göğsünün açılması lâzım. Biraz sonra kendisile meşgul olan adamın eli, meçhul sporcunun göğsündeki tatlı ve ılık yuvarlaklara dokunuyor... Bir saat sonra, meçhul sporcu artık kendini toplayabiliyor. Şimdi yüzünün rengi değişmiş, yeşil iri gözleri, kendisini tedavi eden iyi kalbli adama tesir etmeğe başlamıştır... Meçhul sporcu, henüz bir çocuk denecek yaşta, kararsız ve ürkektir. Dışarda fırtınanın zalim sesi tüylerini ürpertiyor... Kardan ıslanan elbiselerini çıkarıp battaniyeye bürünerek sabahlamağa mecbur olduğu bu dağbaşı kulübesinde uykuya dalması lâzım. Fakat korkuyor! Kendisini himaye eden adamın: «— Sen çocuksun... Ne o, ağlıyor musun? Artık soyun... Yoksa hasta olursun.» gibi sözleri faydasızdır. Meçhul genc kız ağlıyor...

Geçirdiğimiz saatlerden emin olmak için mümkün mertebe yekdiğerimize inanmamız icab eder. Bu ıslak elbiseler sizi zatürrieye kadar götürebilir bu gece! Bana itimad ediniz; bir doktor salâhiyet ve sıfatile soyunmanız lâzım geldiğini tekrar ediyorum.

Kız gayriihtiyarî gözlerini açarak hayretle karşısındaki adama bakıyor. Küçük kırmızı dudaklarında fısıldar gibi bir ses:

— Siz, doktor musunuz? diyor.

— Evet, doktorum...

— Sahi mi?..

— Sahi mi ne demek, mademki doktorum diyorum size!..

Kızın geniş bir nefes aldığını görüyoruz. Bakışları biraz daha sakinleşmiş gibi...

— Demek doktorsunuz siz?..

— Amma, niçin inanmıyorsunuz bana, anlamıyorum!.. İlk bakışta manzaram insana hiç mi itimad telkin etmiyor?

Adam ona doğru yürüyor.

— Bakın; ben sizin babanız değilse de, her halde büyük ağabeyiniz yaşındayım. Bana bir parçacık olsun inanmanız lâzım. Dinleyin haydi beni azıcık!

Kapıya doğru birkaç adım atarak gene sırtını çeviriyor.

— Haydi kızım, bekliyorum; soyunun ve battaniyeye iyice sarınarak buraya gelin!

Kız hâlâ müteredddid... Ne yapacağını bilmiyor. Gözleri, karşısında bir noktaya dikilmiş, öyle duruyor. Küçük çocuk başının içinde bin bir ihtimal, bin bir korku yaşıyor şimdi. Hakikaten inanılabilir mi bu adama, sahiden doktor mu? İssız bir dağ başı... kimsesiz bir yer... nasıl soyunsun? Fakat soyunmasa ne yapacak? Vücudüne yapışan bu ıslak elbiselerle bütün geceyi nasıl geçirsin? Bir an, yeşil gözlerini yumarak kararını veriyor: Soyunacak!.. Doğruluyor... üzerindeki bütün ıslak elbiseleri birer birer çıkarıyor... Şimdi bir kombinezonla kalmıştır. Bacakları, diz boğumlarına kadar çıplak... saçları yüzüne dökülüyor. Kollarını çaprasvari açarak kombinezonunun dantellerinden gölgeli ve çapkın bükülüşlerle sağa sola doğru kayan göğsünü zaptetmeğe çalışıyor... Korkudan, heyecandan kalbi duracak gibi!

Hemen yerden battaniyeyi kaparak vücudüne sarıyor. Şimdi, geniş bir nefes almıştır. Artık yürüyebilir. İleriye doğru bir adım atmak istiyor... fakat dizlerinde müthiş bir sızı var... yürüyemiyor.

O sırada küçük bir ırmağın akışını hatırlatan tatlı ve ince bir ses duyuyoruz:

— Ne olur, biraz bana yardım eder misiniz beyefendi; yürüyemiyorum, diyor, dizlerim ağrıyor.

Adam hemen başını çevirmiştir:

— Soyundunuz mu?

Ona doğru yürüyor. Omuzlarından tutuyor:

— Fakat, niçin dizleriniz ağrıyor anlamıyorum... Şöyle biraz bana dayanarak ocağa kadar yürüyemez misiniz?

Kız, ileriye doğru bir adım atmak istemiştir. Fakat kabil değil.

— Yürüyemiyorum.

— Kolunuzu omzuma koysanız?

— Kollarımı oynatamam ki!

— Niçin?

— . . . . . .

— Ha, sahi! Battaniyeye sarılısınız. Sonra... durun öyleyse ben sizi kucaklayıp götüreyim!

Kızın cevab vermesine vakit yok... adam hemen kollarından birini bacaklarının altına, diğerini de beline sararak onu birdenbire yerden kaldırıyor. Kızın, şimdi, küçük, çıplak ayakları boşlukta sallanıp durmaktadır.

— Yapmayın, yapmayın, düşüreceksiniz beni!

Kız, korkarak, haykırarak, ister istemez kendini onun boynuna atıyor, sarılıyor.

— Bırakın, Allahaşkına bırakın, düşeceğim!

— Korkmayın, düşürmem sizi!

Ateşin önüne gelmişlerdir şimdi... yere bir battaniye sererek oturuyorlar. Ocağın içinden dökülen ışıklar, etrafa dalgalı ve sıcak bir aydınlık dağıtıyor... na, dışarıda, bütün şiddetile devam mektedir. Gecenin en karanlık, sukunc zamanı...

Adam birdenbire başını çevirip dönüyor:

— İsminiz nedir sizin? diyor.

— Niçin soruyorsunuz?

— Niçin soruyorsunuz, diye... Mademki artık birbirimizle tanı Ahpab olduk. Yekdiğerimizin ismini mek icab etmez mi?

— İsmim, Nevin.

— Güzel. Hangi mektebe gidi nuz?

— İngiliz mektebine.

— Demek, ingilizce de biliyor

— Evet, biliyorum.

Şimdi ikisi de yavaş yavaş bi biraz daha alışır gibi oluyorlar. kuvvetlenen samimî bir hava esmeğe lıyor aralarında... konuşmağa diyorlar.

— Peki, buraya nasıl geldiniz? havada dağın tepesinde ne işiniz yalnız başınıza?

— Ben yalnızbaşıma değilim.

(Arkası

Sultanhamamı yangını

Adliye tahkikatı henüz neticelenmiş değildir

Kasd olup olmadığı veya herhangi bir kimsenin dikkatsizliği ve ihmali tespit edilmedi

Sultanhamamında iki hanın tamamen, üç hanın da kısmen yanmasile neticelenen büyük yangın tahkikatına dün de devam edilmiştir.

Gerek adlî tahkikat, gerekse polis tahkikatı dün ilk günkü vaziyetinden ileriye gidememiştir. Çünkü, fen heyeti, enkaz arasına girip tahkikat ve tetkikat icrasını tehlikeli bulmuş, bu hususta alâkadarlara bir rapor vermiştir. Enkaz arasına girilip de mahallinde yapılacak araştırmalar, yangının neden çıktığı hususunda bir fikir verebilecek sanılmaktadır. Yakında tehlikeli kısımlar itfaiye tarafından yıktırılacaktır. İtfaiye kuvvetleri, dün hâlâ bir kısım enkaza su sıkıyordu.

Polisten, bu milyonlarla liraya mal olan büyük yangını ilk gören adamın Sultanhamam bekçilerinden Faik olduğu öğrenilmiştir.

Diğer taraftan Adliyeden öğrendiğimize göre, o gece Adliye dairesinde nöbetçi bulunan Müddeiumumî muavini Necati Kütükcüoğlu, başka bir yerde yangın başladığı haber verilmesi üzerine o işle alâkadar olmak üzere daireden çıkmış, lâkin biraz sonra o yangının başlangıcda söndürüldüğü haberini alınca, dairesine dönmüştür. İşte bu sırada Ata Atabek hanının üst katından alev akisleri gözlerine ilişmiş ve derhal itfaiyeye telefonla, büyük yangını bildirmiştir.

Adlî tahkikat neticesinin bu hafta içerisinde bir dereceye kadar olsun alınabileceği umuluyor. Yangında kasid olup olmadığı daha anlaşılamadığı gibi herhangi bir kimsenin dikkatsizliği, ihmali de henüz tespit edilemediğinden, bu meseleden dolayı zan altına alınmış kimse yoktur. Müddeiumumî muvaini Necati Kütükcüoğlu, muhtelif kimselerin ifadelerini almağa devamla meşguldür. Lüzum görülenlerden çoğunun ifadeleri alınmıştır.

Yangından mütevellid zararın tespiti işine dün de devam edilmiştir. Fakat Belediye Fen heyeti birçok mahallerde tehlike gördüğünden buralara girerek zararın tespitine imkân görülememiştir.

Varılan netice şudur: Yanan emlâkin hemen hepsi, fakat malların pek az bir kısmı sigortalıdır. Sigorta miktarı 5,000,000 Türk lirasına yakındır. Sigortasız emlâk ve eşyanın uğradığı zararın bu miktardan daha fazla olduğu eksperlerce muhakkak görülmektedir. Çünkü yanan saha Türkiyenin en büyük ticaret merkezini ve en zengin depolarını ihtiva etmekteydi.

Millî Reasürans ne diyor?

Millî Reasürans Umum Müdürlüğü dün akşam zarar ve ziyanla sigortaların vaziyeti hakkında şu malûmatı vermiştir:

«— Son yangın hâdisesi dolayısile gazetelerde gerek bu yangından tahaddüs eden zarar ve gerekse umumî sigorta mesaili hakkında bazı yanlış fikir ve yazılara tesadüf ediyoruz.

Her memlekette âmme müessesesi haline gelmiş olan sigorta şirketleri muamelâtı daimî kontrol altında bulunmaktadır. Bu murakabenin ifası tabiî bir keyfiyet olduğu gibi bunu tanzim eden kanunî hüküm ve talimatnameler ve şirketlerin merbut oldukları Vekâletçe tespit edilen kararlar mevcud bulunmaktadır. Esasen sigorta yapma zihniyeti mefkud denecek derecede az olan memleketimizde bu mevzu üzerinde mesleğin inceliklerini bilmeden velevki hüsnüniyetle de olsa yapılacak en ufak yanlış neşriyatın memleketimizin iktısadî ve içtimaî bünyesine dokunacağı endişesile aşağıdaki noktaların tavzihini zarurî gördük.

Müessesemiz kayıdlarına nazaran son yangında Anadolu sigorta şirketi 1 milyon 330,000, Assikürazioni Generali 123,500, İstanbul umum 67,000, Konkord 69,000, Kornhil 170,500, Ahen ve Mnih 91,400, Alyans 350,150, Baluaz 339,200, Danüb 39,900, Nordştern 60,000, Fonsiyer 42,000, Helveçya 233,000, İttihadı Millî 230,000, Ünyon 145,900, Magdeburger 51,500, Manhaym 629,500, Nord Döyçe 114,500, Şark 80,000, Riünione Adriatika 8,000, La Suis 103,000 ve Britiş Ok da 100,000 Türk lirası ki cem'an 4,378,050 Türk lirasile alâkadar bulunmaktadırlar. Bundan maada birçok sigortasız zararlar da mevcuddur. Yangının bugünkü arzettiği vaziyetine nazaran hakikî zarar ve ziyan miktarının tayin ve tespitine maddî imkân olmamakla beraber şimdiye kadar tetkik edebildiğimiz hasar vaziyetine göre sigorta şirketlerince temin edilmiş bulunan ve yukarıda zikredilen sigorta poliçelerinin hatık olduğu riskoların ekserisinin (sigortacılık tabirince) tam hasara uğramış olduklarını tahmin etmekteyiz.

Yukarıda zikredilen sigorta mukavelenamelerinden yalnız üç tanesi (müteahvil poliçe) esası üzerinden yapılmıştır ve yekûnu da 750,000 Türk lirasıdır. İşbu üç poliçe bankaların emtiai ticariye üzerine yaptıkları avanslar dolayısile alacaklı sıfatile akdettikleri sigortalara aid olup tiftik ve manifatura eşyasına inhisar etmektedir. Malûm olduğu üzere müteahvil poliçe sigorta şirketlerinin sigortalıya karşı olan emniyet ve itimadına istinad ve kat'î sigorta miktarları ve bu miktarların primleri bizzat sigortalının beyanat ve ifadesine göre taayyün eder. Diğer hernevi sigorta akidlerinde de sigortalının beyanatı esas ise de mütehavvil poliçede bu esas daha geniş sahai tatbik bulmaktadır. Yukarıda mevzuu bahseylediğimiz mütehavvil poliçenin şubat ayı sonu mevcudatı müessesemizdeki kayıdlara nazaran 366,100 Türk lirasına baliğ olmaktadır.

Haddi zatında tamamen teknik bir hesab meselesi olan yangın tarifesi senelerdenberi İktısad Vekâleti tarafından bu hesaba aid erkam inceden inceye tetkik edilmek suretile muayyen müddetler için tespit edilmektedir. Bugün mer'iyette olan yangın tarifesinin müddeti ise bu ayın son günü olan 31 mart 1939 tarihinde nihayete ermektedir. Müddeti bitmek üzere bulunan bir tarife hakkında İktısad Vekâletinin tetkikat yapmasından veya yaptırmasından daha tabiî hiçbir şey olamıyacağı kanaatindeyiz. Nitekim bu tetkikat son yangın hâdisesinden evvel başlamış ve hâlâ devam etmekte bulunmuştur. İddia edildiği gibi son yangın hasarını bir maksadı mahsusla büyütmeğe hiç de lüzum olmadığı gibi vazifedar makamlar şirketlerin nekadar hasar tediye ettiklerini ve bu tediyatın yerinde olup olmadığını daima tetkik etmekte ve bundan sonra dahi bunu yapmak salâhiyetini haiz bulunmaktadırlar.

İnönü genclik arasında

[*Başmakaleden devam*]

dakika duyduğumuz tatlı bir varlık canlanıyor:

—« *İnsaniyetin geçirdiği buhran içinde, birçok milletler, ufuktaki hâdiselere, bilhassa kendi içlerindeki nifak ve zâftan dolayı ıstırabla bakıyorlar. Türk milleti, beynelmilel siyasetin yarın için beklenmedik hâdiseler hazırlaması ihtimali karşısında her türlü nifaktan masun ve müteneffir bir halde, kendine güvenir bir vaziyettedir. Milletler için en büyük kuvvet, her silâhtan keskin, her kudretten üstün en büyük kuvvet, kendi evlâdları arasındaki Birlik kuvvetidir.*»

Bu birliği bize hayat öğretti. Millî Mücadelenin ıstırablı seneleri Türk milletine asırların gösteremediği mucizeyi kazandırdı. İstiklâl uğrunda bütün bir husumet dünyasile çarpışan bu millet, kendi birliğini damarlarındaki öz kanile yuğurdu, perçinledi. Artık bizde fırka, millet, devlet diye birbirinden ayrı birbirine yabancı teşekküller olmadığını öğrenmiyen kalmamıştır. Bunların hepsini, Topluluğumuzun hürriyeti uğrunda ahenkle kaynaşmış bir kül olarak biliyoruz. Bu itibarla vatana hizmet şerefi, şu veya şu zümrelerin inhisarı altında tutulamaz. Sayın Cumhur Reisimiz bunu açıkça bir daha söylüyor:

«— *Vatandaşlar, Büyük Partinin teşkilâtı içinde her türlü hizmet ve inkişaf imkânını bulmaktadırlar. Partinin bu mahiyeti, istikbalde daha ziyade kendini gösterecektir. Evvelâ Halkevlerinde memleketin içtimaî ve kültürel sahalarında memlekete hizmet etmek için istidadlı vatandaşlardan geniş mikyasta hizmet istiyeceğiz; sonra parti teşkilâtında memleketin siyasî terbiyesi ve inkişafı için vatandaşlarımız geniş hizmet sahaları bulacaklardır.*»

...

Kendini Türk duyan insanlar için hem bir hak hem de bir vazife olan bu geniş hizmet imkânları Cumhuriyet devrinin bize kazandırdığı en büyük nimetlerden bizdir. Cemiyetimizin azamî verimle medeniyet ve sulh yolunda ilerlemesi, ancak her vazifeye, en liyakatli vatandaşların getirilebilmesile kabil olacaktı. Bu imkân hazırlanmıştır. Millî Şef İsmet İnönü, dün İstanbul Üniversitesinden bütün vatandaşlara hitab ederken şüphesiz evvelâ karşısında bulunan Türk gencliğini düşünüyordu:

— Çalış! Lâyık olduğun en yüksek hizmet imkânları yarın seni bekliyor!

NADİR NADİ

İnönü Çatalca ve Silivride

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

Atabek hanı önünde kısa bir müddet tevakkuf buyurdu. Bu esnada refakatlerindeki zevat tarafından yangının ne suretle zuhur ettiği hakkında kendilerine icab eden izahat verilmiştir.

Millî Şef, buradan Edirnekapıya geçmiş ve sur istikametini takiben ve asfalt üzerinde yollarına devam etmişlerdir.

İsmet İnönünün, Çatalca ve Silivride bir tetkik gezisine çıkacakları haberi, civar köylerde duyulduğundan, Edirnekapıdan itibaren halk erkenden güzergâha dökülmüştü. İsmet İnönü, asfalt yolun muhtelif noktalarında, halkın içten gelen çok samimî tezahüratına mukabele için, otomobillerini sık sık durdurmuş ve bazı köylerin önünde, arabalarından inerek, uzak mesafelerdeki köylerinden, kendisini görmeğe gelen köylülere iltifatta bulunmuştur.

Küçük ve Büyükçekmecelerde, halkın tekâsüfü bilhassa dikkati çekiyordu. Minimini mektebliler, ellerinde bayraklarla, İsmet İnönünü selâmlıyor, «Yaşa, var ol, Millî Şef» diye haykırıyorlardı.

İsmet İnönü, mektebli yavruları her görüşte, Bayan İnönü ile birlikte otomobillerinden inerek, onları hakikî bir baba şefkatile sevip okşuyordu. Büyükçekmecede, halkın tezahüratı, daha coşkun bir şekil aldı. Ve buradan itibaren bütün güzergâhta, hemen, her on kilometrede bir önünde, sırmalı Riyaseticumhur bayrağını taşıyan otomobil, halkın, sel halindeki tehacümile, sık sık durmak zaruretinde kalıyordu. Millî Kahraman, vatana yaptığı sayısız hizmetlerle çoktan hakkettiği bu sevginin en ufak mikyastaki tezahürlerini de mukabelesiz bırakmıyor, ve herkesle, ayrı ayrı alâkadar olmağa çalışarak, yüzünde o sıcak ve yumuşak tebessümile, bütün vatan çocuklarını, kâh şapkasını çıkarıp sallıyarak, kâh elile veda işareti yaparak, selâmlıyordu.

Çatalcada

Çatalca hududuna girildiği sırada yol boyunun hıncahınc dolu olduğu görüldü.

Halk, İnönüne, biran evvel kavuşabilmek ihtiyacile, onu, kasaba haricinde karşılamağa koşmuştu. İnönü, burada otomobillerinden indi ve yaya olarak kasabaya girdi.

Çatalca, emsalsiz bir bayram sevinci içinde idi. Kazanın amatör genclerinden mürekkeb bir bando takımı da bu arada Reisicumhuru karşılamağa gelmişti. Halk, kasabanın meydanına, büyük bir zafer takı kurarak üzerine şu cümleyi yazmışlardı:

«Hoş geldin büyük Şef»

İnönü, caddenin iki tarafına sıralanan küçük mektebli kızlara iltifat buyuruyor, ve bunların bazılarını, refikalarına göstererek gülümsüyorlardı.

Reisicumhur, buradan, doğruca Komutanlık dairesini şereflendirmiş ve binanın kapısında, Tümgeneral Zeki Erokay, Tuğgeneral Vehbi Kocagün ve yüksek rütbeli subaylar tarafından istikbal edilmiştir. Generaller, İnönüne tazimlerini arzeylemiş, ve iltifatlarına mazhar olmuşlardır.

Biraz sonra da, Çorludan gelen Korgeneral Salih Omurtak Reisicumhur tarafından kabul edilmiştir. Bu sırada Reisicumhur, kaymakam Hikmet Arora:

— Bana birkaç vatandaş bulunuz. Kendisi, babası ve dedesi Çatalcanın yerlisi olacak... dedi.

Bu emirleri biraz sonra yerine getirilmiş ve kasabayı dolduran civar köyler halkından bazı kimseler Reisicumhurun huzuruna çıkarılmışlardır.

Cumhur Reisimiz halkla karşı karşıya

İsmet İnönü, Komutanlık binasının alt katında, hazırlanan yeşil çuhalı masanın başına geçerek, köylülerin derdini dinlemeğe başlamıştır. İlk olarak Nakkaş köyünden İsmail, içeri çağırılmış ve Reisicumhurla İsmail arasında şu muhavere cereyan etmiştir:

— Arazin var mı İsmail?

— Yüz dönüm Paşam.

— Kaç yaşındasın?

— 29...

— Kaç çocuğun var?..

— Bir...

— Kaç senelik evlisin?

— Üç senelik..

— Askerliğini yaptın mı?..

— Hayır. Bedelli piyadeyim.

— Tarlanızı su basar mı?

Basmaz.

— Ne ekersin?

— Buğday, arpa, nohud.. bakla.. bostan.

— İstanbula bostan gönderir misin?

— Gönderirim.

— Köyünüz kaç hanelik?

— 636 nüfus, 150 hane...

— Okuyup yazman var mı?

— Var. Nakkaş köy mektebinde okudum. Okumayı yazmayı da orada öğrendim.

— Toprak kuvvetli midir?

— Köy etrafındaki arazi kuvvetlidir.

— Bana birşey söylemek ister misin?

— İsterim Paşam. Ziraat aletlerimiz noksandır. Kısmen atla, kısmen öküzle çift süreriz. Toprağımız da iyidir.

— Toprağınız iyi amma, ben ziraatini iyi görmedim. Toprağı kaba sürmüşler. Atmışlar tohumu içeriye. Böyle ziraat olur mu? Bana başka bir diyecekin?

— Efendim, pulluklarımız yok. Bunun yerine çoğumuz ufak pulluklar alıyoruz. Çiftlik de pek yoktur bu taraflarda.. Olanlar da beş on dönümü geçmez.

— Hâli yeriniz var mı?

— Var efendim. İstiyen sürebiliyor. Parasızlıktan tırmık da alamıyoruz.

— Nasıl bir kolaylık istersiniz?

— Efendim, banka vasıtasile. Evvelce, bir kere bankadan para istemiştik; vermediler. Başvekâlete yazdık, emir geldi verilsin diye... Fakat müşkülât gösterdiler. Parayı alamadık.

Ziraat alâtına çok ihtiyacımız var. Meyva ağacını, biz yalnız bahçelerde yetiştiririz. Dutlarımız var amma, ipek çıkaracak kadar değil.

— Ziraat Bankasına borcunuz var mı?

— Yok. Eski borclarımızı muntazaman ödüyoruz.

— Şehre iner misiniz?

— Bazı kere...

— Arabanız filân?..

— Var...

— Nerede tamir edersiniz?

— Köyümüzde... 60 beygirimiz varsa da binek atımız yoktur. Koştuğumuz atlara, icab ettikçe bineriz.

Evlerimizin hepsinde kiremid kullanırız. Dört saat uzakta bir orman var, Karacaköy tarafında.. Eskiden orman yasağı olmazdan evvel, buradan odun kesiyorduk. Şimdi alamıyoruz...

— Demek ziraat aleti istiyorsunuz?

— Evet Paşam. Tek tırmık yok köyümüzde..

— Pahalı mı?

— On beş lira tanesi.. Bir de pulluk istiyoruz. Harman makinesine de ihtiyacımız var.

— Sen harman makinesi gördün mü?

— Gördüm. Geçen sene, İzzeddin köyünde çalışmıştı.

— Bir makine kaç gün çalışıyor?

— Harmanına göre...

Fikret Atlı, bu sırada Cumhur Reisine harman makinesini ne suretle işletildiği hakkında izahat verdi.

İsmet İnönü sordu:

— Harman makinesini sizin köylere de gönderirsek, masrafını verir misiniz?

— Hay hay efendim...

— Niçin şimdiye kadar kullanmadınız?

— Efendim, yüz okka buğdayın 17 okkasını alacak. Pahalı geliyor bize. Tohumuna da ayırınca, elimizdeki buğday, yarıya iniyor. Yüzde ona kadar verebiliriz.

— Makinelerle zamandan nekadar kazanırsınız?.

— 25 gün, bir ay kadar..

— Kaç senede ödiyebilirsiniz borcunuzu...

— İki senede öderiz.

Biraz sonra, Cumhur Reisinin huzuruna iyi giyinmiş bir delikanlı geldi.

Millî Şef, Çatalcanın eski vaziyetini bilen daha yaşlı bir köylü bulunmasını arzu ediyorlardı. Bunun üzerine, Subaşı köyünden Hüseyin Doğan adlı bir ihtiyar getirildi.

Millî Şef sordu:

— Askerliğini nerede yaptın?.

— Edirnede.. Şükrü Paşanın maiyetinde... Edirnede muhasara edilenler arasında ben de vardım.

— Söyle bana, Çatalca Balkan Harbinden evvel mi daha mamurdu, yoksa şimdi mi?.. Eski halile şimdiki hali arasındaki farkı söyle...

Hüseyin Doğan, bir müddet düşündükten sonra cevab verdi:

— Şimdi daha mamur oldu. Eskiden daha sıkışıktı. Çarşı filân.. Şimdi bir parça genişledi.

— Atla ziraat yapar mısınız?

— Hem atla, hem öküzle yaparız.

— Başka?

— Efendim, bir dilekçem var. Kış oldu mu, köyçe muhasaradayız. Derbend-Arnavud köyünden geçen yol, kışın baktaktır, geçilmez. Küçük bir yol değil ki köylü elbirliğile yapsın. 15 - 20 parça köy hep muhasaradayız Paşam. Bu yolun üzerinde tamam 32 tane menfez var. Balkan Harbinden evvel yapılmış, sonra kalmıştır. Hasılı yolsuzluktan müşteki - yiz. Bu yol, hem siyasî, hem iktısadî mühim bir yolumuzdur. Başka ricam yok. Sağlığınızı dilerim.

Hüseyin Doğan, ayağa kalkarken, tekrar geri döndü. Yüzü heyecandan kıpkırmızı kesilerek şu sözleri söyledi:

— Büyük Şef.. Milletin derdlerini dinlediğiniz için, tarih, sizi altın kalemle yazacak!

Bundan sonra, Çatalca yerlilerinden çiftçi Ali dinlendi.

— Çatalca evvelce mi daha mamurdu, yoksa şimdi mi? sualine:

— Evvelce daha mamurdu. Evler daha çoktu. Şimdi daha az... cevabını verdi.

— Buraya nekadar muhacir geldi?

— 600 hane..

— Birşey söylemek ister misin?

— Sağlığınızı isterim.

Müteakiben Karacaköyden Süleymana sordular:

— Hemşeri, nerelisin?

— Çiftlik köyündenim Paşam. Karacaköy nahiyesine bağlı.. Mübadil muhaciriyiz efendim. Mübadelede geldik. Arazimiz çok az. Geçinmemiz güç. Benim 15 dönüm toprağım var. Sekiz nüfus aileyim. Hane başına, (20) kantar kömür düşüyor. Evvelce 500 nüfustuk. Şimdi 1000 kişi olduk. Fakat kömürü artırmadılar.

— Arazinizi de artırmadılar mı?

— Artırmadılar Paşam.

— Başka yere kaldırsalar gider misin?

— Gideriz Paşam. Çünkü geçinmeden âciziz. Dört senelik muhtarım. Daha sırtıma bir mintan yapamadım.

Reisicumhur, bu esnada orman memurunu çağırttılar. Fakat biraz sonra, kendilerine orman memurunun bulunamadığı arzedildi.

Kaymakama sordular. Kaymakam:

— Efendim.. dedi, orman memuru, hükûmet konağında bekliyor. Oraya teşrif edeceğiniz ihtimalile...

Millî Şef şöyle buyurdular:

— Benim burada olduğumu orman memuru bilmiyor mu?..

Bir müddet sonra, orman memuru geldi ve şu izahatı verdi:

— Efendim, ormandan köye isabet eden kömür miktarı, evvelce bir plânla tespit edilmişti. Bu plâna göre hareket ediliyor.

— Ama bak.. nüfusumuz arttı, diyorlar.

— Hakları var efendim. Tarlaları da, ormanları da azdır.

— Niçin vermiyorsunuz?

— Efendim bu ormanın on beş sene müddetle işletme plânı tanzim edilmiştir. Her sene müddeti gelince veriliyor.

— Artırmak imkânı yok mu?..

— Şimdilik yok efendim..

Reisicumhur, bunun üzerine köylüye dönerek:

— İşi tetkik edeceğim. Orman olmazsa, size arazi verecekler.. buyurdu.

Köylünün heyecan ve minnetle verdiği cevab şu oldu:

— Sağol Paşam..

Reisicumhur İnönü, Çatalcalıların derdlerini dinledikten sonra, komutanlık dairesinden çıkmışlar ve yolları üstüne dökülen kasabalı, köylü binlerce halkın candan alkışları ve «Yaşa, var ol Millî Şef» avazeleri arasında. Silivriye hareket etmişlerdir.

Silivride

Silivri önlerinde, başta kaymakam Vakkas ve Parti ve halk mümessilleri olduğu halde kesif bir kalabalık, İsmet İnönünü karşılamıştır. Reisicumhur, burada tekrar otomobillerinden inerek, halkla birlikte kasabayı baştanbaşa dolaştıktan sonra, hükûmet konağını şereflendirdi.

Silivri halkı, bu esnada, konağın kapısı önünde toplanmış, Büyük Şefi yakından görebilmek için çırpınıyordu. En büyük millî bayramlarda bile, halk, ancak bu kadar neşelenebilirdi.

Silivri, bütün köylerile birlikte boşalmıştı. Sokaklar büyük bir düğün evi kadar kalabalıktı. Çocuklar, avazları çıktığı kadar, ve hep bir ağızdan; mukaddes bir adı tesbih eder gibi:

— İnönü... İnönü... İnönü... diye bağırıyorlardı. Yatalak ihtiyarlar, eli ayağı tutmaz aliller bile, kimi torunlarının, kimi komşularının omuzlarına dayanarak, onu yüksekçe bir yerden temaşa için can atıyorlardı.

Silivri hükûmet konağında Millî Şef, hemen büyük memleket anketine başladı. Ve ilk olarak huzuruna kabul ettiği Hüseyine, bu seneki mahsul vaziyetini sordu. Hüseyin şu cevabı verdi:

— Havalar, halihazırda çok iyi... Kış geçti, don tehlikesi kalmadı. Yalnız, endişemiz, havaların kurak gitmesindendir.

— Köylünün vaziyeti nasıl? Neye ihtiyacları var?

— Herşeyden evvel, köylü krediye muhtacdır. Vaktile Silivri kaza merkezi iken burada Ziraat Bankası vardı. Sonradan Silivri nahiye oldu ve Ziraat Bankası şubesi Çatalcaya nakledildi. İki sene var ki Silivri tekrar kaza oldu, fakat Ziraat Bankası buraya nakledilmedi.

Meselâ, şimdi yirmi lira borc almak için Çatalcaya kadar gitmek lâzım geliyor.

— Başka istediğin?

— Kazamızın nüfusu çok. Adam başına çok az arazi isabet ediyor. Gelen muhacir de çiftçi olduğundan, ihtiyac gittikçe artıyor

Bundan sonra Küçükkılıclı köyünden Etem Kılıc içeri girdi. Reisicumhur kendisine sordu:

— Senin nekadar toprağın var?..

— Çok az var, Paşam.. Buraya hicret ettiğimiz zaman dedeme yetmiş dönüm arazi verilmiş. O zamandanberi arazi dörde taksim olundu ve kalan kısım, bize yetişmiyor.

— Peki, ne istiyorsun?.. Neye ihtiyacınız var?

— Köyümüzün bir harman makinesile bir traktöre ihtiyacı var. Bu yüzden mahsulümüzü vaktinde döğemiyoruz. Haricden gelen makineler, yüzde on üç alıyor.

— Sen harman makinesini gördün mü?

— Gördüm, bizim köye geldi.

— Bir harman makinesi, kaç köyü idare eder?.

— Üç köye yeter, köyümüzün 3500 dönüm arazisi var.

— Herkes gelen makineden istifade edebildi mi?

— Hayır! Mahsulü çok olanlar istifade ediyor. Fakirler istifade edemiyor. Çünkü, buğdayın yüzde on üçünü harman makinesi kirası olarak vermek fakirlere ağır geliyor.

Bu izahatı alan Millî Şef Silivri köylerinde hiç arazisi olmıyan birile konuşmak arzusunu izhar ettiler. Bunun üzerine Ali oğlu Ahmed celbedildi. İsmet İnönü, kendisini huzuruna kabul ederek sordu:

— Senin hiç toprağın yok mu?

— Dört dönüm toprağım var.

— Peki, nasıl geçiniyorsun?

— Efendim, geçen seneye kadar Evkafa aid olan 400 dönümlük yeri birkaç kişi birleşip kira ile tutuyor, ekiyorduk. Fakat, Evkaf, geçen sene bu toprakları peşin para ile sattı. Biz tabiî alamadık. Bu toprakları esasen dörder, beşer bin dönüm arazisi olan eşraftan bazı kimseler aldılar.

— Kim bu adamlar?

— Ahmed Kemal, Tevfik, Mustafa Zeki...

— Sizin gibi arazisi olmıyan kaç kişi var?..

— Yetmiş seksen hane var.

— Başka bir derdiniz var mı?

— Var Paşam, Pek az kalan tarlalarımız da, her sene koyunların istilâsına maruz kalıyor. Ekinlerimizi mahvediyorlar.

— Şikâyet ettiniz mi?

— Ettik efendim, iş mahkemeye verildi.

Bu sırada, Reisicumhur, kaymakamdan koyunların tarlalara yaptıkları bu akınlar etrafında izahat aldılar. Kaymakam Ferid Vakkas, hâdisenin vaki olduğunu, hatta Belediyenin bu koyun sahiblerinden yüz lira ceza aldığını arzetti. Millî Şef, bu sefer, Vali Lûtfi Kırdara teveccüh ederek izahat istedi, Lûtfi Kırdar, şu cevabı verdi:

— Dahiliye Vekâleti, esasen işi tahkik etmiş ve buna dair bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bizden de bir aralık icab eden malûmatı istemiştir.

Dahiliye Vekili Faik Öztrak da bunun üzerine, demiştir ki:

— Bence, koyun sahiblerile tarla sahibleri arasındaki ihtilâf, çayırların tarzı tevziinden ileri geliyor. Meseleyi tetkik edelim.

İsmet İnönü, son olarak, hiç tarlası olmıyan Mehmed isminde Silivrili bir ihtiyarı kabul etti.

Mehmed derdini şöyle döktü:

— Çiftçi olduğum halde bir karış toprağım bile yok! Çocuklarım büyüdüler. Askerden döndüler. Ayrı ev, bark kurmak istiyorlar. «Baba, baba... bize toprak ver!» diyorlar. Veremiyorum.

— Nasıl geçiniyorsun?

— Biraz hayvanım var, kira ile tuttuğum çayırlarda besliyor, sütçülük, yoğurtçuluk yapıyorum.

Reisicumhur, bundan sonra, Mehmede başka bir dileği olup olmadığını sordu ve kendisinden:

— Sağlığın paşam... cevabını aldı.

İsmet İnönü, tam saat 18 de, Silivriden ayrıldılar. Ve hükûmet konağile iskele arasındaki yolda, kasaba halkının ardı arası kesilmiyen alkışlarile uğurlanarak, motörle Silivri açıklarında demirliyen Savarona yatına geçtiler.

Reisicumhurumuz, değeri pek büyük bir iltifat eseri olarak, Çatalca ve Silivri seyahatlerinin intıbalarını kaydetmek üzere kendilerine refakat eden İstanbul gazeteleri mümessillerini, Savarona yatına almak lûtfunda bulundular.

Açık bir havaya ve mehtablı bir geceye rastlıyan dönüş seyahati, yatta çok güzel geçmiştir.

Savarona yatı gece saat 22 de Dolmabahçe önünde demirlemiştir.

Salâhaddin GÜNGÖR

Tabiî üzülüyorsunuz değil mi?

Çocuklarınızda gördüğünüz oburluk, halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın şişmeleri, ara sıra ishaller, baş dönmeleri, burun ve mâkat kaşınmaları, uyurken salya akması gibi gayritabiî haller zavallı yavrucukların barsaklarında yaşıyan ve kanlarını emen solucanların tesiridir.

İsmet Solucan Bisküviti

kullanmakla bu hallerin hepsi ortadan kalkar, çocuklar ve büyükler sıhhatlerine, neş'elerine kavuşurlar.

Kullanış tarzı, kutuların içinde izahlı olarak yazılıdır. Okuyunuz ve çocuklarınıza senede birkaç bisküvit ihtiyaten veriniz.

(İSMET) ismine dikkat edilmesi rica olunur. Her eczanede kutusu 20 kuruştur.

Hali tasfiyede bulunan Vapurculuk Türk Anonim Şirketi Tasfiye Heyetinden:

Hissedaran heyeti umumiyesinin 23 mart 939 önümüzdeki perşembe günü saat 15 te Galatada Mumhanede Muradiye hanındaki dairei mahsusada içtimaı mukarrer bulunduğu ilân olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — Tasfiye bilânçosunun ve tasfiye heyeti raporunun tetkik ve tasdiki.
2 — Mürakıb raporunun okunması;
3 — Tasfiye memurlarının ibrası;
4 — Tasifye heyeti tekliflerinin tetkiki ve bir karara rapti.

MODERN
ADABI MUAŞERET

Askere, talebeye, memura, kadına, erkeğe günün en lüzumlu kitabı.
1939 senesi muaşeret adabının tekâmülüne göre yazılmıştır

Yazan: SUHEYLA MUZAFFER

Cildsiz 50, cildli 75 kuruş

Satış yeri: **İNKILAB KİTABEVİ**
ISTANBUL

Talibi zuhur etmemesine binaen tediye şartları ve inşaat müddeti tâdil edilen İzmir turistik yolları inşaatına aid eksiltme ilânı.

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Eksiltmiye konulan iş: 26 + 000 kilometrelik Tepeköy - Selçuk yolunun tesviyei türabiye, sınaî imalât ve makadem şose 5 + 800 kilometrelik Güzelyalı - İnciraltı ve Ilıca - Branşmanı yollarının asfalt kaplamalı şose 11 + 975 kilometrelik Karşıyaka - İzmir yolunun asfalt kaplamalı şose ve kısmen parke, 1 + 283 kilometrelik Alsancak - Şehidlik karakolu kısmının parke kaldırım, 4 + 850 kilometrelik Mersinli - Bornova yolunun asfalt kaplamalı şose inşaatı.

Keşif bedeli: «1194090» lira «76» kuruştur.

Bu işe aid eksiltme evrakı aşağıda yazılıdır:

A — Kapalı eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
E — Şose ve sınaî imalât yapısına aid umumî, fennî şartname, asfalt, beton şartnamesi
D — Hususî şartnameler
G — Hülâsai keşif, mesaha, silsilei fiat cetvellerile malzeme grafikleri ve projeler.

İsteklilerden: Bu eksiltme evrakını İzmir - Ankara - İstanbul Nafıa Müdürlüklerinden 50 lira mukabilinde tedarik edilebilir.

Eksiltmenin yapılacağı tarih, gün ve saat ve yeri: 16 mart 939 perşembe günü saat 11 de İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninde kapalı zarf usulile yapılacaktır.

Eksiltmiye girebilmek için: İsteklilerin bu gibi inşaatı hüsnü suretle ifa ve ikmal ettiklerini tevsik edecek evrakla İzmir Valiliğine müracaatle alacakları ehliyet vesikası ve 939 yılına mahsus Ticaret Odası vesikası.

Muvakkat teminat: «48423» liradır.

İnşaat: 1 Ağustos 941 tarihine kadar bitirilecektir.

Tediye şartları: Müteahhide malî 938 yılı içinde 100 bin. 939, 940, 941 seneleri içinde dörder yüz bin lira ödenecektir. İnşaatın hitamından sonra ya kalan istihkaklar için % 6,5 faizli bono verilecektir.

Teklif mektubları: İsteklilerin 2490 sayılı yasanın 31, 32, 33 ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre tanzim edecekleri teklif mektublarını yukarıda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evvel İzmir Vilâyeti Daimî Encümeni Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecek ve postada vaki gecikmeler kabul edilmiyecektir. (1253)

Biçki Dersleri

Biçki Profesörü Şükrü Canalın kadın terziliğini hocasız öğreten 3 cildden ibaret Biçki dersleri kitablarını - Biçki yurdları ve akşam san'at mektebleri öğrenci ve öğretmenleri, zabit ve memur ailelerile bütün aile kadınlarının daima yanlarında bulundurmaları lâzımdır, terziye, hocaya ihtiyac bırakmaz, kolaylıkla anlaşılır ve her modele tatbik olunur. 3 cildi birden (5) liradır. (Perakende birinci cildi 2, ikinci ve üçüncü cildleri ikişer buçuk liradır.) Bedeli gönderildiğinde posta ile gönderilir.
Satış yeri: Beşiktaş Dikiş Yurdu. Vişnezade Dibekçikâmil sokak No. 1/2

Tekirdağ Vilâyeti nden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılan Malkara - Keşan yolunun 58 + 000 — 62 + 462 kilometreleri arasında 7630 metre tulündeki kısmın şosa inşaatıdır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Keşif hülâsa cetveli.
B — Metraj cetveli.
C — Grafik.
D — Taş, kum, su mesafeyi vasatiye cetveli.
E — Mukavele projesi.
F — Eksiltme şartnamesi.
G — Hususî ve fennî şartnameler.
K — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

3 — Keşif bedeli «35296» lira «2» kuruştur.

4 — Bu şartnamedeki evrakı görmek istiyenler Tekirdağ Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

5 — 10/3/939 tarihinden başlamak ve 25/3/939 cumartesi günü saat 15 te Tekirdağ Vilâyeti Daimî Encümenince ihale edilmek üzere 15 gün müddetle eksiltmiye çıkarılmıştır.

6 — İsteklilerin ihale tarihinden sekiz gün evvel Nafıa Müdürlüğüne müracaatle bu işi yapabileceklerine dair vesika almaları lâzımdır.

7 — Eksiltmiye girebilmek için isteklinin 2650 lira muvakkat teminat vermesi lâzımdır.

8 — Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 5 nci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1327)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

BEŞİNCİ keşide 11 MART 939 dadır

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Bundan başka: 15.000. 12.000. 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki aded mükâfat vardır.

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

BASURA ÇARE
HEDENSA
dır. Ameliyatsız memeleri söndürür, mahveder; kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada şöhret bulmuş; milyonlarca basurluyu kurtarmıştır.

YÜREK ÇARPINTISINA
NEVROL CEMAL
emsalsiz ilâcdır. Hiddet, merak, korku ve teessürden bayılanlara, hafakana, bütün sinir buhranlarına 20 damlası hayat verir. Kullanmıyan, sevmiyen yoktur.

ROMATİZMAYI
PİMANOL
geçirir. Siyatik, bel, diz ve kalça ağrıla[rı], arkaya giren sancıları geçirir, vücudü kur[tarır], soğuğun ciğerlere geçmesine mâni ol[ur].

İktısad Vekâletinden:

1055 sayılı Teşviki Sanayi kanunu mucibince muafiyet ruhsatnamesi alıp da sonradan kapatılmış olan ve mahallî Maliye dairelerince kay[dı] tarihleri tespit edilemiyen fabrika ve imalâthanelerin isim ve adresleri aşağıda yazılıdır. Mezkûr müessese sahibleri bu ilânın neşri tarihinden [itibaren] nihayet bir ay zarfında müesseselerinin kapanma tarihlerini mahallî hükûmetinden alacakları resmî bir vesika ile Vekâlete bildirmedikleri t[aqdirde], hangi seneye aid iş cetvellerini vermemişlerse o senenin başından ve hiç cetvel vermemiş olanların ruhsatname tarihinden ve kapanma tarihini b[ildiren] vesikayı gönderip de bu tarihden evvelki senelere aid verilmeyen iş cetvellerini birlikte göndermeyenlerin kezalik cetvel vermedikleri senenin ba[şından] itibaren muafiyet ruhsatnameleri zikri geçen kanunun 33 üncü maddesi hükmüne göre iptal edilecektir. Keyfiyet ilân olunur.

Mülâhaza

Sira	Muafiyet No.	Vilâyeti	Nev'i	Sahibinin adı	ADRESİ
1	50	İstanbul	Nebatî yağ	Rıfat İhsan	Cibalide Fener caddesinde
2	53	»	Trikotaj	Zeki Dühani	Mahmudpaşada Hocapaşa hanında
3	56	»	Yağ ve sabun	Sabunculuk ve Yağcılık Ltd. Ş.	Küçükpazarda Muradiye sokağında 8 - 12 No.da
4	118	»	Madenî eşya	Madenî eşya Fab. T.A.Ş.	Rızapaşayokuşunda (Sultanhamamı)
5	245	»	Tahan	Hayik Faik	Üsküdarda Paşalimanı caddesinde
6	256	»	Kurşun boru	Mehmed Edip	Süleymaniyede İmaret sokağında 3/5 No.
7	246	»	Çini	Mehmed Rüştü	Galatada Azapkapı caddesinde 53/61 No
8	291	»	Doğrama	Nikola	Beşiktaşta Beşiktaş caddesinde 54 No.da
9	332	»	Madenî eşya	İsmail Hakkı	Mahmudpaşada Çiftesaraylar cad.
10	453	»	Trikotaj	İbrahimzade Naim	Mahmudpaşada Sururi Dayahatun mahallesi Yeni sokak No. 3
11	462	»	Karyola	Lahyoti	Kuruçeşmede Arnavudköy caddesi 36 No.da
12	509	»	Marangoz	Kadıoğlu Ahmed	Hocapaşada Ebüssuud caddesi 1 No.da
13	512	»	İpekli mensucat	Şevki	Kadıköy Rıhtım caddesinde
14	547	»	Dokuma	Mustafa	Aksarayda Ahmediye caddesi 49 No.da
15	583	»	Dokuma	Ömer Lûtfi	Aksarayda Sofularda Peştemalcı hanında
16	637	»	Madenî eşya	Ali Ulvi	Galatada Kürkçükapıda Yelkenciler cad. 123 No.da
17	657	»	Fanilâ	Osman Abdurrahman	Yeşildirekte Caferağa sokak 11-12 No.da
18	686	»	Dokuma	Ahmed	Aksaray Ahmediye Cad. 37-40 No.da
19	778	»	Balık ağı	Parsih	Ortaköyde Portakal sokağında 16 No.da
20	781	»	Dokuma	Şaban	Aksaray Sofularda 1 No.da
21	791	»	Dokuma	Yaşar	Aksaray Millet caddesinde
22	799	»	Gömlek	İsmail Kemal	Mahmudpaşa Yeşildirek Caferağa sokak 30 No.da
23	800	»	Mobilya	Perido	Beyoğlu Şahkulu mahallesinde 466 No.da
24	983	»	Çini	Hacı Bekir	Nuruosmaniyede Cami avlusunda eski imaret binasında
25	1019	»	Trikotaj	Artil	Pangaltıda
26	1107	»	Makarna	Yani	Galatada Balıkpazarı cad. 36 No.
27	1108	»	Dokuma	Etem	Samatyada Arabkuyusunda 2 No.
28	1145	»	Dokuma	İsmail	Mimarhayreddin mahallesi Bayazıd
29	156	»	Gömlek, fanilâ	İsmail Abdurrahman	Sultanhamamı Roza han 4 No.da
30	1184	»	Trikotaj	Haralamboz	Mahmudpaşada Yıldız hanında 10 No.da
31	1192	»	Şekerleme	Bürhaneddin	Kantarcılarda Papak yokuşunda 24 No.
32	1212	»	Doğrama	İstipan	Pangaltıda Bilezikçi sokak 127 No.
33	1227	»	Marangoz	Mehmed Şakir	Cerrahpaşada Hobyar mahallesi Kocamustafapaşa cad.
34	1247	»	Sandalye	Paol Şnalber	Balatta Karabaş mahallesi Fener cad. 124 No. da
35	1259	»	Çorab	Hayım Kaplan	Galatada Perşembepazarı cad. Ticaret hanında 24 No.da
36	1346	»	Kutu	Pekmezyan Ohanyan	Beşiktaşta Ihlamur cad. 64 No.da
37	1372	»	Trikotaj	İsmail İbrahim	Sultanhamamında Roza hanında
38	1428	»	Gazoz	Efraim	Galatada Büyük Millet hanında
39	1435	»	Un, emektrik, zeytinyağ	Cemil	Yakacıkta
40	1448	»	Mobilya	Cirkoti	Fındıklıda Dolmabahçe cad. 139 No. da
41	1485	»	Plâk	Vilyam Frank	Feriköy Fransızmezarlığı cad. 106 No.
42	1426	»	Defter	Münir Nazmi	Fincancılar yokuşunda Şark hanında 12 No. da
43	1517	»	Eczayı tıbbiye	Mehmed Emin	Üsküdarda Paşalimanı cad. 35 No.da
44	1518	»	Makarna	Salamon	Tophanede Rıhtım caddesinde 9 No. da
45	1522	»	Trikotaj	Enver	Sultanhamamında Roza hanında 4 No. da
46	1606	»	Madenî eşya	Sadi	Galatada Ticaret hanında
47	1607	»	Gömlek	İsmail Kemal	Mahmudpaşada Tarakçılarda 23/25 No.da
48	1632	»	Un	Efremidi	Cibalide Fener caddesi 56 No.
49	1676	»	Trikotaj	Bodos	Mahmudpaşada Karako hanında
50	1699	»	Dokuma	Osman	Aksaray Ahmediye cad. Peştemalcılar hanında 8 No. da
51	1711	»	Çorab	Bahri	Üsküdarda Yeniçeşmede
52	1760	»	Kesekâğıdı	Ahmed Hulûsi	Tahtakalede
53	1832	»	Baston ve şemsiye sapı	Avram	Çakmakçılarda Büyükyeni handa
54	1932	»	Trikotaj	Serdarzade İbrahim	Mahmudpaşada Abutefendi hanında
55	2002	»	Makarna	Vaham Parsihyam	Fatihte Devehanı cad. 28/1 No. da
56	2038	»	İpekli ve yünlü	Kapikyan	Pangaltı Tayyarecifehmi sokak 22 No. da
57	2087	»	Trikotaj	Koço Sandalçiis	Mahmudpaşa Yeşildirek Çiftesaraylar cad. 56/8 No. da
58	2111	»	Makarna	Argiri Raka	Cibalide Fener caddesi 442 No. da
59	2123	»	Boya	Kâzım Ziya	Eyübde Şahsultan Mahal. Silâhtarağa cad. 511 No. da
60	2126	»	Tarak	İsmail Hilmi ve şerikleri	Topkapıda Emincu mahal. 35 No. da
61	2127	»	Plâstik eşya	Münir	Hocapaşada Ankara cad. Reşad Ef. So. 15/16 No. da
62	2150	»	Ambalâj kâğıdı	Ahmed Hulûsi	Eyüb Bahariye cad. 46 No. da
63	2169	»	Kakao tozu	Zambiko ve Ş.	Tahtakalede Tahmis sokak 19 No. da
64	2264	»	Deniz tekneleri	Harun	Bostancıda Yazmacı sokak 25 No. da
65	2777	»	Trikotaj	Cevat ve Salih	Mahmudpaşada Abutefendi hanında
66	2389	»	Doğrama	Sevki	

DENİZYOLLARI

İzmit Postası

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere 7 Mart Salı günü izmit hattı postası yapılmıyacaktır.

Üniversite Rektörlüğünden:

Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku doçentliği açıktır.

Talimatnamesi mucibince 5 mayıs 939 cuma günü imtihanlar başlıyacaktır. İsteklilerin nisan sonuna kadar Fakülte Dekanlığına başvurmaları. (1477)

Devlet Şûrası Reisliğinden:

1 — Devlet Şûrasında münhal olan ikinci sınıf mülâzimlikler için 22 mart 939 çarşamba günü saat 14 te Ankarada Devlet Şûrası binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

2 — İmtihana girebilmek için Hukuk veya İktısad Fakülteleri yahud Siyasal Bilgiler Okulu veya bunlara muadil olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş olan yabancı memleket Fakülte veya Yüksek Mekteblerinden mezun olmak şarttır.

3 — İmtihana gireceklerin yaşları otuzu geçmiş olmıyacaktır.

4 — İmtihanda muvaffak olacakların memuriyete alınmaları memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı şart ve vasıfları haiz bulunmalarına bağlıdır.

5 — İmtihanda muvaffak olanlara 30 lira aslî maaş verilecektir.

Garb lisanlarından birini bildiği ayrıca yapılacak imtihanla sabit olanlara 35 lira maaş verilir.

6 — Müsabaka imtihanı aşağıda yazılı mevzulardan yapılacaktır:

A — Esas teşkilât hukuku,
B — Umumî surette idare hukuku ve bilhassa aşağıdaki kanunlar:
3546 numaralı Devlet Şûrası kanunu.
İdarî kaza nazariyatı.
Türkiye Cumhuriyeti teşkilâtı.
Memurin kanunu.
Memurin muhakemat kanunu ve bu işle alâkalı diğer kanunlar.
Vilâyet idaresi ve idarei umumiyei vilâyet kanunları.
Belediye kanunu.
Madenler hakkında mevzuat.
C — Maliye.

7 — İmtihana girmek istiyenler nüfus hüviyet cüzdanları ve tahsil vesikaları ve iki kıt'a vesika fotoğraflarile birlikte arzuhalle 21 mart 939 salı akşamına kadar Devlet Şûrası Umumî Kâtibliğine müracaat eylemelidirler. «702» (1337)

Erzincan Belediyesinden:

Belediyemizin 108 lira ücretli Veterineri münhaldir. Lâboratuar[dan] den anlar bir veterinerin tayini için Belediyemize müracaat etmeleri.

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

Briket ve kok kömürünün beher tonu Kuruş	Maden kömürünün beher tonu Kuruş	
27	13	Deniz merakibinde supalan y[ükleme]
8	3	Supalandan vincle vagona t[ahmil]
25	21	Supalandan arka ile vagona
35	20	Vincsiz merakibi bahriyeden vagona tahmil.

Haydarpaşa limanına bir sene zarfında gelecek olan ve dört hizasında gösterilen fiatlar dahilinde takriben 72981 ton maden kö[mürü], 5536 ton kok ve briket kömürlerinin tahmil ve tahliyesi işinin 27/[...] pazarlıkla münakasası ilân edilmişse de talib zuhur etmediğinden [...]men bedel 10225 lira 40 kuruşa iblâğ edilip yükseltilerek kapalı [zarf usu]lile tekrarı münakasası icra edilecektir. 17/3/939 tarihine musadi[f] günü saat 11 de gar binası dahilinde Birinci İşletme komisyonunda yapılacak olan bu eksiltmeye talib olanların ayni gün saat 10 a ka[dar] lira 90 kuruş muvakkat teminatla birlikte teklif mektublarını komis[yona]lemine vermeleri ve bu işe aid şartnameyi Haydarpaşa Liman Bi[na]tişliğinden parasız olarak tedarik etmeleri ilân olunur.

Beher adedinin muhammen bedeli 9,5 kuruş olan 8 × 10 × 20 eb'adında 1.125,000 aded çıralı çamdan mamul parke 22/3/1939 [...] günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında s[atı]nacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (6,593,75) liralık muvakkat temin[at]nunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 [da] Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (534) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden [da]maktadır.

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Denizcilere İlân

Kaptan, kılavuz, makinist ve motörcüların terfii sınıf imtihanı 939 gününden 8/4/939 tarihine kadar Yüksek Deniz Ticareti m[ektebi] yapılacaktır.

İmtihana girecek namzedlerin deniz hayatlarını gösteren s[...] 31/3/939 gününe kadar imtihan komisyonuna teslim eylemeleri ve [bu]rihten sonra vuku bulacak müracaatlerin nazarı itibara alınmıyac[ağı] kalılara bildirilir.

Son çıkan son derece müessir KESKİN Kaşeleri Üşütme, Grip, Nezleye ve ağrılara birebirdir. SALİH NECATİ BAHÇEKAPI

Sümer Bank

Birleşik Pamuk ipliği ve dokuma Fabrikaları Müessesesinden:

Pamuk ipliği Satışı:

Kayseri Bez Fabrikası malı	12 No Paketi	415	kuruş
	16 „ „	480	„
Nazilli Basma Fabrikası malı	24 „ „	580	„
Ereğli Bez Fabrikası malı	24 „ „	580	„
Yalnız Ereğli Bez Fabrikasında:			
10 balyalık siparişler için	„ „	575	„
15 „ „ „	„ „	570	„
25 „ „ „	„ „	565	„
50 „ „ „	„ „	560	„

Fiatlarla fabrikada teslim şartile satılmaktadır.

Iplik müstehlıklerinin yukarda yazılı fabrikalara gönderecekleri bedelleri mukabilinde ihtıyaçları nisbetnde iplık siparişi verecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksadlara yarayabilecek pamuk ipliği müstehlıklerinin de ihtıyaclarını gene aynı şartlarla yalnız Ereğli tabrıkasına sioariş edebilecekleri ilân olunur.

Maarif Vekilliğinden:

1 — Devlet memurları maaşlarının tevhid ve teadülüne dair olan 8 mayıs 939 tarihli ve 1452 sayılı kanunun yedinci maddesine göre 14 üncü ve 11 inci derecelerden bir derece daha yüksek memuriyetlere alınmalarını temin etmek üzere garp dillerinden birine vakıf olduklarını sınavla ispat etmek istiyen memurlar için Vekilliğimizce kabul olunan talimatname hükümleri dairesinde İstanbul Üniversitesile Ankara Tarih-Dil, Coğrafya Fakültesinde bu yıl mart, mayıs ve ikinciteşrin aylarında üç sınav yapılacaktır.

2 — Mart ayında yapılacak sınava girmek istiyen memurların 24 mart 939 tarihine kadar mayıs ayında yapılacak sınava girmek istiyenlerin nisan ayı içinde ve 2 nci teşrin ayında yapılacak sınava girmek istiyenlerin de birinciteşrin ayı içinde hangi garp dilinden ve nerede sınava gireceklerini bildirir bir dilekçe ile Vekilliğimize müracaat etmeleri ve bu dilekçeye hüviyetlerini ve maaş derecesini gösterir fotoğraflı ve bağlı bulundukları idareden tasdikli bir belge ile 4,5 × 6 boyunda dört fotoğraf iliştirmeleri lâzımdır.

3 — Mart ayında yapılacak sınav 31/3/1939 cuma günü yapılacaktır. Sınavda garp dilinde yazılmış en az üç sahifelik bir parça türkçeye ve türkçe yazılmış bir ibare garp diline tercüme ettirilecektir. Sınavda lûgat kullanılmıyacaktır. Her iki tercümeyi doğru olarak yapanlar sınavda muvaffak olmuş sayılacaklardır. «785» (1485)

10.000 LERCE KIŞI MEMNUNIYETLE

İNKIBAZI

Defeder

Mide ve Barsakları

Kolaylıkla ve mülâyim bir şekilde boşaltarak rahatlık ve ferahlık verir.

Hazımsızlık, Şişkinlik

bulantı, gaz, sancı, mide bozukluğu, barsak atâleti, İNKIBAZ, sarılık, safra, karaciğer, mide ekşilik ve yanmalarında ve bütün mide ve barsak bozukluklarında kullanınız.

Son derece teksif edilmiş bir toz olup yerini tutamıyan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay ve daha kat'i bir tesir icra eder.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muham. bedli Lira K.	%7,5 teminatı Lira K.	Eksiltme Şekli	Saati
Yerli baskül	2 aded	446 30	33 47	Açık eksiltme	14
Baskül	1 » sif	2100 —	157 50	» »	14,30
Şişe etiketi 7 cins	373000 » » takım	3055 75	229 18	» »	15

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 3 kalem malzeme ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme, 20/3/939 tarihine rastlıyan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazim ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler her gün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabileceği gibi etiket nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7,5 güvenme paralarile mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (1398)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Semti ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No.sı	Cinsi	Muhammen aylığı Lira K.
Eyüb, Camiikebir	Kalenderhane	62	Özbekler Tekkesi ve müştemilâtı	20 00
Ayvansaray, İvaz Ef.		1	Emir Buhari tekke odaları ve bodrum	6 00
Çarşıda	Parçacılarda	8	Dükkân	1 00

Yukarıda yazılı mahaller 940 senesi mayıs nihayetine kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmıya çıkarılmıştır.

İsteklilerin 17 mart 939 cuma günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri (1487)

İstanbul Belediyesi İlânları

Hususî İdare Öksüzleri:

3 Mart 939	Salı	1 — 155
8 Mart 939	Çarşamba	156 — 314

Belediye Emekli ve Öksüzleri:

9 Mart 939	Perşembe	1 — 294
10 Mart 939	Cuma	295 — 586
11 Mart 939	Cumartesi	587 — 743
13 Mart 939	Pazartesi	744 — 991

Hususî İdare ve Belediye emekli ve öksüzlerinin mart 939 üçer aylıkları yukarıda gösterilen günlerde ve cüzdan sıra sayılarına göre verileceğinden aylık sahiblerinin cüzdanlarile Ziraat Bankasına müracaatleri. (1510)

Askerî fabrikalar satın alma komisyonu ilânları

521 lira 31 kuruş muhammen bedelli 4745 aded boş küherçile çuvalı 17/3/939 cuma günü saat 14 te Salıpazarında Askerî Fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 39,5 lirayı bir malmüdürlüğüne yatırarak alacağı makbuzla mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları, çuval nümuneleri her gün komisyonda görülebilir ve çuvallar gümrük rüsumundan muaftır. (1209)

* * *

Kırıkkalede ambar inşası

Keşif bedeli 15,300 lira olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü merkez Satınalma komisyonunca 20/3/1939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname 77 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 1147 lira 50 kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatleri. (1354)

***

300 met. aleminyum boru 40Mm.X 50mm
30 » » » 110 » X120 »
30 » » » 150 » X160 »
10 metre murabba aleminyum levha 5 mm. kalınlığında.
10 metre murabba aleminyum levha 10 mm. kalındığında.

Tahmin edilen bedeli (2100) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 20/3/1939 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliblerin muvakkat teminat olan (157) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. (1383)

***

1000 metre şerid testere 2,5 Sm. eninde
500 » » » 3 » »

Tahmin edilen bedeli (1125) lira olan yukarıda yazılı iki kalem malzeme Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 20/3/1939 pazartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliblerin muvakkat teminat olan 84 lira 38 kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona gelmeleri. (1384)

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu ilânları

M. M. V. deniz levazım satınalma komisyonundan:

1 — Keşif bedeli 4656 lira 82 kuruş olan Aydınreis mesaha gemisinin tamiratı açık eksiltmiye konulmuş olup ilk teminatı (349) lira (26) kuruştur.

2 — Eksiltme 14 mart 939 tarihine raslıyan salı günü saat 14 te Kasımpaşada bulunan komisyonda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülüp ve alınabilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarile belli gün ve saatte komisyona müracaatleri. (1228)

* * *

1 — Tahmin edilen bedeli (300.000) lira olan (5000) ton mazotun 23 mart 1939 tarihine raslayan perşembe günü saat 14 te kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminatı (15.750) lira olup şartnamesi her gün komisyondan (15) lira bedel mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına vermeleri (1424)

Dr. IRFAN KAYRA
Röntgen mütehassısı
Türbe Bozkurd kırathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10
Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar

Çorlu Sulh Hukuk Hâkimliğinden:
1939-128

Davacı Çorlu Hazinei Maliye namına vekili Çorluda avukat Ali Mehdi Yücelköki ile M.aleyhler Çorlunun Cemaliye mahallesinden Samoel Çavuş oğlu Çelebon ve ayni mahalleden Mişon ve Manoel ve kızı Coya arasındaki izalei şüyu davasının yapılmakta olan duruşmasında: M.aleyhlerden Çorlunun Cemaliye mahallesinden Samoel Çavuş oğlu Mişon namına çıkarılan davetiye zahrına mübaşir tarafından verilen meşruhatta bu namda bir kimse olmadığı ve adresinin de meçhul bulunduğu anlaşıldığından taleb üzerine davetiyenin ilânen tebligat icrasına karar verildiğinden M.aleyhlerden Samoel Çavuşoğlu Mişonun duruşma günü olan 9/3/939 perşembe saat 10 da mahkemede hazır bulunması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1481)

Evinizde neş'e ile vakit geçirmek...
Evinize bütün dünya haberlerin almak isterseniz?

SABA

Radyolarını tercih ediniz.

Satış yeri: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

EDİSSON Müessesesi

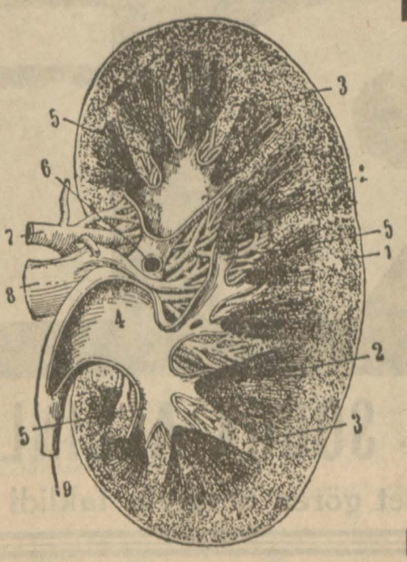

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıların mikroblarını kökünden temizlemek için (Helmoblö) kullanınız.

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder.

idrarda kumun ve mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.
Dikkat: Helmoblö, idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Samsun Havza Malmüdürlüğünden:

Köyü	Çinsi	Mevkii	HUDUDU	Tapunun Miktarı	No.	Tarihi
Çeltek	Evvelce değirmen elyevm bir bab Şeref namile un fabrikası	Karakaya	Yemini İspir Yesarıbend, cephesi ırmak, arkası İlya ve biraderleri ile mahdud.	1600 Arşın	7	K. Sani 930
Boyalıca	Tarla		Şarkan kendi tarlası, garben Sadullah, cenuben Belvar yolu, şimalen Karaçay	40 Dönüm	10	1. Kânun 319

Havzanın Boyalıca mahallesinden Hasan Saatin Hazineye ve Hususî Muhasebeye olan borcundan dolayı Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde yukarıda cins ve miktarı yazılı bir kıt'a un fabrikasile bir kıt'a tarla haczedilerek 1/3/939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ihaleye vazedilmiş olup 21/3/939 tarihine tesadüf eden salı günü saat 14 te ihalesi icra kılınacağından taliblerin yevmi ihaleden evvel % 7 buçuk pey akçelerini Maliye veznesine yatırmaları ilân olunur. (1486)

M. M. Vekâletinden:

Afyon dekovil tamirat deposuna 108 lira ücret ve imtihanla bir buharlı makine kazancı ustası alınacaktır. Bu ücret bilâhara vaziyet icabına ve taliblerin göstereceği liyakata göre 126 liraya kadar çıkarılabilecektir. Alınacak kazancı ustasında aranılacak şeraiti talibler İstanbul Merkez K. dan ve Afyon dekovil depo Md. den ve M. M. V. Harbiye Dairesi 6. ncı şubesinden alınabilir. Bu şeraiti haiz olanlar 27/3/939 pazartesi sabahı saat dokuza kadar Afyon Dekovil Tamirat Depo Müdürlüğüne müracaatle o gün yapılacak imtihanda bulunarak ibrazı ehliyet edeceklerdir. «867» (1500)

Güzel bir villâ

Fransada (Nis) de mükemmel bir villâ satılıktır. Badeli Türkiyede Türk parasile verilecektir. Istiyenler fazla malûmat almak için Şişli Küçükbahçe sokağı Arifpaşa apartımanında 5 numaraya müracaat etsinler.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888
Sermayesi : 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi : 262
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28,800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	„	500	„	2,000	„
4	„	250	„	1,000	„
40	„	100	„	4,000	„
100	„	50	„	5,000	„
120	„	40	„	4,800	„
160	„	20	„	3,200	„

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

HASAN KUVVET ŞURUBU

Terkibinde iYOD, TANEN, glisero FOSFAT

vardır. Vücudün zayıf kısımlarına, kansızlığa, vereme istidadı olanlara, sinir zayıflığına, genç kızlara, kemik hastalıklarına müptelâ, teverrüme müstaid çocuklara, hastalıkların nekahatlerinde yarar ve şifa verir, kanı arttırır, iştiha verir.

GRiPiN

GRiP - NEZLE - KIRIKLIK - SOGUK ALGINLIGI - ROMATiZMA - NEVRALJi - BAŞ - DiŞ

ve bütün ağrıları derhal keser. Aldanmayınız. Rağbet gören herşeyin taklidi ve benzeri vardır. **GRiPiN** yerine başka bir marka verirlerse şiddetle redde

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Fen Fakültesi Umumî Kimya Enstitüsünde yaptırılacak 5971 lira 70 kuruş keşifli lâboratuar tesisatı 16/3/939 perşembe günü saat 15 te Rektörlükte açık eksiltmiye konulmuştur.

İsteklilerin 3000 liralık bu gibi lâboratuar tefriş ettiklerine dair münakasadan beş gün evvel Üniversite Mimarlığından vesika almış olmaları ve 448 liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır. Liste ve şartname hergün öğleden evvel Üniversite Mimarlığında görülür. (1343)

Körting Radyosu

Dünyanın Melodisini tabii sesiyle dinleyin.

TÜRKİYE VEKİLİ: N. ERSES

İST. GALATA ZÜLFARÜS S. SESLİ HAN

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltmiye konulan iş:

1 — Küçükmenderes ıslah sahasında yapılacak fetrek şütlerile beş küçük köprü inşaatı, keşif bedeli «79,020» lira «90» kuruştur.

2 — Eksiltme 28/3/939 tarihine raslıyan salı günü saat (15) te Nafıa Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler; eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (3) lira (95) kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin (5201) lira (05) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1288)

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,,

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temişler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANUK ECZANESİ
Beyoğlu. İstanbul

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Satınalma Komisyonundan:

1 — Müessese Serum Şubesine 15/3/939 çarşamba günü saat 11 de açık eksiltme suretile bir aded diyalizatör cihazı satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1030 lira 50 kuruştur. Muvakkat teminat 78 liradır.

3 — Şartname hergün Müessese mutemedinden bedelsiz tedarik edilebilir. «258» (1255)

Satılık traktör

Tırmıklarile bir orak, bir ot biçer makinesi, demir tarla sürgüleri, muhtelif pulluklar, Karadeğirmen alâtı takımiyle satılıktır. Bursa Nasuhpaşa sokak No. 17 de Yusuf Kademe müracaat

TÜRK KROM ANONİM ŞİRKETİ HİSSEDARLARINA İKİNCİ İLÂN

Türk Krom Anonim Şirketinin 6 mart 1939 tarihinde pazartesi günü saat 15 te mukarrer olan yıllık âdi umumî heyet toplantısı, hissedarlara içtima günü taahhüdlü mektubla da bildirilmek üzere Kanunu Ticaretin 370 inci maddesi dairesinde ikinci defa olarak 27 mart 1939 tarihinde pazartesi günü saat 11 de Cağaloğlunda Cumhuriyet gazetesi idarehanesinde içtima edeceğinden hissedaranın malûmu olmak üzere ve Esas nizamnamenin 57 inci maddesine göre bir hafta evvel Birinci Vakıf Han 46 numarada bulunan Şirket Merkezine başvurarak duhuliye varakaları almaları lüzumu ilân olunur.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ

1) — 1939 senesi muamelâtına aid İdare Meclisi ve Murakıb raporlarının okunması,

2) — 1938 senesi bilânço ve kâr ve zarar hesablarının tetkik ve kabulü ile İdare Meclisi azalarının ibrası,

3) — Esas mukavelenin 25 inci ve 26 ncı maddelerine göre idare meclisine aza seçilmesi,

4) — Murakıb tayin ve ücretinin tespiti,

5) — Ticaret Kanununun 323 üncü maddesine tevfikan İdare Meclisi azalarına salâhiyet verilmesi.

İDARE MECLİSİ

Hakikî DAiMON

Markalı Cep - Pil - Fener ve ampullere DiKKAT

Ayvalık Asliye Hukuk Mahkemesinden:

939/114

Ayvalık malmüdürü İbrahim Gündüz tarafından karısı Sabahat Gündüz aleyhine açılan boşanma ve velâyet hakkının tanınması davasının cereyan eden muhakemesi sonunda: Müddeialeyhin ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen yapılan tebligata rağmen muhakemeye gelmediğinden Medenî kanunun 129, 138, 142 ve 149 uncu maddelerine tevfikan iki tarafın boşanmalarına ve Suna ve Sümer adındaki çocuklarının velâyet hakkının müddei ve babaları İ. Gündüze tevdiine ve müddeialeyhin bir sene müddetle evlenmekten mahrumiyetine 1/3/1939 tarihinde 50 No. lu ilâmla karar verildiği ve bu kararın tarihi neşrinden itibaren on beş gün zarfında kanun yollarına müracaat etmediği takdirde hüküm iktisabı kat'iyet edeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1498)

DOKTOR ORHAN TOROS

Kulak, boğaz, burun mütehassısı
Taksim Gevik Apart. Tel: 40070

ZAYİ — 332 senesinde Bursa Kız Muallim Mektebinden aldığım şahadetnameyi 3/2/939 tarihinde zayi ettim. Hükmü yoktur. Fahrünnisa

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif Ülgen

Cumhuriyet matbaası

Çocuklarınıza Günde 1 veya 2

POLIKALSIUM BiSKUiTLERi

Yedirin

Çocuklarda iştihasızlık, büyüme tevakkufu, Lenfatizm, Skrofüloz gibi bünyevi ve ummumi hastalıklarda kalsiumun azalmasının tesirindendir.

Diş çürüklüğüne, diş çıkaran küçük çocukların sühuletle diş çıkarmalarına yardım eder. Her eczanede

Belediye Sular İdaresinden:

Kapalı Zarfla münakasa ilânı

İdaremizin Göksu, Elmalı bendindeki ferşih havuzları için satın alınacak 400 m3, Sultançiftliği kumu kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu husu için tanzim edilen şartname idaremiz Levazım Servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Talibler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 27 mart 939 pazartesi günü saat 16 ya kadar Taksimdeki İdare Merkezinde Müdürlüğe vermelidirler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (1480)

DIŞ HEKİMİ Ratib Türkoğ

Sirkecide Viyana otel sında 26 No. da ikinc

Öğleden sonra 14 den 20 ye

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermiyen ve adresi idaremizce bilinemiyen (Mahkemei Teftişi Evkaf Mümeyyizi evveli Mehmed Said Ef.) vakfının mütevellisi İsmail Besim'in ilân tarihinden tibaren on beş gün zarfında İdaremiz Mülhak Vakıflar Şefliğine müracaatla vakfına aid muameleyi takib ve hayır şartlarını ifa etmesi aksi takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur. (1490)

Öksürü

için

en müessir

Pektori

Komprime

Kutusu 35 Kuru

Beşir Kemal – Mahmud

ECZANESİ

Sirkeci – İstanbu

INŞAAT MUTEAHHiDLERiNE:

BETON KARIŞTIRMA

Makinalarımız Gelmiştir.

Amerika sistemi Tamburlu, Zincirli, Mazut ve Benzinle işler. her takatte BETON KARIŞTIRMA MAKiNALARIMIZ, emrinize amadedir.

R

Makinalar: Ticaret Türk Anonim Şirketinin Dördüncü Vak Hani altindaki MEŞHERiNDE Göülebilir.

Otto Kaiser K. G. a/R eski (Gauhe Gockel u. Co. Fabrikalarının Umum Türkiye Vekili:

« TiTAŞ »

Ticaret Türk Anonim Şirketi
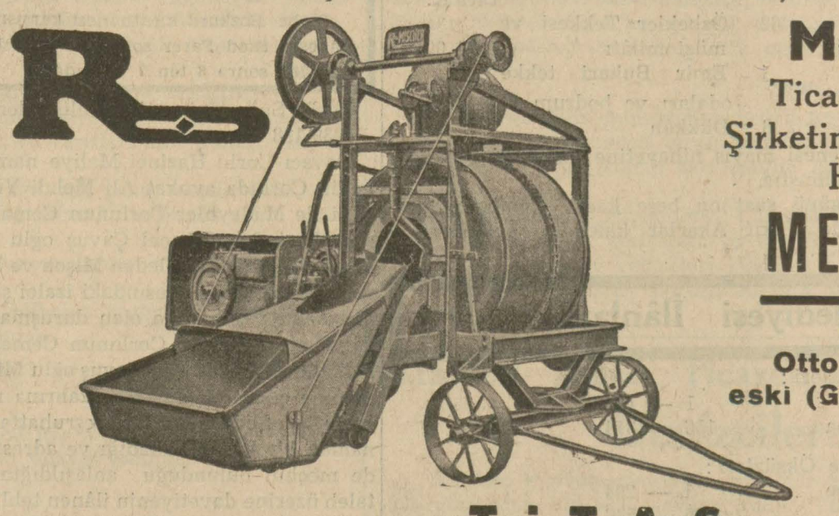
İstanbul - Bahçekapı, Taş Han 1 inci kat, Telefon: 23247 - 23271